

METROPOLITNÍ UNIVERZITA PRAHA

Mezinárodní vztahy a evropská studia

DIPLOMOVÁ PRÁCE

**CELNÍ SPRÁVA ČR V BOJI PROTI
ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU
VIETNAMSKÝCH SKUPIN V LÉTECH
2009 A 2010**

**Czech Customs Administration combating organised
crime of Vietnamese groups in 2009 and 2010**

Autor: Bc. Vladimír Kňákal

**Vedoucí diplomové práce: PhDr. Miroslav Nožina, Ph.D.
2012**

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně a všechny citace a prameny řádně vyznačil v textu. Veškerou použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v příloženém seznamu literatury. Současně souhlasím s tím, aby tato práce byla zpřístupněna v knihovně MUP a používána ke studijním účelům v souladu s autorským právem.

V Plzni, dne 5. 4. 2012

Poděkování

Za odborné rady při zpracování předkládané práce chci na tomto místě poděkovat vedoucímu práce panu PhDr. Miroslavu Nožinovi, Ph.D.

Obsah

Seznam zkratk

Úvod	5
1. Migrace Vietnamců na území ČR a současný stav vietnamské komunity v České republice	8
1.1 Tři historická období migrace a rok 1990 jako bod zlomu	10
1.2 Vietnamská komunita a její členění	12
2. Organizovaný zločin	18
2.1 Organizovaný zločin jako pojem	18
2.2 Struktura vietnamských zločineckých skupin	21
2.3 Specifická trestná činnost vietnamských organizovaných skupin	23
3. Postup pověřených celních orgánů v trestním řízení proti VOS	27
3.1 Oprávnění pověřených celních orgánů v trestním řízení	28
3.2 Postup pověřených celních orgánů před zahájením trestního stíhání	29
4. Popis specifických úkonů u některých příslušných trestných činů	32
5. Spolupráce celních orgánů v trestním řízení proti VOS	40
5.1 Spolupráce celních orgánů v trestním řízení proti VOS s PČR	41
5.2 Mezinárodní spolupráce celních orgánů ve věcech trestních	42
6. Výsledky celé CS ČR – trestné činy VOS v letech 2009/2010	44
7. Vyhodnocení komparace	46
Závěr	61
Prameny a použitá literatura	64
Přílohy	68
Cizojazyčný abstrakt	86

Seznam zkratk:

BIS – Bezpečnostní informační služba

CS – Celní správa České republiky

ČŘ – Celní ředitelství

CÚ – Celní úřad

CELZ – **celní zákon** – zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů

ČR – Česká republika

EU- Evropská unie

FŘ – Finanční ředitelství

FÚ – Finanční úřad

GŘC – Generální ředitelství cel

KŘ PČR – Krajské ředitelství Policie České republiky

KSZ – Krajské státní zastupitelství

LZPS – **Listina základních práv a svobod** (součást Ústavního pořádku ČR)

OSZ – Okresní státní zastupitelství

PCO- Pověřený celní orgán v postavení policejního orgánu

PČR – Policie České republiky

PO – Policejní orgán

PP – Policejní prezídium

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

SON – Skupina operativního nasazení Celní správy ČR

TrŘ – **trestní řád** – zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, (trestní řád) ve znění pozdějších předpisů

TrZ – **trestní zákon** – zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, účinný do 31. 12. 2009

TZ- **trestní zákoník** – zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, účinný od 1. 1. 2010 – nově koncipovaný a relativně moderně pojatý

VOS – Vietnamská organizovaná skupina

Úvod:

Tématem mé diplomové práce je vietnamský organizovaný zločin a boj proti němu z pohledu Celní správy ČR. Cílem je analyzovat kriminální aktivity vietnamského organizovaného zločinu a zhodnotit efektivitu nového trestního zákoníku z roku 2010 ve vztahu k tomuto fenoménu. Již zmíněným pohledem je myšlena aplikovatelnost nového trestního zákoníku pověřenými celními orgány v postavení policejního orgánu¹ v každodenní praxi.

Organizovaný zločin jako takový je v dnešním globalizovaném světě dosti známým a diskutovaným tématem. Tento fenomén je jedním z nejožehavějších bezpečnostních problémů, jež řeší řada států světa. Všeobecně známou pravdou je také to, že organizovaný zločin je úzce spjat s terorismem a politikou a obě tyto veličiny mají silný mezinárodní prvek. Stejně jako terorismus, má i organizovaný zločin různé příčiny, podoby a aktéry. Z pohledu aktérů a z pohledu národnostního hovoříme často o cizojazyčných skupinách organizovaného zločinu. Jako příklad lze uvádět zločinecké skupiny, pocházející z území jihovýchodní Asie, Ruské federace, Balkánu, Jižní Ameriky a v poslední době i Afriky.

Dále lze hovořit o prudce se rozvíjejících organizovaných skupinách z Afriky, kde jsou nejvíce zastoupeny nigerijské skupiny a konečně skupiny asijského typu, pocházející zejména z Číny, Vietnamské socialistické republiky a dalších států jihovýchodní Asie. Z asijských uskupení se na území ČR nejvýrazněji profiluje vietnamský organizovaný zločin. Boj proti němu se stal jednou z důležitých oblastí činností českých bezpečnostních složek, včetně Celní správy ČR.

Novelizací trestního řádu d účinností od 1. 9. 1995 získala Celní správa ČR postavení orgánu činného v trestním řízení. Od tohoto data se začíná odvíjet její pozitivní vývoj v boji proti organizovanému zločinu, včetně vietnamských skupin. V rámci Celní správy ČR byla zahájena výstavba útvarů, jejichž náplní bylo stíhat pachatele organizované trestné činnosti, která má souvislost s nezákonným dovozem, vývozem a průvozem zboží a dále která má souvislosti s krácením daní a jiných poplatků. Během let pokusů a různých reorganizací se struktura těchto úzce specializovaných pracovišť ustálila na počtu 8 kmenových základních útvarů na úrovni celních ředitelství a jednoho, jako střežového, jež byl zřízen z důvodu koordinace a metodiky na úrovni generálního ředitelství. Tento organizační stav přetrvává do současné doby a byl aktuální i ve sledovaném a komparovaném období let 2009/2010.

¹ Pojem policejní orgán je specifikován v ustanovení § 12 odst. 2 trestního řádu.

V této diplomové práci proto popisují organizovaný zločin vietnamských skupin z různých úhlů pohledu, zejména z pohledu jednotlivých úrovní útvarů Celní správy ČR, jež se problematikou organizovaného zločinu vietnamských skupin dlouhodobě zabývají.

V první části se věnuji stavu vietnamské komunity v ČR. V druhé části práce rozebírám fenomén vietnamského organizovaného zločinu, jeho kriminální aktivity s důrazem na aktivity, jejichž eliminace spadá do kompetencí Celní správy ČR. Ve třetí, stěžejní části práce provádím komparaci výsledků Celní správy České republiky v boji proti organizovanému zločinu vietnamských skupin, etablovaných v České republice v letech 2009 a 2010. V práci porovnávám statistické výsledky, údaje a další důležitá data roku 2009, který je rokem, kdy byl ještě účinný více jak 40 let starý trestní zákon, jehož účinnost vypršela dnem 31. 12. 2009 a roku 2010, kdy dne 1. 1. 2010 nabyl účinnosti nový, moderní trestní zákoník. Výsledek komparace určuje, zda změna tak důležité hmotně právní normy, jakým trestní zákoník bezesporu je, byla úspěšná a smysluplná, resp. zda se ukazuje potřeba technické úpravy určitých ustanovení trestního zákoníku a subsidiárně aplikovaných právních norem. Jinými slovy lze říci, že východiskem této diplomové práce není ani tak vyhodnocení kvality nového trestního zákoníku z pohledu právní vědy, ale spíše z pohledu jeho aplikovatelnosti v praxi.

Pro tuto práci jsem pak přijal výzkumnou hypotézu, že tato moderní právní norma přinejmenším „neublížila“, spíše napomohla pozvolné a přirozené progresi nárůstu výsledků v boji proti organizovanému zločinu vietnamských skupin v rámci Celní správy České republiky.

Veškerá hlavní statistická a číselná data a informace jsou převzata buďto z mé osobní dlouholeté praxe na úseku boje proti organizovanému zločinu a pocházejí z mých osobních postřehů, poznání, záznamů a dále léty nabytých zkušeností. Další dílčí údaje pak pocházejí ze statistických zdrojů Celní správy České republiky - Generálního ředitelství cel, respektive ze zdrojů Policie ČR. Dalšími zdroji jsou publikace autorů, kteří se touto problematikou dlouhodobě zabývají a výsledky své vědecké činnosti pravidelně v České republice publikují. Při studiu odborné literatury a hlavních zdrojů jsem zjistil, že této problematice se u nás věnuje nemnoho autorů, byť jde o závažnou problematiku, která si zaslouží jistě daleko větší pozornost výzkumnou i autorskou. Nejvíce se dané problematice věnuje a i pravidelně publikuje výzkumný pracovník Ústavu mezinárodních vztahů PhDr. Miroslav Nožina, Ph.D., ať už jako samostatný autor, nebo s kolektivem spoluautorů. Za nejdůležitější práci o vietnamském etniku a organizovanému zločinu u nás, která odráží poslední poznatky a vývoj chování vietnamských organizovaných skupin je nutno označit

publikaci autorů Nožina, Miroslav – Kraus, Filip: Kriminální sítě ve vietnamské diaspoře. Případ České republiky. Ústav mezinárodních vztahů, Praha, (2009). Další důležitou publikací, i když poněkud staršího data, je práce Brouček, Stanislav: Český pohled na Vietnamce. (Mediální obraz Vietnamu, Vietnamců a vietnamství). Praha, Etnologický ústav AV ČR (2003).

Další, méně obsáhlé a významné zdroje a jejich autory uvádím v přehledu použité literatury v závěru diplomové práce.

Tato diplomová práce je vypracována převážně komparativní diachronní metodou s deskriptivními a částečně také analytickými prvky. Obecně lze diachronní komparaci s těmito prvky označit jako popis vývoje konkrétního fenoménu v určitém čase (novelizace – rekodifikace hmotně právní normy trestního práva), zejména jeho dynamiky vývoje a některé zákonitosti. Její součástí jsou i grafická zobrazení v přehledných tabulkách a grafech, zpracovaných autorem.

1. Migrace Vietnamců na území ČR a současný stav vietnamské komunity v České republice

Příslušníci vietnamského národa jsou rozeseti téměř po celém světě. Vietnamci, žijící mimo území historického Vietnamu se nazývají *Việt Kiều*.² Téměř všechny renomované prameny se více méně shodují na tom, že je jich něco málo přes tři miliony. Přesná čísla lze jen velmi těžce zjistit a tak jde zřejmě jen o odhad. Nutno podotknout, že jich nejvíce na svém území statisticky vykazují USA a to 1,5 milionu. Tato skutečnost je vzhledem ke společné válečné historii, kdy stála jedna část Vietnamců na straně USA a druhá část byla v pozici nepřítele, přinejmenším zajímavá a nabízí se analogie se situací v poválečné a rozdělené Koreji. Zajímavé je porovnání s počtem vietnamských přistěhovalců v Ruské federaci, kde je uváděno asi 150 tisíc osob, což je přesně o řád méně, než uvádí USA. Velké diaspory se nacházejí v Kanadě, v Austrálii, ale nelze zapomenout na Kambodžu a samozřejmě nestarší přistěhovaleckou skupinu, která je ve Francii. Nutno zmínit i Skandinávii a Německo. Česká republika uvádí údaje, které se pohybují v relaci 55 až 65 tisíc osob vietnamské národnosti³. Z hlediska celé historie migrace zámořských Vietnamců existuje mnoho odborných prací. Tato diplomová práce bude v této úvodní části zejména popisovat Vietnamskou diasporu z perspektivy Československé a později české. Proto obrátíme pohled na naše území. Obecně vzato, každá migrace národa musí být podmíněna několika faktory, které musí být naplněny paralelně. Tato práce se jimi nezabývá, ale z důvodů srozumitelnosti je třeba na některé poukázat. Po poslední vietnamské válce došlo k určité částečné konsolidaci ve Vietnamu. Ideově rozdělená společnost severního a jižního Vietnamu začala budovat nový stát na komunistických základech. To se samozřejmě nezamlouvalo ideově opačně smýšlejícím Vietnamcům a tak byl na světě jeden z faktorů a to je potlačená svoboda a demokracie. Vznikla tak skupina potencionálních emigrantů. Další vývoj státu znamenal jen malý pokrok v rozvoji ekonomiky zdecimovaného státu a tak vzniká druhý silný faktor a to je nízká životní úroveň na hranici bídy. Vzhledem ke skutečnosti, že Vietnamská republika patřila do socialistického tábora, nebo jinak řečeno také do Východního bloku společně s naší republikou, byl naplněn i třetí faktor a tím je existence cílová země s přívětivým migračním právním systémem, kde je možné se poměrně jednoduše etablovat. Navíc zde již existovali navázané přátelské vztahy z počátku 50. let minulého století, kdy bylo

² Tzv. zámořští Vietnamci, Nožina – Kraus, 2009

³ Analýza Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu PČR, 2009.

realizováno mnoho různých studijních a pracovních pobytů Vietnamců v tehdejší komunistickém Československu. To jsou historické konsekvence, za nichž začalo úspěšné etablování vietnamské diaspory na naše území.

Současný stav uvnitř vietnamské komunity v České republice prošel od počátků migrace svým vývojem a i dnešní stav a struktura vietnamské diaspory v ČR jistě nezůstane bez pohybu. Je rovněž zřejmé, že současný stav odráží určité důležité skutečnosti, kterými jsou jednak členství ČR v Evropské unii, ale zejména plnoprávná účast naší země v tzv. Schengenském prostoru⁴. Poslední generace vietnamských přistěhovalců, ať legálních, pololegálních či nelegálních se musela těmto relativně novým podmínkám přizpůsobit a organizované kriminální skupiny musely změnit modus operandi. U pololegálních a nelegálních imigrantů se vstupní brána ze státní hranice české republiky logicky přesunula na vnější hranice členských států EU, které jsou součástí Schengenského bezpečnostního systému. Tyto nelegální struktury tak profitují zejména z tzv. sekundárních tranzitů⁵. Nelegální migrace přes „zelenou hranici“ tak nahrazuje sofistikovanější způsob a tím je obstarávání legálního povolení nelegálními aktivitami různých vietnamských ad hoc agentur. Za získání legálního povolení k pobytu si v roce 2009 tyto agentury účtovaly v průměru kolem 4.000,-- USD⁶. Klienty jsou většinou mladí Vietnamci, nespokojení se způsobem svého života v domovské zemi, ať už z hlediska sociálního či politického a dále jedinci, kteří v důsledku tíživé životní situace tradiční vietnamské rodiny převzali okolnostmi vynucenou roli klíčového živitele. Dalším atributem těchto klientů je předpoklad, že uvěřili naháněčům těchto agentur, působících přímo ve Vietnamu, že Česká republika je právě ta země zaslíbená, kde se peníze lehce vydělají a kde je každý vítán s otevřenou náručí komunity i občanskou společností. Dnešní vietnamská diaspora v ČR se jako celek, bez ohledu na kriminologické aspekty, skládá ze dvou základních skupin. První je skupina již v minulosti etablovaných jedinců a rodin. Druhou skupinou jsou nově příchozí, kteří teprve své vazby a postavení v komunitě budují a jsou hořce konfrontováni s realitou. Je zákonité, že druhá skupina není tak konzistentní a nemá pevné vazby a proto vůči první skupině tak trochu ztrácí pozice. Tento fakt vede k určitým tenzím uvnitř vietnamské diaspory, čehož využívají právě kriminální skupiny a zavazují si tak své „otroky“, kterých se ujmu a nakonec je pouze využívají ke svým nezákonným aktivitám.

⁴ Systém vnitřní bezpečnosti EU na vnějších hranicích EU, stanovený systémem smluv, který je označován jako Schengenské *acquis*.

⁵ Informace ze zdroje Generálního ředitelství cel.

⁶ Údaj, který uvádí ve své práci Nožina – Krauz, 2009

1.1 Tři historická období migrace a rok 1990 jako bod zlomu

Migrace vietnamských přistěhovalců do tehdejšího Československa začala od roku 1956 a trvá doposud do dnešní, již samostatné České republiky. Z počátku probíhala zcela cílevědomě na základě konkrétních bilaterálních smluv mezi Československem a Vietnamem, tak i na základě multilaterálních smluv uvnitř tzv. Východního bloku. V současné době probíhá tento migrační proces spíše spontánně za pomoci různých nelegálních a pololegálních vietnamských komunitních agenturních skupin a jediným regulátorem je současná migrační legislativa EU a ČR a její důsledná aplikace cizineckou policií. Proces sám má a měl v minulosti určitá specifická a časově ohraničená období.

První období do roku 1989

V tomto období, které datujeme přibližně od roku 1956, docházelo k migračním vlnám, přirozeně kopírujícím významné události jednak v samotném Vietnamu a jeho geopolitickém okolí, ve Východním bloku jako celku a nepochybně i ve vzájemných Československo – Vietnamských vztazích. Prvou takovou vlnou byla migrační opatření vynucená válkami ve Vietnamu, kdy koncem 50. let minulého století tvořily naprostou většinu imigrantů děti a všemožně postižení Vietnamci právě některou z válek.

Po konsolidaci situace ve Vietnamu a později po ukončení vietnamské války došlo od počátku 70. let minulého století k jakési druhé hlavní migrační vlně. Ta samozřejmě odrážela potřebu odborníků pro obnovující se vietnamské hospodářství, zcela zničené válkami. Proto naprostou většinu imigrantů tvořili dělničtí učni, studenti a dále různí stážisti a postgraduální posluchači specializovaných dlouhodobých kurzů.

Po několika letech těsné spolupráce Československa a Vietnamské socialistické republiky si obě zainteresované strany začaly v 80. letech minulého století uvědomovat možná nechtěnou výhodnost této bilaterální spolupráce. V Československých podnicích a socialistických fabrikách pracovali Vietnamci na dělnických pozicích, které by rodilí Češi a Slováci nevykonávali ani pod hrozbou vězení. Tehdejšími imigranty proto byli hlavně dělníci různých pásových výrob a výrob v nebezpečných provozech, kde hrozila jistá ztráta zdraví. Dá se tedy říci, že vlastně Československému hospodářství v tomto období výrazně pomohli a dodneska toto období sami Vietnamci považují za velmi důležité, neboť tak dokazují svou společenskou váhu coby důležité národnostní menšiny a živé komunity

v současné České republice⁷. Různí tehdejší Vietnamští politici a státní funkcionáři zase zjistili, že je možné provádět imigrační cesty z Vietnamu do tehdejší ČSSR za nemalou úplatu a udělalo si z této skutečnosti vysoce lukrativní obchod.

Druhé období po roce 1989

Toto období je poznamenáno zejména přísunem početných příslušníků rodin Vietnamců v Československu již trvale usazených. Rodinou v tomto kontextu je třeba chápat i několik generací předků a potomků a i pobočných linií. Taková rodina tehdy mohla čítat až několik desítek jedinců. Další vlnou tohoto období byl v roce 1993, již po rozpadu Československa, příliv Vietnamců z Německa. Ze strany Německa tehdy došlo k finančnímu vypořádání, jako kompenzaci za odchod ze země, tedy k tzv. finanční reemigraci. Většina těchto imigrantů, kteří se odmítli vrátit domů do Vietnamu, skončila v České republice a navíc se značným rodinným finančním kapitálem v tehdy ještě stále ceněných devizách. Z podobného důvodu je k nim třeba připočítat další vlnu z Maďarska a Polska, kde došlo k razantním úpravám imigračních předpisů a přistěhovalecké politiky. Prostředí pro imigranty zde přestalo být přívětivé a tak hledali náhradní řešení.

Další skupinu vytvořili vietnamští imigranti z tehdy relativně chudšího Slovenska, kteří volili Českou republiku z čistě ekonomických důvodů, neboť předpisy v oblasti imigrační politiky jsou co do tvrdosti dodnes téměř shodné. Tento transfer nepředstavoval žádný podstatný problém pro tuto specifickou vietnamskou etnickou skupinu z hlediska imigračních úřadů. Je třeba připomenout společnou historii a společný etický podtext přistěhovalecké filozofie, který se odrážel v tehdy platném přistěhovaleckém právu obou rozdělených republik. Z dnešního pohledu se zdá, že na tuto „Slovenskou vlnu“ se jakoby začala nabalovat převážně nelegální skupina Vietnamců, kteří se na území Slovenské republiky dostávali převážně ilegálně přes území Ruské federace a bývalých republik Svazu sovětských socialistických republik (SSSR). Jejich cílovou zemí byla Česká republika, ze stejných důvodů jako tomu bylo u tzv. slovenských Vietnamců.

Zpráva Evy Pechové uvádí, že vietnamští přistěhovatelci po roce 1989 tvořili tři hlavní skupiny. První z nich je skupina, kterou lze nazvat *starousedlíky*, druhou skupinu tvoří tzv. *porevoluční příchozí* a třetí, početnou skupinu tvoří tzv. „*čerstvá vlna*“ (Citace Pechová). Jedná se o skupinu Vietnamců, která se začala usazovat v ČR kolem roku 2000. O této skupině bude zmíněno v následujícím odstavci diplomové práce.

⁷ Brouček 2002, 13 - 19

Třetí období kolem roku 2000

Již zmíněná „čerstvá vlna“ přistěhovalců ze stále ještě Vietnamské socialistické republiky je charakteristická zejména tím, že se na území střední Evropy a speciálně na území České republiky začala dostávat za vydatného přispění různých vietnamských pololegálních a ilegálních zprostředkovatelských skupin a agentur. Eva Pechové ve své zprávě uvádí, že tímto způsobem přicestovala do ČR drtivá většina těchto nových imigrantů z Vietnamu a bez pomoci těchto pochybných subjektů by se do České republiky zřejmě vůbec nedostala. Jedná se o celkem důležitý a specifický fenomén, o kterém se ostatně ve svých pracích zmiňují autoři, kteří se této problematice věnují, nebo v minulosti věnovali.⁸

Rok 1990 jako bod zlomu

Faktickým a stěžejním bodem zlomu je jednoznačně v České republice důležitý a revoluční rok 1990. Již od počátku tohoto roku se v České republice vlastně začalo měnit vše, na co si lze jen vzpomenout. Nejdůležitějšími změnami byla logicky změna Ústavy a Ústavního pořádku, které daly směr dalším změnám v pozitivním právu země. Došlo k aplikaci přistěhovaleckého práva, které mělo zcela jinou podstatu. Nové právo začalo odrážet zejména Listinu základních práv a svobod a další důležité a mezinárodně uznávané lidské hodnoty. Z přistěhovalců orientovaných přežilou komunistickou ideologií se stali zcela zlomově imigranti motivovaní ekonomicky, hledající tržní hospodářství, které jim umožní nerušené podnikání naplnění svých historických ambicí odvěkých obchodníků. Pád Východního bloku vedl k popsáním politickým změnám ve střední Evropě a Vietnamská komunita by na území ČR dnes zřejmě vůbec neexistovala, nebo by hrála jen malou roli. Ostatně z historie je dostatečně ověřeno, že významné politické změny v důležitých regionech vždy zákonitě vedly k vzednutí migračních vln, motivovaných v posledních dvou stoletích především ekonomicky, což dokazuje tabulka 1, 2 a 3 v této podkapitole.

1.2 Vietnamská komunita a její členění

Vietnamská komunita v České republice se neustále zvětšuje co do počtu jejích příslušníků. Přirozený úbytek, daný jednak mortalitou a zpětným návratem do původní vlasti, je menší, než jsou počty nově přichozích migrantů s cílovou stanicí v naší zemi.

⁸ Kocourek, 2006, Martínková, 2007, Nožina, 2007.

Tabulka č. 1 ukazuje postupný nárůst počtu Vietnamců v ČR a lze dovozovat, že jen velmi negativní příští průběh hospodářské krize v evropském hospodářském prostoru a z toho plynoucí restriktive přistěhovalecké politiky České republiky může tento trend změnit, nebo i zastavit.

Tabulka 1

Skupina	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Cizinci celk.	231608	240421	254294	278312	321456	392087	438301	442506
Vietnamci	27143	29045	34179	36832	40779	50955	60258	61063
procento	11,7	12,1	13,4	13,2	12,7	13,0	13,7	13,8

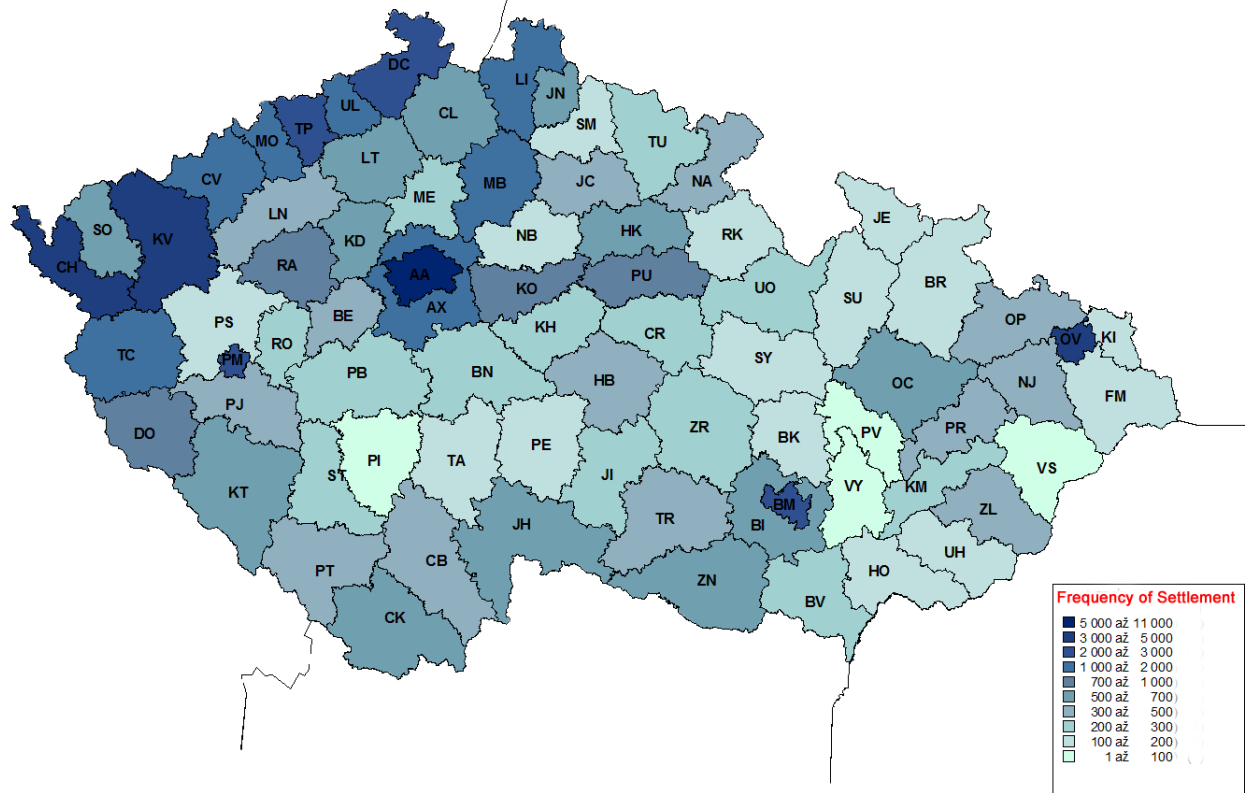
Zdroj: Policie české republiky, Policejní prezídium

Z geografického hlediska je vietnamská diaspora zcela nerovnoměrně rozdělena po celém území ČR. V některých částech území je silná koncentrace vietnamské populace a v některých částech republiky je naopak téměř nemožné vidět a potkat příslušníka vietnamské národnosti. Při pohledu na hustotu osídlení v tabulce č. 2 není na první pohled patrný nějaký systém, nebo zákonitost a osídlení regionů je zdánlivě chaotické a nahodilé. Ve skutečnosti však koncentrace Vietnamců odpovídá struktuře hlavních činností, jimiž se příslušníci vietnamské komunity v minulosti zabývali a zabývají doposud.

Jde především o dvě hlavní teritoriální skupiny. První skupinou je pohraničí s Německem a Rakouskem. Tato teritoria jsou specifická zejména velkou koncentrací Vietnamských tržišť a dalších obchodních aktivit Vietnamských obchodníků. Tato skutečnost je dána přítomností německy hovořících zákazníků ze sousedních zemí a je postavená na tzv. nákupní turistice a velkou poptávkou po laciném asijském zboží a levných padělcích značkového textilu a galanterie a koneckonců i padělaných a pašovaných cigaretách. V poslední době bohužel i po omamných a psychotropních látkách. Jako příklad je možno uvádět tržiště ASIA DRAGON BAZAR v Hájích u Chebu, DRAGOUN v Chebu, Potůčky, Svatá Kateřina na Tachovsku, ale i na opačném konci republiky Hatě a další. Druhou skupinu tvoří teritoria velkých měst, kde je taktéž zaručena dostatečná klientela pro tento specifický způsob prodeje, ale nejdůležitější je ta skutečnost, že přes celní úřady velkých měst je realizována většina legálního i nelegálního dovozu levného zboží z jihovýchodní Asie. Zde je potřeba velká koncentrace Vietnamských pracovníků v obchodní logistice a obchodní infrastruktuře od celních deklarací přes dopravu až po velkoobchody a skladovací prostory. Z takových center je jistě na prvním místě hlavní město Praha se svou známou obchodní základnou na tržišti SAPA ve čtvrti Libuš. Brno se svými dvěma tržišti na Olomoucké třídě. Dále Ostrava a Plzeň.

Tabulka 2

VIETNAMESE DENSITY OF POPULATION IN THE CZECH REPUBLIC (06/2009)

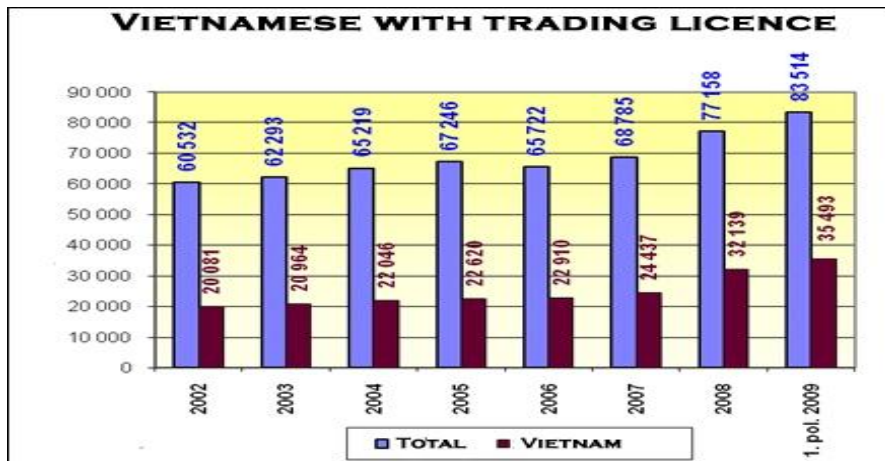

Zdroj: Policie České republiky, Policejní prezidium

Dalším pohledem na vietnamskou komunitu v České republice jsou pobytové tituly, podle nichž cizinecká policie rozděluje důvody pobytu těchto imigrantů. Jednou ze skupin jsou Vietnamci, kteří legalizují svůj dlouhodobý pobyt na území ČR sloučením rodiny buďto s občanem ČR, nebo s příslušníkem vietnamské diaspory. Druhou a silnou skupinou jsou to pak pobytové tituly za účelem podnikání. Zde hraje roli příliš liberální právní prostředí a počet takových imigrantů nelze regulovat, přičemž zcela paradoxně navíc vytváří korupční prostředí při legalizaci pobytů a nahrává již zmíněným vietnamským agenturám. V případě, že se občan Vietnamské socialistické republiky rozhodne u nás založit obchodní společnost, nebo požádá o vydání živnostenského listu, státní správa mu ze zákona musí vyhovět, pokud splní veškeré zákonné náležitosti, přičemž příslušný správní orgán nemůže při tomto správním procesu uplatnit tzv. diskreční pravomoc⁹. Viz údaje v tabulce č. 3.

⁹ Diskreční pravomoc dává správnímu orgánu zákonnou možnost vydat rozhodnutí dle svého uvážení v určitém zákonném rámci.

Tabulka 3

Zdroj: Policie České republiky, Policejní prezídium

Pod pojmem vietnamská komunita je třeba chápat všechny národnostně shodné skupiny a skupinky, roztroušené po celém území ČR o různé velikosti a dislokaci. Lze také říci, že se jedná o všechny etnické Vietnamce, kteří pobývají na území ČR jako národnostní menšina. Způsob, jakým se v České republice po léta vietnamská komunita tvořila a různě se měnila, byl již popsán v úvodních pasážích diplomové práce. Komunikace uvnitř vietnamské komunity je velmi rozvinutá za pomoci nejmodernějších technologií, ale i využíváním tradičních metod. Každá generace používá ty prostředky, které jsou jí nejbližší, a proto při vyšetřování organizované trestné činnosti této komunity je důležité, do jaké věkové kategorie řádově určitý subjekt patří, aby byl použit adekvátní a účinný operativní prostředek za účelem maximalizace získaných informací a důkazních prostředků. Z hlediska vertikálního členění lze vietnamskou komunitu v ČR rozdělit do pěti následujících skupin.

1) Jedinec a rodina v nejužším slova smyslu

Konkrétního lidského jedince je z hlediska trestně právního, ale i filozofického a sociologického třeba brát jako základní stavební složku a různou kvantitativní a kvalitativní kombinací vznikají menší či větší celky a korporace s různým důvodem vzniku, mající společné i rozdílné cíle a dobu trvání. Lze tedy konstatovat, že lidský jedinec vietnamské národnosti a jeho nejbližší rodina v opravdu nejužším slova smyslu je nejnižší článek, tvořící vietnamskou komunitu u nás. Mluvíme o vietnamské komunitě bez ohledu na páchání organizované trestné činnosti a tak do této základní kategorie logicky zařazujeme většinu etnických Vietnamců, žijících na našem území. Žijí, podnikají a pracují v souladu s právním řádem české republiky a nepředstavují z tohoto hlediska žádný bezpečnostní problém.

2) Členové rodinných skupin v širším slova smyslu

Zde začínáme již hovořit o skupině lidských jedinců, kteří jsou příbuzensky a jinak spjati a kteří se sdružují za účelem vygenerování zisku, přičemž žádný Vietnamec nepracuje nikdy naprosto nezávisle na komunitě či regionálním šéfovi. Takové skupiny mohou vznikat zcela legálním způsobem, ale také způsobem naprosto nelegálním a pro společnost vysoce nebezpečným. Některé skupiny vznikají vyloženě jako jakási krajanská a profesní uskupení, jejíž členové si navzájem pomáhají při podnikání. Například na různých tržističích a tržnicích, v různých pohraničních městech a podobně. V takových skupinách dochází k roztržkám jen zřídka, pokud k nim však dojde, mohou mít až fatální následky. Zde je podhoubí pro rekrutování tzv. vojáků, kteří plní jiné úkoly, než je podnikání a jsou za úplatu využíváni šéfy klanů a skupin k většinou již nezákonným činnostem.

3) Šéfové regionálního a středního významu a jejich blízké okolí

Jsou vedoucími elementy organizovaných skupin, kteří mají jednoho i více pomocníků, nezřídka jde o vedoucí rodinu, nebo vedoucí rodinný klan. Ani zde nelze příslušníky této skupiny chápat vyloženě jako pachatele organizované trestné činnosti v pravém slova smyslu. Mezi vietnamskou komunitou mají přirozenou autoritu. V některých obcích v ČR jsou obyvateli hodnoceni velmi kladně a získávají si přízeň majoritou různými finančními příspěvky a jinými jistě promyšlenými pozitivními skutky. Jde většinou o jedince, kteří žijí na území ČR větší část svého života. Například v bývalém Československu studovali, nebo pracovali již v 70. a 80. letech minulého století. Jsou již dobře veřejně známi a za takto vybudovanou dobrou pověstí se však často skrývá organizovaná trestná činnost. Tito šéfové jsou většinou středoškolsky, nebo vysokoškolsky vzdělaní a velmi zkušení. Často se oficiálně žijí jako řádní soudní tlumočníci. Mají tak přímý přístup k trestnímu procesu s jejich svěřenci a tak si ještě upevňují svou vedoucí pozici. Ve vietnamské komunitě se pro tyto osoby často užívá oslovení *bac* („strýček“)¹⁰. Z taktického hlediska je proto velmi důležitá volba řádně prověřeného tlumočníka. Ve vlastní praxi jsem se setkal s případem, kdy i prověřený tlumočník po léta pracoval ve prospěch zájmů vietnamských skupin, aniž by byl odhalen a jeho jednání a chování tomu ani náznakem nenapovídalo a jeho léty ověřená mlčenlivost a spolehlivost byla téměř neochvějná.

¹⁰ Nožina – Kraus, 2009, uvádějí toto oslovení ještě v souvislosti s pojmem „respektovaný muž“.

4) Vyšší výkonní šéfové a jejich blízké okolí

Tato skupina se začala tvořit teprve nedávno a od střední skupiny se hlavně liší svými vysoce efektivními a sofistikovanými metodami, širším komoditním záběrem, teritoriálním významem a objemem kontrolovaných obchodů. Jde již většinou o potomky tzv. starousedlíků (středních šéfů), majících zpravidla vysokoškolské vzdělání v České republice, nebo na prestižních univerzitách v Evropě, nebo USA. Hovoří několika jazyky a ovládají více jak jednu specializaci. Jde většinou o výkonné manažery bez bližší vazby na region a firmu.

5) Elita

Pojmenování této skupiny vietnamské komunity v ČR je plně na místě, neboť pojem elita vyjadřuje naprosto všechny vlastnosti této podmnožiny. Avšak s jednou výjimkou. Tou je skutečnost, že její příslušníky, nebo minimálně jejich význam, téměř nikdo z české majority nezná. Veřejně nikde nevystupují, ani nefigurují a dokonce se na území České republiky nezdržují po celý rok, ale jen několik měsíců v roce. Za mou mnohaletou praxi jsem nabyl dojmu, že vietnamská komunita tuto elitu vnímá spíše jako královskou rodinu v historickém slova smyslu. Mnohdy jsem se setkal s tituly princ, princezna, nebo Jeho výsost. Vietnamské důvěryhodné zdroje jistou historickou kontinuitu nevyklučují a o této skupině Vietnamců existuje nemnoho seriózních a dostupných pramenů.¹¹ Je však nutné ji tuto skupinu zmínit a počítat s její existencí.

¹¹ Nožina – Kraus, 2009

2. Organizovaný zločin

V této kapitole bude popsán organizovaný zločin jako takový a jak jej lze chápat jako definiční pojem. Porovnáním několika oficiálních a teoretických definic organizovaného zločinu může čtenář získat orientaci v problematice a pomůže mu určit směr pohledu. Další podkapitoly se již budou zabývat organizovaným zločinem vietnamských kriminálních skupin jako fenoménem, který je pozorován na území České republiky a je zároveň stěžejním tématem této diplomové práce.

2.1 Organizovaný zločin jako pojem

Organizovaný zločin se nedá specifikovat jednou větou a nelze ho popsat jako jednoznačně ohraničený objekt vědeckého výzkumu. Záleží na pohledu, z jakého ho sledujeme, zda zvenčí či zevnitř. Záleží na metodě pozorování a také na délce pozorování i časovém kontextu, do kterého jej pozorovatel začlenil. Existuje oficiální pohled různých mezinárodních a světových organizací a proti tomu stojí pohledy každého vědce a vědeckého týmu, který se tímto fenoménem kdy zabýval, nebo zabývá. Jsou i pohledy účastníků – samotných zločinců a samoskou jsou i pohledy těch, kteří proti němu aktivně bojují. Každý z těchto pohledů má odlišný směr a hloubku a to vede k všemožnému a více či méně zdařilému objektivnímu popisu. Organizovaný zločin je často subjektivně vnímán a proto se v minulosti nezávisle na sobě několik institucí a autorů pokusilo vypracovat všeobecně platnou a používanou definici tohoto fenoménu. V další podkapitole si pro ilustraci několik nejznámějších proto v zájmu orientace v problematice připomeneme.

Pokud se pokusím v této diplomové práci o výběr nejvhodnější, nebo nejvýstižnější definice organizovaného zločinu jako pojmu, musím se smířit s tím, že žádný takový s předponou nej- nelze objektivně vybrat, nebo jej za takový označit. Proto uvedu jen několik definic nejznámějších autorů a nejznámějších institucí a samotnou kvalitu definice nechť posoudí čtenáři práce.

Definice Ministerstva vnitra ČR¹²

- Spolupráce více jak dvou osob
- Podezření ze spáchání závažné trestné činnosti

¹² Viz Ministerstvo vnitra České republiky (2000): *Informace o stavu organizovaného zločinu na území České republiky v roce 2000*, on-line text (http://www.mvcr.cz/dokumenty/org_zlo/konc2000/cesky/1_pojem.html).

- Činnost zaměřená na honbu za ziskem
- Konkrétní a specifické úkoly každého z členů organizace
- Dlouhodobá činnost
- Kázeň a kontrola uvnitř organizace
- Trestná činnost na mezinárodní úrovni
- Používání násilí a jiných prostředků
- Využívání stávajících hospodářských a obchodních struktur ve svůj prospěch
- Napojení organizace na procesy praní peněz
- Ovlivňování politiky, médií, veřejné správy, soudních orgánů nebo ekonomiky

Definice Amerického federálního úřadu pro vyšetřování FBI¹³

Jakákoliv skupina, jež obsahuje formalizovanou strukturu a jejímž primárním cílem je zisk peněz pomocí ilegálních aktivit. Skupina svou pozici udržuje hrozbou užití nebo užitím násilí, korupcí úřadů či vydíráním, přičemž má významný dopad na lokální, regionální nebo celostátní obyvatelstvo.

Definice Organizace spojených národů OSN

Široká a komplexní kriminální aktivita volně nebo úzce organizované skupiny osob za účelem jejího obohacení. Obvykle je ho dosahováno porušením zákonů, včetně zločinů často ve spojení s politickou korupcí.

Definice Donalda CRESSEYHO¹⁴ v osmi bodech

- 1) Totalitní organizace
- 2) Imunita a ochrana před zák. pomocí korupce, rad odborníků a vytvářením strachu
- 3) Trvalost a forma
- 4) Vysoce ziskové aktivity s nízkým rizikem postihu
- 5) Užití strachu proti členům organizace, obětem i veřejnosti
- 6) Kontinuální snaha rozvracet legitimní vládu
- 7) Neodpovědnost šéfů za kriminální akty
- 8) Tuhá disciplína a hierarchie pozic

¹³ Viz Federal Bureau of Investigation (nedatováno): *Organized Crime*, on-line text (<http://www.fbi.gov/hq/cid/orgcrime/glossary.htm>).

¹⁴ Viz Cressey, D.R.: *Theft of the Nation: The Structure and Operations of Organized Crime in America.*, New York, Harper 1969.

Dvojití pojetí definice Franka HAGANA¹⁵

Autor rozlišuje dva pojmy. „Organizovaný Zločin“ – označuje jimi kriminální organizace a „organizovaný zločin“ označuje jako aktivity s jistým stupněm organizovanosti pachatelů.

Na světové zločinecké scéně je mnoho národních a nadnárodních zločineckých uskupení, která více či méně splňují kritéria uvedených definic. Některá jsou všeobecně známa i laické veřejnosti a mají dlouhodobou tradici. Naproti tomu dnešní globální svět nese jako negativum vznik nových uskupení, která již fungují na zcela odlišném principu než tradiční mafie a používají zcela nových, často legálních metod a pracují v hluboké konspiraci. Boj proti organizovanému zločinu po celém světě je dnes velmi drahou záležitostí a vyžaduje mezinárodní spolupráci vyšetřovacích orgánů. To vedlo k vytvoření takových struktur v rámci Evropské unie, jako je EUROPOL, EUROJUST a na mezinárodní úrovni INTERPOL. Během posledních deseti let bylo uzavřeno několik desítek bilaterálních a multilaterálních smluv s touto problematikou.

Je – li jednou z charakteristik organizovaného zločinu maximalizace zisku v penězích, pak to pro vietnamský organizovaný zločin platí dvojnásob. Z historického hlediska vietnamský národ prošel údobími rozkvětu a i úpadku, ale v posledních sto letech také dlouhým údobím válek. To mělo za následek hlubokou bídu a zaostalost. Na druhé straně vietnamské etnikum díky této mnoha generační zkušenosti doznalo v jistém slova smyslu pozitivní změny ve své mentalitě. Naučili se úzce kooperovat a naučili se neobyčejné pracovitosti a jisté podnikatelské trpělivosti. Tyto vlastnosti jim umožňují vysokou schopnost organizovanosti za účelem dosažení jednoho jediného cíle a tím je maximální zisk. Zisk v penězích pro ně znamená symbol bohatství, což představuje únik z historické reality a lepší budoucnost pro jejich potomky. Není to tedy jen slepá honba za materiální hodnotou, ale představuje to i jistý národní folklór tohoto etnika s hlubším podtextem. Proto je doménou vietnamského organizovaného zločinu téměř výhradně fiskální trestná činnost a trestná činnost, páchaná v souvislosti s dovozem, vývozem a průvozem zboží. Hovoříme – li o organizovaném zločinu a o určitém kvalitativním stupni organizovanosti vietnamských zločineckých skupin, je na místě podhalit systém, který na území České republiky vznikl za posledních 20 let a neustále se vyvíjí. Je proto předmětem dlouhodobého výzkumu¹⁶.

¹⁵ Viz Hagan, F.E.: „Organized Crime“ and „organized crime“: Indeterminate Problems of Definition, Trends in Organized Crime, Vol. 9, No. 4, Summer 2006, s. 127-137.

¹⁶ Komparace vietnamských kriminálních sítí existujících v různých regionech je předmětem další fáze výzkumu, realizovaného na půdě ÚMV v rámci projektu GA ČR.

2.2 Struktura vietnamských zločineckých skupin

Na tomto místě již budeme hovořit o zločineckých strukturách a jedinec zde již vystupuje jako základní kámen zločinecké skupiny a takto je třeba jej, alespoň v této části diplomové práce, chápat. Zdá se, že je důležité, jaké jsou vlastnosti tohoto základního stavebního kamene, neboť tato skutečnost zcela určitě ovlivní i kvalitu segmentu z takto chápané základní suroviny složeného. Proto je přirovnání jedince k základnímu stavebnímu celku tak důležité. Vietnamské zločinecké organizované skupiny již byly popsány renomovanými autory. Pokusím se je popsat z pohledu dlouholetého příslušníka útvaru, který se problematikou vietnamských zločineckých skupin v praxi aktivně zabýval. Jde tedy o rozčlenění do skupin, tak jak jsem jejich společné znaky zaznamenal ve své dlouholeté vyšetřovatelské praxi. Toto členění se bude zřejmě v některých znacích lišit od vysoce odborných a erudovaných prací výzkumníků na ryze vědecké bázi jako např. Nožina, Miroslav – Kraus, Filip: *Kriminální síť ve vietnamské diaspoře. Případ České republiky*. Ústav mezinárodních vztahů, Praha, 2009.

Skupina AD HOC

Většinou jde o skupinu velmi mladých Vietnamců, jež se sdružují ke spáchání konkrétního skutku, často ani nemající znaky opakovaného trestného činu, ale skutku dokonaného, nebo jen ve stádiu přípravy či pokusu. Jde tedy o uskupení k určité konkrétní trestní věci, které má krátkou životnost a nevyjasněnou vertikální strukturu a často nemá jasného vůdce. Jde tedy spíše o kriminální experimenty jejich příslušníků a spíše o praktickou výuku a získávání zkušeností, než o organizovanou zločineckou skupinu v pravém slova smyslu. Skupina čítá většinou 4 až 6 členů, maximálně do deseti a její seriózní výzkum a popis lze jen velmi těžko uskutečnit z prostého důvodu. Než dojde k detekci takové skupiny, již se ve většině případů nachází ve stádiu rozpadu. Jde tedy spíše o skupinu, jejíž existence se spíše hypoteticky vyvozuje a je založena spíše na analogických znacích a odborných domněnkách, které jsou následně zpětně ověřeny a potvrzeny praxí.

Tržištní gang

Skupina, které má určitou úzkou teritoriální vazbu na místo páčání organizované trestné činnosti. Má vypracovanou vertikální hierarchii a jasného vůdce. Její členové mají již značné kriminální zkušenosti a úzkou specializaci. Vůdce často skupinu sám zformoval a panuje zde právo silnějšího. Neexistuje volba šéfa. Trestněprávní forma páčání

protiprávního jednání má charakter hromadného trestného činu, kdy teprve souhrn jednání všech členů skupiny dává dohromady objektivní stránku příslušného trestného činu. Jedná se tedy o jakýsi pouliční gang s delší dobou své existence a určitou popsitelnou historií. Trestná činnost se velmi špatně dokumentuje a prokazuje. Specifikem je to, že pokud dojde k ohrožení jejich zájmu, brání se ve skupině a často se i ve skupině běžně pohybují. Jsou si dobře vědomi této výhody a jsou schopni v takovéto skupině v ohrožení pod rouškou anonymity použít i zbraň, nejčastěji chladnou, bodnou, nebo sečnou a to i vůči zasahujícímu policejnímu orgánu. Takový tržištní gang může čítat až 20 jedinců. Typ tohoto gangu lze najít na každém větším vietnamském tržišti či tržnici, přičemž dva paralelně fungující gangy jsou vyloučeny. Vždy dojde k pohlcení jednoho gangu druhým. Pokud se vyskytnou dvě soupeřící skupiny, tak bezprostředně dochází k procesu převzetí funkce šéfa gangu.

Organizovaný gang

Každý organizovaný gang má ve svém portfoliu nelegální činnosti základní nelegální činnost, jako je krácení spotřební daně u cigaret a alkoholu, kdy výdělek z této nelegální a vysoce výnosné trestné činnosti tvoří jakýsi provozní kapitál. Každý organizovaný gang má poté jednu, maximálně dvě další specializace, které se mu podařilo v počátcích v širším regionu ovládnout a takovéto specializace jsou pak mezi organizovanými gangy striktně dodržovány a uznávány. Konflikty mezi nimi jsou vyloučeny. Často naopak dochází ke spolupráci a využívání i sítě sousedních gangů, což značně komplikuje vyšetřování. Organizovaný a specializovaný gang má svůj název a specifikaci. Jasného šéfa a jeho pomocníky a zbytek tvoří členové a vojáci (budou ještě v práci zmíněni) v počtu maximálně 30 jedinců. Represivní orgány odhadují, že se na území České republiky vyskytuje cca 30 takto organizovaných gangů.

Organizovaný syndikát

Vietnamské syndikáty již tvoří velmi vysoké nebezpečí pro společnost a je značným bezpečnostním rizikem z hlediska ekonomických zájmů EU. Prakticky se jedná o kvalitativně nevyšší zločinecké uskupení, které ovlivňuje veřejný život země, vládní politiku. Používá mafiánské praktiky a jeho příslušníci se nezastaví před žádnou překážkou. Specifikem je angažmá v odborných kruzích nechvalně známých a brutálních „vojáků“ skupiny zvané BO, nebo také BO DOI, pocházejících ze středního Vietnamu. Jde většinou o Vietnamce s etnickými kořeny ze středního Vietnamu, nejčastěji z oblastí Nghe

An a Ha Tinh. V této zločinecké skupině vietnamské komunity panují velmi úzké, až bratrské vztahy a je specifická i vlastním dialektem, pro běžného Vietnamce někdy nesrozumitelným. Pouze zkušený tlumočnický, rodilý mluvčí je schopen pochopit obsah rozhovoru. Tato skupina působí dovnitř Vietnamské komunity, například jako ochranná a vymáhací služba a navenek se nikterak neprojevuje.

V současnosti rozeznáváme dle způsobu fungování 3 typy Vietnamských zločineckých syndikátů. Přičemž první dva používají osvědčené praktiky klasických východoasijských mafií, kdežto třetí typ se již flexibilně přizpůsobil globálnímu světu. Používá praktiky kriminality tzv. bílých límečků, s omezením přímého fyzického násilí a brutálních definitivních řešení v podobě zmrzačení či vražd a únosů. Pracuje latentně a vysoce konspirativně.

- **Typ: Složený syndikát** – jde o syndikát, složený ze zástupců dvou a více rodin
- **Typ: Rodinný syndikát** – jde o syndikát, jehož jádro tvoří jedna vůdčí rodina
- **Typ: Manažerský** – syndikát současného moderního typu

2.3 Specifická trestná činnost vietnamských organizovaných skupin

Jak již bylo v této diplomové práci zmíněno, vietnamské organizované skupiny prvoplánově páchají hospodářskou trestnou činností za účelem maximalizace zisku v penězích. Násilná trestná činnost je spíše průvodním jevem a je jen ojedinělá. Pokud je násilí pácháno, pak většinou útok na zájem chráněný zákonem směřuje do vietnamské komunity. Proto specifikace trestné činnosti vietnamských zločineckých skupin je poměrně přehledná a logická. Z pohledu Celní právy ČR ji lze rozdělit do čtyř hlavních skupin.

1) Skupina daňových a celních zločinů

Činnost v této oblasti je jakousi specialitou celé vietnamské komunity a organizovaných zločineckých skupin obzvlášť. Jde o veškeré přečiny a zločiny, páchané v souvislosti s porušením celních a daňových předpisů a porušením předpisů o dovozu, vývozu a průvozu zboží a dále veškeré skutky spáchané na území EU, pokud zboží přestupuje státní hranice české republiky jako členského státu EU při režimu tranzitu při konečném umístění na celním území EU. Jde zejména o krácení jakýchkoliv daní a cel, nedovolený prodej a výroba neznačených cigaret a alkoholických nápojů, jakož i padělání nálepek a různých daňových kolků a dále padělání dokladů. Jako příklad uvádím demonstrativní výčet několika trestných činů:

§ 240 trestního zákoníku: Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby

§ 243 trestního zákoníku: Nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení

§ 244 trestního zákoníku: Porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží

§ 245 trestního zákoníku: Padělání a pozměňování předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti

§ 261 trestního zákoníku: Porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

2) Skupina zločinů ve spojitosti s duševním vlastnictvím

Jde o velmi rozšířenou skupinu trestných činů, která je úzce provázána s celními zločiny a přečiny. Má dvě formy páčání. První forma je páčána většinou při dovozu produktů z Číny a Vietnamu, kdy jsou dovážena, deklarována a vyclívány výrobky jako neznačkové a přitom se jedná o padělky renomovaných světových výrobků a o porušení práv k ochranným známkám, k nimž přísluší výhradní právo jinému.

Druhá forma je uvádění zboží do oběhu, které se na území EU potažmo ČR dostalo způsobem, který byl popsán ve skupině první, ale zde se nejedná o dovážení, ale o uvádění do oběhu. Tedy jedná se o vědomý prodej (uvádění do oběhu) jakéhokoliv padělaného značkového zboží. Od textilu, cigarety, přes obuv až po galanterii a například náramkové hodinky a zapalovače. K tomu je třeba připočítat prodej nosičů záznamu s neoprávněně pořízenými zvukovými a zvukově obrazovými záznamy autorských děl. Jedná se tedy navíc o porušení zákonem chráněných práv k autorskému dílu, zvukovému a zvukově obrazovému záznamu. Příkladem několik trestných činů s touto problematikou:

§ 268 trestního zákoníku: Porušení práv k ochranné známce a jiným označením

§ 269 trestního zákoníku: Porušení chráněných průmyslových práv

§ 270 trestního zákoníku: Porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi

§ 271 trestního zákoníku: Padělání a napodobení díla výtvarného umění

3) Skupina zločinů v souvislosti s omamnými a psychotropními látkami a jedy

Skupina těchto trestných činů má shodný objekt skutkové podstaty, kterým je ochrana společnosti proti omamným a psychotropním látkám a jedům. Je nadmíru jasné i laické veřejnosti, že drtivá většina psychotropních látek jsou více či méně zároveň i jedy. Dnešní populace je silně zatížena užíváním psychotropních látek z domácí i zahraniční produkce. Participace vietnamských organizovaných skupin na drogové scéně v České republice je

velmi vysoká a u některých specifických látek dokonce dominantní. Jako příklad lze uvádět všeobecně známou skutečnost, že vietnamské skupiny ve velkém pěstují marihuanu v různých starých zemědělských usedlostech, ale i v činžácích ve městech a vyrábějí produkty s obsahem THC.¹⁷ Druhou formou je přímé pašování opia, heroínu, kokainu a jiných látek z produkčních oblastí v Asii a Americe do ČR. Příkladem:

§ 283 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy

4) Skupina zločinů v souvislosti s legalizací nezákonného zisku a praní peněz

Jde o velmi kvalifikované skutkové podstaty trestných činů, které nesou veškeré znaky organizované kriminální skupiny. Jako příklad uvádím:

§ 361 trestního zákoníku: Účast na organizované zločinecké skupině

§ 214 Podílnictví

Specifická *moda operandi*

Pro páchání trestné činnosti si vietnamští zločinci vytvořili specifická *moda operandi*. Jedná se zejména o systém služeb DICH VU, který se skládá s paralelně fungujícími subsystemy. Jde o jakousi pseudostátní strukturu, do níž jsou zapojeni i jedinci s diplomatickou imunitou z asijských ambasad v ČR. Tento systém umožňuje vytvořit např. fiktivní doklady, fiktivní finanční operace a funguje směrem dovnitř vietnamské komunity. Systém eliminuje participaci Čechů na zločinech, neboť tam je nejslabší místo, při odhalování této specifické trestné činnosti často využívané vyšetřovateli. Vietnamci si tuto skutečnost plně uvědomují.

Systém služeb DICH VU

Služba proclení - HAI QUAN: jedná se o subsystem, který pokrývá celou oblast zabezpečení celního servisu. Od poradenství obecně, přes přímé i nepřímé zastupování v celním řízení u jednotlivých celních úřadů až po zajištění rizikového celního projednání konkrétního obchodního případu předem zkorumpovaným celním úředníkem. Vietnamské organizované skupiny disponují seznamy zkorumpovaných celníků a celních deklarantů, kteří jsou nějakým způsobem z minulosti zavázáni a tak plní pokyny vietnamských specialistů tohoto subsystemu. Netřeba snad ani konstatovat, že hlavním nástrojem jsou úplatky.

¹⁷ THC – Psychotropní účinná látka v konopí setém s chemickým názvem tetrahydrocannabinol delta 9

Služba peněz - CHUYEN TIEN: ekonomickou terminologií by se tento subsystém dal pojmenovat jako *skrytý bankovní dům*. Jde většinou o služby krátkodobých překlenovacích úvěrů, kde není důležitá úroková míra, ale rychlost toku peněz. Jde o jakousi nelegální banku, která financuje veškerý nelegální obchod a dovoz nelegálního zboží ze 3. zemí. Vzhledem k velmi nízkým úrokům nejde o lichvu, ale o dobrovolnou činnost, která je výhodná pro všechny zúčastněné. Jakási vietnamská *Záložna*, nebo *Kampelička*.

Služba dokladů - CIAY TAO: tento subsystém pro jeho podstatu lze nazvat jakousi centrální padělatelskou dílnou na výrobu a komplexní zabezpečení jakýchkoliv dokumentů. Tedy od obchodních dokladů přes osobní doklady až po výrobu faktur na zakázku. Tato služba je hojně využívána k obstarávání obchodních dokladů ze zemí, s nimiž Česká republika nemá žádné, nebo jen omezené smluvní vztahy. Doklady z těchto zemí lze jen s obtížemi prohlásit za falešné, vzhledem k mlčení příslušných orgánů těchto zemí při oficiálních žádostech o ověřování pravosti.

Služba účetnictví - LAM THUE: jde o komplexní servis účetních operací, kdy je nutné účtovat v souladu s obecně závaznými právními předpisy České republiky a účetní nekázeň by mohla naznačit, nebo přímo prozradit kontrolním a správním orgánům organizovanou trestnou činnost. Jde zejména o vedení a dohled nad daňovým účetnictvím, přičemž tento subsystém je využíván sofistikovanějšími vietnamskými organizovanými skupinami, které mají na venek charakter oficiálních obchodních společností s povinností podvojného účetnictví.

Služba půjček - CHO VAY LAY: v jistém slova smyslu jde i o lichvu. Jde o půjčky mimo systém služby peněz, kdy jsou klienty tohoto subsystému většinou slabé skupiny s určitými existenčními problémy, nebo přímo jedinci, kteří jsou nějak zavázání svým bossům a dostali se do životní krize. Jedná se o bezohledný subsystém s neúnosnými úroky, který má většinou již spíše likvidační charakter pro své klienty. Provozovatelé subsystému se dají přirovnat k mrchožroutům ve volné přírodě. Jde o likvidaci zbytků po neúspěšné trestné činnosti slabých skupin a jednotlivců uvnitř vietnamské diaspory v ČR.

Služba vymáhání - DOI TIEN: úzce navazuje na předchozí subsystém a jde zde již o praktickou fázi likvidace, někdy bohužel i o fyzickou.

3. Postup pověřených celních orgánů v trestním řízení proti vietnamským organizovaným skupinám

Postup pověřených celních orgánů v trestním řízení proti vietnamským organizovaným skupinám (dále jen VOS) je v Celní správě ČR upraven vnitřním normativním aktem¹⁸. Je bez výjimky závazný pro všechny celníky, kteří vykonávají úkony trestního řízení a vychází z obecně závazných právních norem, které dále rozvíjí pro potřeby praxe v celní správě. V zásadě lze říci, že samotné trestní řízení v celní správě prováděno za účelem náležitého objasnění věcně příslušných trestných činů a zjištění jejich pachatelů tak, aby následně tyto osoby mohly být postaveny před soud a podle zákona spravedlivě potrestány.

Pověřenými celními orgány k provádění úkonů trestního řízení se v tomto předpisu rozumí celní orgány, uvedené v § 3 odst. 3 a v § 4 odst. 3 zákona č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Konkrétně jsem je již ve své práci zmínil ve 2. kapitole. Předpis dále navazuje na TrŘ a vymezuje etapu, respektive úseky trestního řízení, kterou ze zákona pověřené celní orgány konají. Touto etapou je přípravné řízení v úseku od zahájení úkonů trestního řízení až do zahájení trestního stíhání. Jedná se tedy o úkony přípravného řízení před zahájením trestního stíhání. Zvláštním úsekem je zkrácené přípravné řízení ve smyslu ustanovení § 179a až §179f TrŘ.

Při provádění úkonů trestního řízení se pověřené celní orgány řídí platnými zákony a ostatními obecně závaznými normami¹⁹. Vlastní úkony v trestním řízení pověřené celní orgány provádějí na základě konkrétního podnětu. Podněty k trestnímu prověřování lze rozdělit z pohledu celní správy jako celku na externí a interní.

¹⁸ Vnitřní předpis Celní správy SPČ 42/2005, Postup pověřených celních orgánů v trestním řízení

¹⁹ Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 283/1993 Sb. o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů, (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů

Externí podněty jsou takové, které přicházejí zpravidla z vnějšího prostředí celní správy. Jedná se o trestní oznámení v jakékoliv zákonné formě a podobě, podaná nebo doručená celní správě, nebo přímo pověřenému celnímu orgánu o páčání trestné činnosti VOS.

Interní podněty celní správa získává při výkonu svých obecných kompetencí a aktivně je vyhledává. Patří sem běžná činnost všech útvarů celní správy, nejčastěji ve správním řízení, kdy se celní orgány dozvědí o skutečnostech, které nasvědčují tomu, že se může jednat o podezření ze spáchání trestného činu vietnamským pachatelem, napojeným na VOS. Povinnost uvedená v ustanovení § 8 odst. 1 věta druhá TrŘ se vztahuje i na všechny útvary celní správy a jako státní orgán mají ze zákona povinnost takové skutečnosti oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům. Pod takto chápaným pojmem *policejní orgány* vystupují v rámci celní správy pověřené celní orgány, které byly pro provádění trestního řízení přímo zřízeny a ostatní útvary celní správy jim takové podněty směřují formou písemného trestního oznámení. Asi nejčastějším interním podnětem je pak vlastní vyhledávací činnost pověřených celních orgánů.

3.1 Oprávnění pověřených celních orgánů v trestním řízení

Oprávnění pověřených celních orgánů v trestním řízení vychází, jak již bylo uvedeno v předcházejících kapitolách, z obecných oprávnění policejního orgánu ve smyslu ustanovení § 12 odst. 2 TrŘ. Systémově se tedy procesní oprávnění pověřených celních orgánů nijak neliší od policejního orgánu PČR, zejména ve stádiu přípravného řízení do zahájení trestního stíhání.

Ustanovení § 158 TrŘ ve všech svých deseti odstavcích obsahuje základní oprávnění policejního orgánu, ale obsahuje také povinnosti policejního orgánu, které jsou odrazem ústavních práv a svobod.

V ustanovení § 158 odst. 3 TrŘ je uvedeno: *„K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci toho je oprávněn, kromě úkonů uvedených v této hlavě, zejména*

- a) vyžadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů,*
- b) vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,*
- c) obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály,*

- d) *provádět ohledání věci a místa činu,*
- e) *vyžadovat za podmínek uvedených v § 114 provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,*
- f) *pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob, za podmínek stanovených v § 114 snímat daktyloskopické otisky, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem prohlídku těla a jeho zevní měření, jestliže je to nutné ke zjištění totožnosti osoby nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,*
- g) *za podmínek stanovených v § 76 zadržet podezřelou osobu,*
- h) *za podmínek stanovených v § 78 až 81 činit rozhodnutí a opatření v těchto ustanoveních naznačená,*
- i) *způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět neodkladné a neopakovatelné úkony, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.*

3.2 Postup pověřených celních orgánů před zahájením trestního stíhání

Přijímání a prověřování oznámení - § 158 odst. 1, 2, a § 59 TrŘ

Pověřený celní orgán je vždy povinen na základě vlastního poznatku, trestního oznámení, podnětu jiné osoby nebo orgánu, na jejichž základě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin. Směřuje ke zjištění jeho pachatele a je dále povinen učinit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti.

Takové oznámení je možno učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě podepsané elektronicky, telegraficky nebo faxem. Jakékoliv oznámení se vždy posuzuje podle jeho obsahu bez ohledu na to, zda je správně označeno. Povinnost přijmout trestní oznámení má pověřený celní orgán ze zákona i u trestných činů, k nimž není věcně a místně příslušný. Po přijetí takového trestního oznámení jej bezodkladně postoupí příslušnému policejnímu orgánu.

Pověřený celní orgán sepíše s oznamovatelem protokol o trestním oznámení. Při sepsání je povinen oznamovatele poučit o odpovědnosti za uvedení vědomě nepravdivých údajů. Dále oznamovatele vyslechne zpravidla formou úředního záznamu o podaném vysvětlení ve smyslu ustanovení § 158 TrŘ k okolnostem, za jakých byl skutek spáchán, o vztahu oznamovatele k osobě možného pachatele a zda je oznamovatel nějak poškozen a

jaká je případná výše škody. Pokud je oznamovatel poškozeným, musí být poučen a vyslechnut k tomu, zda žádá soud, aby rozhodl o jeho nároku na náhradu škody. Pokud oznamovatel požádá o vyrozumění o učiněných opatřeních, oprávněný celník tuto skutečnost poznamená do protokolu a do jednoho měsíce jej vyrozumí. Pokud oznamovatel požádá o vydání potvrzení o přijetí trestního oznámení, pověřený celní orgán jej vystaví a stejnopis založí do trestního spisu. Nebylo-li oznámení podáno osobně a neobsahuje-li dostatečné podklady pro další postup ve věci, oprávněný celník takové podklady vyžádá dodatečně.

Může nastat i situace, kdy oznamovatel předá při podání trestního oznámení listinné nebo jiné věcné důkazy. Oprávněný celník v tomto případě pořídí soupis takových důkazů způsobem, že z něho je zřejmá individuální identifikace, na požádání oznamovatele mu vydá potvrzeny a podepsaný stejnopis oznamovatelem a oprávněným celníkem. Soupis takových důkazů tvoří přílohu protokolu o trestním oznámení.

V případech, kdy by oznamovatel mohl mít v trestním řízení postavení svědka a je zřejmé, že jeho výslech nebude možno provést před soudem, vyslechne jej oprávněný celník jako svědka za účasti soudce jako neopakovatelný úkon.

Zahájení úkonů trestního řízení - § 158 odst. 3 a 10 TrŘ

Neprovedl-li pověřený celní orgán neodkladný nebo neopakovatelný úkon a nasvědčují-li zjištěné skutečnosti, že byl spáchán trestný čin, zahájí trestní řízení formou záznamu o zahájení úkonů trestního řízení a provádí trestní prověřování. V záznamu uvede okolnosti formou skutkové věty a opis takového záznamu doručí prokazatelně do 48 hodin od zahájení úkonů trestního řízení příslušnému dozorovému státnímu zástupci.

Aby nedošlo k zahájení úkonů v téže věci policejním orgánem PČR, vyrozumí pověřený celní orgán o předmětu trestního řízení příslušný útvar PČR který by byl k věci příslušný. Takový záznam musí být neprodleně doručen prokazatelným způsobem a jeho stejnopis je založen v trestním spisu.

Další postup před zahájením trestního stíhání - § 158 odst. 3, a § 158a TrŘ

K objasnění a prověřování skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, opatřuje pověřený celní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. Používá operativně pátrací prostředky a operativní techniku. K provádění těchto úkonů je nadán oprávněními, která jsou uvedena zejména v hlavě IV., IX. a X. TrŘ. Jednotlivé úkony budou popsány v následující podkapitole.

Je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a zjišťování jeho pachatele třeba provedení neodkladného nebo neodkladného úkonu spočívajícího ve výslechu svědka nebo v rekognici²⁰, provede se takový úkon na základě návrhu státního zástupce za účasti soudce. Soudce odpovídá za zákonnost jeho provedení a může do jeho průběhu zasahovat, nebo ho i sám provést. Soudci nepřísluší přezkoumávat závěr státního zástupce o tom, že úkon je neodkladný či neopakovatelný.

Ukončení etapy před zahájením trestního stíhání

Pokud jsou dány důvody k tomu, aby byly úkony trestního prověřování v této etapě ukončeny, rozhodne pověřený celní orgán, který vede trestní řízení o některém ze způsobu jeho ukončení. Trestní prověřování lze ukončit ve lhůtách, uvedených v ustanovení § 159 TrŘ a jen z následujících důvodů:

- předání věci policejnímu orgánu PČR pověřenému vyšetřováním k zahájení trestního stíhání, pokud je možno sdělit obvinění konkrétní osobě, způsobem uvedeným v zákoně²¹
- předání věci státnímu zástupci s návrhem na potrestání ve zkráceném přípravném řízení, pokud bylo vedeno a bylo konkrétní osobě sděleno podezření ze spáchání trestného činu (§ 179a a následující TrŘ)
- odložením věci, pokud jsou dány důvody uvedené v zákoně (§159a TrŘ)
- odevzdáním věci, pokud se nejedná o spáchání trestného činu, ale přestupku, nebo jiného správního deliktu (§ 159a odst. 1 písm. a) TrŘ)
- předání věci jinému policejnímu orgánu z důvodu věcné nepříslušnosti pověřeného celního orgánu
- dočasné odložení trestního stíhání, jestliže je toho třeba k objasnění např. trestné činnosti spáchané ve prospěch zločinného spolčení, nebo jiného úmyslného trestného činu, anebo zjištění jejich pachatelů a to pouze se souhlasem státního zástupce (§159b TrŘ)

²⁰ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů - § 104b

²¹ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

4. Popis specifických úkonů u některých příslušných tr. činů

§ 240 Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby

Tento trestný čin je jedním z nejčastěji páchaných trestných činů v souvislosti s dovozem, vývozem a průvozem zboží, páchaný VOS. Výklad materiálního znaku se ustálil na částce vyšší jak 50.000,- Kč. Musí se jednat o daňový únik na všech daních, clu a poplatcích, jež jsou příslušenstvím cla ve výši více jak 50.000,- Kč v jejich součtu, nebo více jak 50.000,- alespoň u jedné složky daňového úniku. V případě, že není naplněn materiální znak, jedná se o celní přestupek, spáchala-li skutek fyzická osoba, nebo o celní delikt, spáchala-li jej právnická osoba, nebo fyzická osoba jako podnikatel. Pověřené celní orgány rozlišují, z hlediska způsobu provedení, čtyři základní modely:

Množstevní podfakturace – kdy se zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dosáhne částečným, nebo úplným zatajením zboží při dovozu na území Evropské unie ze 3. zemí.

Množstevní nadfakturace – kdy se zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dosáhne během vývozu mimo území Evropské unie tím, že je vietnamskou organizovanou skupinou deklarováno²² větší množství vyváženého zboží, než ve skutečnosti vyveze. Pachatelé pak následně uplatňují tzv. nadměrný odpočet daně z přidané hodnoty. Rozdíl mezi deklarováním a skutečně vyvezeným zbožím je pak prodán na území ČR a další nelegální zisk je vygenerován neodvedením příslušné daně z přidané hodnoty státu. Podobný mechanismus funguje i u zboží, které je zatíženo spotřební daní. Rozdíl je pouze v tom, že nelegální zisk za prodané zboží, které mělo být vyvezeno, je několikanásobně vyšší o neodvedenou částku spotřební daně.

Hodnotová podfakturace – kdy se zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dosáhne deklarováním jiných hodnotových a cenových údajů o zboží, které dováženo. Výpočet daní, cla a příslušenství vychází vždy z tzv. celní hodnoty, tedy ceny skutečně placené za zboží, ke které se připočítávají i další náklady, jako například doprava apod. Deklaruje-li pachatel – příslušník VOS například nižší celní hodnotu při dovozu zboží, než jaká je ve skutečnosti, sníží tím základ pro výpočet daně, cla a příslušenství a tím dosáhne toho, že jsou mu vyměřeny nižší poplatky, než mají být. Rozdíl mezi poplatky, které měly být vyměřeny z vyšší, skutečné celní hodnoty a nesprávně uvedené nižší celní hodnoty vygeneruje nelegální zisk, který je daňovým únikem.

²² Deklarace – „deklarováno“ znamená uvedení údajů o převáženém zboží, jde o terminus technicus

Hodnotová nadfaktura – kdy se zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dosáhne provedením fiktivního řetězového obchodu, například o třech vietnamských organizovaných subjektech. Poslední, který zboží vyváží, jej výrazně cenově nadhodnotí a následně uplatní nadměrný odpočet daně z přidané hodnoty, který je mu příslušným finančním úřadem vyplacen.

V praxi nastávají případy, kdy jsou takto provedené skutky nesprávně kvalifikovány jako trestný čin podvodu podle § 209 trestního zákoníku. Policejní orgán si často neuvědomuje, že je rozhodující, zda došlo ke zdanitelnému plnění či nedošlo. Například zda bylo zboží skutečně přepraveno přes státní hranici. V okamžiku, kdy došlo prokazatelně ke zdanitelnému plnění a bylo započato, nebo již proběhlo celní řízení, je nutno užít ustanovení § 240 trestního zákoníku jako *lex specialis* a není na místě uvažovat o trestném činu podvod dle § 209 trestního zákoníku.

U trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby je specifickým úkonem obstarávání písemného důkazního materiálu a následné ověřování pravosti. Ověřování se provádí na příslušném akreditovaném kriminalistickém pracovišti, znalcem z konkrétního oboru a dožádáním do zahraničí za užití všech platných mezinárodních dohod. Často se jedná o padělané, nebo upravené doklady, jako faktury, proformafaktury, nákladové listy a různé speciální celní doklady, osvědčující určitou skutečnost o přepravovaném zboží a doklady o různých licenčních a množstevních omezeních.

§ 244 Porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží

Objektem je ochrana hospodářského zájmu státu a splnění povinnosti značit vybrané výrobky pro daňové účely. Vietnamské zločinecké skupiny jsou v páchání tohoto skutku dominantní. V ustanovení 1. odstavce, alinea druhá, je uvedena objektivní stránka, která hovoří mimo jiné o dovozu, skladování, přepravě a uvádění neznačeného zboží do oběhu v rozporu s jiným právním předpisem²³. Specifickým úkonem u objasňování tohoto trestného činu je správné vyčíslení škody, respektive daňového dluhu, který vznikl u zjištěného konkrétního případu. Provádí se dožádáním dle příslušného ustanovení trestního řádu celnímu ředitelství. Pověřený celní orgán musí vždy v takovém dožádání položit otázky, které odrážejí skutkový stav věci. Pokud byly například neznačené cigarety nelegálně dovezeny ze zahraničí a nejsou opatřeny platnou známkou pro daňové účely (kolkem), nebo jsou opatřeny kolkem zahraničním, je nutno položit otázku, jaký je únik na

²³ Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů

cle, spotřební dani a dani z přidané hodnoty. V případě, že je prokázáno, že cigarety jsou vyrobeny na našem území, nepodléhají clu a daňovým únikem je pouze škoda na neodvedené spotřební dani. Při koncipování dožadání o odborné vyjádření je nutné přesně označit počty, druhy a názvy cigaret. Celní ředitelství při výpočtu škody – daňového úniku vychází z cen za cigarety, které jsou uvedeny v daňovém věstníku ministerstva financí. Prodejci cigaret jsou povinni prodávat cigarety pouze za ceny uvedené na kolku a v tomto cenovém věstníku a jakákoliv jejich cenová úprava se musí odehrát pouze přes tento cenový věstník. V daném čase jsou tedy tyto publikované ceny základem pro výpočet škody - daňového úniku.

§ 260 Poškození finančních zájmů evropských společenství

Jedná se o nově postihovaný skutek v novém trestním zákoníku. Dá se říci, že má velmi společného s trestným činem zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 trestního zákoníku. Má však širší záběr a jiný objekt. Je odrazem přímého účinku práva Evropské unie území ČR a souvisí s novým uspořádáním toku rozpočtových a fiskálních zdrojů v rámci Evropské unie. Aplikace tohoto ustanovení trestního zákoníku nelze v této diplomové práci více zhodnotit, neboť jsem se s ním, jako policejní orgán, dosud v praxi setkal pouze 2x. Ze zkušenosti však předpokládám, že bude, jako každé nově postihované trestní jednání, ve velice krátké době v trestním řízení běžně stíháno.

§ 261 Porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

Je dalším, nejčastěji páchaným trestným činem vietnamských organizovaných skupin, v souvislosti s pohybem zboží přes státní hranici České republiky. Jedná se o normu s odkazem na příslušné speciální zákony a další obecně závazné předpisy a jeho prokazování je specifické. Vyžaduje dobrou orientaci v problému a správný výklad a aplikaci příslušných norem, včetně norem Evropské unie s přímým horizontálním účinkem. Dalším specifikem je nutnost fyzického zajištění relevantního listinného materiálu pro účely trestního řízení, který v sobě obsahuje důkazy o porušení konkrétního zákazu, či omezení. Diskutabilním je po léta užívaný materiální znak, nově materiální korektiv „podstatně ohrozí obecný zájem“, kdy dle různých výkladů se musí jednat o zboží v hodnotě více jak 80.000,- Kč. Taková praxe je vzhledem k inflačním pohybům již nedostačující a musí dojít k ustálení výkladu, který bude odrážet i praxi ostatních členských států EU. Hranice 80.000,- Kč je příliš nízká a nutí tak policejní orgán zahajovat

úkony v trestním řízení na místě, kdy je nutno přihlížet k zásadě ultima ratio²⁴. V případě posouzení skutku jako jiný správní delikt, respektive celní delikt, má správní právo dostatek možností věc urychleně a ekonomicky řešit a účinně trestat.

§ 268 Porušení práv k ochranné známce a jiným označením

Patří mezi skutkové podstaty, které odrážejí postoj ČR v boji proti porušování práv duševního vlastnictví. Přesněji v obchodní rovině, neboť postihuje nezákonné jednání v oblasti ochranných známek a souvisejících práv se zeměpisným a místním původem zboží a výrobků. Tato práva vlastní zpravidla větší právnické osoby a zastupují je většinou renomované známkové a advokátní kanceláře. Tato trestná činnost je nejvíce vietnamskými organizovanými skupinami na asijských trzích v západním pohraničí ČR, v Praze, tržnice SAPA, a na jižní Moravě, zejména v oblasti Brna, tržnice Olomoucká I a II a Znojma, obec Hatě. Padělané výrobky světových renomovaných výrobců se do České republiky dostávají většinou ze třetích zemí z oblasti jihovýchodní Asie. Nejčastěji z Vietnamu a Číny. Takové zásilky jsou dopravovány většinou z Asie lodní dopravou v námořních kontejnerech a jsou deklarovány buďto jako úplně jiné zboží, nebo jako podřadné neznačkové zboží. Na území Společenství takové zboží většinou vstupuje přes německý přístav Hamburk. Odtud cestuje v takzvaném režimu tranzitu k příslušnému celnímu úřadu v jakékoliv zemi EU. Příslušný celní úřad pak takové zboží propouští na návrh deklaranta do takzvaného režimu volného oběhu na území EU a vyměří příslušné clo a daň. Před propuštěním takového zboží do volného oběhu však provádí kontrolu dokladů a i fyzickou kontrolu zboží, kde následně může odhalit dovoz padělaného zboží, které je neoprávněně označeno označeními, která jsou identická či zaměnitelně podobná se zapsanými ochrannými známkami, k nimž přísluší výhradní právo jinému. Pokud se jedná o celní úřad na území ČR, postupuje podle speciálního předpisu²⁵ a takové zboží musí z moci úřední zajistit pro další řízení. Pokud jsou dány okolnosti, věc oznámí místně příslušnému pověřenému celnímu orgánu jako podezření ze spáchání tohoto trestného činu. Ne všechny propuštěné zásilky do volného oběhu na území Společenství lze celními úřady fyzicky zkontrolovat a tak se stává, že část takového padělaného zboží končí na již

²⁴ Zásada, uvedená v ustanovení § 12 odst. 2 trestního zákoníku, která připouští postup dle trestního řádu pouze za předpokladu, že nástroje správního a jiného práva selžou a jako krajní možnost je nutno věc posuzovat jako trestný čin.

²⁵ Zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujících některá práva duševního vlastnictví, ve znění pozdějších předpisů

zmíněných asijských tržištích v pohraničí. Zde vietnamské skupiny velmi často užívají korupce a korumpují úspěšně celní úředníky, aby jejich zboží nebylo kontrolováno.

Specifickým úkonem u tohoto trestného činu je obstarání odborného vyjádření²⁶ a ve složitějších případech i odborného posudku. Pověřený celní orgán taková odborná vyjádření obstarává především u státních orgánů, jako je Česká obchodní inspekce, nebo u některých sdružení, která vytvářejí skupiny majitelů ochranných známek. Tento postup doporučil opakovaně v odůvodnění svých rozsudků soud II. stupně. Z praxe jsou známy případy, kdy vietnamské organizované struktury korumpují soudce I. a II. stupně a mnohdy jsou zcela nepochopitelně úspěšní při podání řádných opravných prostředků. Teprve v tom případě, pokud není možné odborné vyjádření opatřit od státního orgánu, nebo organizace, je nutno přistoupit k vyžádání odborného vyjádření držitele ochranné známky, respektive výrobce, nebo výhradního obchodního zástupce, ale pouze v tom případě, že neexistuje soudní znalec v rejstříku příslušného krajského soudu. Z hlediska zásad trestního řízení je to však někdy přinejmenším nepatřičné, neboť odborné vyjádření vyhotoví i sám poškozený subjekt a tento fakt je právními zástupci pachatelů užíván jako hlavní důvod právě pro podání řádného opravného prostředku. Důvodem je zdržovat trestní řízení a skutečným důsledkem je skutečnost, že se takové konkrétní trestní řízení prodraží, neboť odměna za posudek soudního znalce bývá v některých oborech značná, až neúměrná.

§ 269 Porušení chráněných průmyslových práv

Tento trestný čin se v praktickém boji Celní správy ČR proti organizovaným vietnamským skupinám objevuje stále častěji. Tak jak roste trend kopírování západních výrobků čínským průmyslem, dováží se na území Evropské unie a tudíž i ČR stále více plagiátů, jako příklad je možno uvést ráfky k osobním motorovým vozidlům, které kopírují prostorové provedení a tvary kol známých automobilek, ale nekopírují žádnou ochrannou známku. Jedná se také o ochranu duševního vlastnictví dle shodného národního předpisu jako u předchozího trestného činu. Ochrana průmyslových práv spočívá buďto v registraci světově významného patentu, jako unikátního technického řešení, nebo funkčního průmyslového vzoru, jako jednoduchého technického prostorového a tvarového řešení. Mezi odborníky se průmyslový vzor také nazývá „malý patent“. Právě s touto úrovní ochrany se zpravidla setká pověřený celní orgán v postavení policejního orgánu v praxi. Jako další příklad je možno uvést registrované technické řešení podrážky sportovní obuvi

²⁶ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, trestní řád, ve znění pozdějších předpisů - § 105 odst. 1

ADIDAS, nebo registrované provedení designu dnes velmi oblíbené a moderní plastové obuvi pro volné chvíle od výrobce KRO CZ. Existuje národní, evropská i světová databáze patentů a průmyslových vzorů. Specifickým úkonem u tohoto trestného činu je obstarání tzv. rešerše u příslušné státní instituce²⁷ a následné porovnání se zajištěným výrobkem. Někdy se také v trestním řízení užije pravomocný rozsudek z civilního soudního řízení u tzv. určovací žaloby, kdy majitel průmyslových práv žaluje vietnamskou organizovanou skupinu, co by dovozce o náhradu škody a o určení, že byla dovozem konkrétního zboží porušena jeho duševní práva. Pokud se podaří určit fyzické osobě, jmenované v takovém rozsudku, nebo z takového rozsudku vycházející prokázat, že věděla, nebo měla vědět o tom, že dováží takové zboží, pak je možno předpokládat, že bude za tento trestný čin i po právu odsouzena i v řízení trestním.

§ 270 Porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv

S kvalitativním postupem reprodukční techniky se tento trestný čin stal spíše vnitrozemskou záležitostí a jen zřídka se na území Evropské unie a ČR dovážejí nosiče záznamu s neoprávněně pořízenými zvukovými a zvukově obrazovými záznamy autorských děl. Pravidelně jsou odhalovány nahrávací dílny, kdy vietnamské organizované skupiny ve velkém nahrávají záznamy na nosiče, vytvářejí barevné popisky a provádějí potisk nosičů. Skutek VOS páchají i dovozem například textilních výrobků s vyobrazením konkrétní postavičky, chráněné autorským právem, kdy k použití takové postavičky nedal autor, nebo majitel autorského práva, souhlas. Stávají se i případy, kdy se jedná o dovoz určitého padělaného software na jakýchkoliv nosičích záznamu. Specifickým úkonem je zajištění kvalitního odborného vyjádření, nebo příslušného rozsudku soudu o porušení práv duševního vlastnictví. Stejně jako je tomu u předchozího trestného činu. V případě nosičů s pirátským záznamem ve vnitrozemí je specifickým úkonem provedení prohlídky jiných prostor a pozemků, respektive provedení domovní prohlídky a následné fyzické zajištění velkého množství nosičů záznamu a reprodukční techniky za účelem získání co největšího množství kvalitních důkazních prostředků. Většinou se jedná o kompletní výrobní celky, které obsahují zařízení na potisk disků, laserové tiskárny a speciální kopírovací stroje na výrobu bookletů²⁸ a konečně i tzv. vypalovací šachty na diskové nosiče, zapojené sériově v počtu jdoucím do stovek. Takové vypalovací zařízení je schopno přenést nelegální

²⁷ Úřad průmyslového vlastnictví

²⁸ Vnitřní papírová vložka pouzdra na nosič záznamu, potištěná titulním obrazem a názvem díla na nosiči záznamu a dalším textem včetně názvu a označení konkrétního práva k dílům a seznamu všech děl na nosiči, u nosičů zvukového záznamu někdy obsahuje i texty zvukových děl

zvukový a zvukově obrazový záznam během několika vteřin v počtu až několika set kusů. Následuje podrobná expertíza a specifické je i podrobné ohledání a zajišťování daktyloskopických stop z nosičů záznamu a zařízení samotného. V poslední době se daří, hlavně na základě daktyloskopických stop zajišťovaných na místě činu, prokazovat členům vietnamských organizovaných zločineckých skupin spáchání tohoto trestného činu.

§ 283 Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy

V posledních dvou až třech letech došlo k velkému nárůstu páchaní této trestné činnosti vietnamským organizovaným zločinem. Tento stav zřejmě souvisí s krizí a klesajícími zisky z nelegálního prodeje padělaného a nelegálního zboží na asijských trzích. Organizované vietnamské skupiny zřejmě našli náhradní komoditu a tak například lukrativní komoditu tabákových výrobků nahrazují postupně omamné a psychotropní látky. Tuto trestnou činnost lze dále rozdělit do dvou hlavních skupin. Tou první je doprava opiátů a následná realizace v ČR a EU z oblasti jihovýchodní Asie. Druhou je pak pěstování velmi kvalitních a výnosných odrůd konopí setého ve speciálních a špičkově vybavených pěstírnách, zřízených většinou v odlehlých nepoužívaných venkovských objektech. Po sklizení následuje vývoz většiny produkce mimo území ČR do ostatních zemí Evropské unie. Část se prodává i na území ČR. Specifickými úkony v trestním řízení je zejména užití operativně pátracích prostředků a techniky k průniku do vietnamských organizovaných struktur. Úkony jsou prováděny utajovaným způsobem²⁹ a dlouhodobě. Vyžadují značné nasazení sil a vysokou erudovanost pověřeného celního orgánu. Dalším specifickým úkonem je zajištění provádění expertízy ke stanovení procentuelního obsahu účinné látky THC³⁰, respektive opiátů a stimulantů v zajištěném materiálu a stanovení teoretického počtu konzumních dávek.

§ 298 Neoprávněné nakládání s odpady

Vytvářením určitých zájmových a hospodářských nadnárodních sdružení obcí v pohraničí ČR dochází v poslední době k páchaní trestné činnosti, která je pro pachatele velmi výnosná. Vietnamské organizované skupiny vykupovali a vykupují devastované nemovitosti za spekulativním účelem. Byl zaznamenán nárůst případů, kdy došlo k ukládání nebezpečného odpadu v objektech, které vlastnili vietnamské organizované

²⁹ Za použití operativně pátracích prostředků na příkaz příslušného soudce.

³⁰ Delta-9-tetrahydrocannabinol, účinná látka v marihuaně, rostlina cannabis sativa - konopí seté

struktury. Ty následně převedli na tzv. bílé koně, další Vietnamce, kteří již na území České republiky nemají žádný pobytový titul, nebo již mnohdy ani nežijí. Taková trestná činnost je z hlediska ekologického i celospolečenského značně nežádoucí a nebezpečná. Neexistence vnitřních hranic v EU ztěžuje celním a dalším státním orgánům monitoring pohybu odpadu jakéhokoliv druhu a nebezpečnosti. Specifikum u objasňování takovéto trestné činnosti je zejména úzká spolupráce s celními úřady a s územními samosprávami na obou stranách státní hranice.

§ 299 Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami

Značně rozšířený trestný čin, spojený s organizovanými dovozy živých zvířat a rostlin zejména z exotických zemí za účelem jejich množení a následného prodeje. Stejná situace panuje i v segmentu produktů z chráněných živočichů a rostlin. Taková trestná činnost sebou nese značné zisky, ale i rizika pro pachatele i organizátory. Vietnamské organizované struktury se věnují zejména druhé formě, kterou je dovoz a následné uvádění produktů CITES³¹, které podléhají Washingtonské smlouvě, do oběhu. Specifickými úkony v trestním řízení jsou různá dožádání do zahraničí cestou právní pomoci a na základě mezinárodních dohod v oblasti zboží CITES. Specifikem je samozřejmě i úzká spolupráce s orgány České inspekce životního prostředí, která vyhotovuje speciální odborná vyjádření a posudky, ale i přímo přebírá živé a vegetující exempláře, zajištěné pro účely trestního řízení, do další péče. Dokazování je složité, pokud se nejedná o záchyty při přestupu státní hranice.

³¹ Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (CITES) byla sjednána v roce 1973 ve Washingtonu.

5. Spolupráce celních orgánů v trestním řízení proti VOS

Jako každý jiný orgán činný v trestním řízení se ani pověřený celní orgán v postavení policejního orgánu neobejde bez úzké profesní spolupráce. Pověřené celní orgány spolupracují navzájem na územním principu, kdy je území České republiky rozděleno na 8 Celních ředitelství včetně území Hlavního města Prahy. Spolupracují i s ohledem na velikosti teritoria páchané trestné činnosti konkrétních vietnamských organizovaných skupin a syndikátů, kdy působení těchto zločineckých subjektů geograficky přesahuje rámec určitého celního ředitelství a dosahuje celorepublikového významu a vysoké společenské škodlivosti zločinného jednání. Spolupráce pověřených celních orgánů musí zákonitě probíhat i na jakémsi analogickém procesním a technickém principu i s jinými orgány činnými v trestním řízení. Takovou spoluprací je myšlena spolupráce zejména s Policií České republiky a jejími specializovanými útvary a složkami na základě obecně závazných právních norem, vnitřních normativních aktů PČR a Celní správy ČR i na základě vzájemných dohod obou služeb.

Jako poslední okruh spolupráce celních orgánů v boji proti vietnamským organizovaným skupinám v podmínkách Evropské unie po přijetí Lisabonské smlouvy a v dnešním globalizovaném světě lze označit spolupráci unijní a mezinárodní. Jak již vychází ze sémantického pohledu a i z pohledu mezinárodního práva, spolupráce unijní se odvíjí od zásad a norem primárního a sekundárního práva Evropské unie, jako práva sui generis. Naproti tomu bilaterální a multilaterální spolupráce mezinárodní pak vychází z konkrétních mezinárodních smluv a různých aktů mezinárodního práva. Typickým příkladem spolupráce celních orgánů v boji proti vietnamským organizovaným skupinám na unijní bázi je evropská policejní organizace EUROPOL³². Za klasickou spoluprací na bázi mezinárodního práva můžeme jmenovat světovou policejní organizaci INTERPOL³³. Oba příklady nesou mezinárodní prvek a řeší stejný problém, ale fungují na zcela jiných zásadách a na zcela odlišných právních principech.

³² Součástí struktur EU. Organizace vznikla 7. 2. 1992 podpisem Maastrichtské smlouvy o EU. Sídlo je v nizozemském Haagu.

³³ Organizace vznikla v roce 1923 ve Vídni z iniciativy vídeňského policejního ředitele Dr. Johanna Schobera. V současnosti sídlí světová centrála ve francouzském Lyonu.

5.1 Spolupráce celních orgánů v trestním řízení proti VOS s PČR

Procesní princip této spolupráce je dán jednak trestním řádem, kdy pověřený celní orgán předává zadokumentovanou věc policejnímu orgánu PČR pověřenému vyšetřováním k zahájení trestního stíhání konkrétní osoby, neboť sám takovou pravomoc ze zákona nemá. Je ale dán i úkony, které provádí pověřený celní orgán v postavení policejního orgánu ve vyšetřování na základě pokynu státního zástupce, respektive příslušného orgánu PČR, který vede vyšetřování. Jako příklad je možné uvést provádění domovních prohlídek při rozsáhlých kauzách vietnamských organizovaných skupin, které byly již předány pověřeným celním orgánem příslušnému policejnímu orgánu PČR do vyšetřování a nadále na věci spolupracují a provádějí potřebné procesní úkony z důvodu znalosti konkrétní spisové dokumentace. Spolupráce tedy probíhá na stupních od SKPV³⁴ územních odborů³⁵ krajských ředitelství, přes SKPV KŘ PČR a některé specializované útvary PČR na úrovních krajů až po Policejní prezídium a jeho útvary. Vždy se vychází z místní a věcné příslušnosti ve smyslu trestního řádu. Další oblastí spolupráce s orgány PČR na procesním principu je odposlech a záznam telekomunikačního provozu. Trestní řád jasně vymezuje, že vlastní odposlech a záznam telekomunikačního provozu pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení provádí výhradně specializovaný útvar PČR.

O technickém principu spolupráce pověřených celních orgánů s orgány PČR v boji proti vietnamským organizovaným skupinám je možné se zmínit krátce v tom smyslu, že doznala určitého vývoje historického i obsahového. V září 1995 získala novelizací § 12 trestního řádu Celní správa ČR, respektive celní úřad jako její konkrétní organizační součást, postavení policejního orgánu. Od této doby je možné vysledovat značný rozvoj spolupráce na základě oboustranných výhod. V počátcích docházelo k dílčím dohodám na úrovních tehdejších okresních ředitelství PČR a celních úřadů, které odpovídaly aktuálním potřebám v konkrétních regionech. Později došlo v rámci sjednocení spolupráce obou orgánů na území státu k podpisu dokumentu o dohodě Policejního prezidia a Generálního ředitelství cel. V následujících letech bylo k této dohodě připojeno několik dodatků a dílčích změn, které reagovaly na aktuální potřeby obou služeb a potřeby změn v souvislosti se vstupem ČR do EU. Takto doplňovaný dokument se postupně stal nepřehledným. Na základě předchozího jednání a dohod resortních ministerstev byl proto podepsán oficiální

³⁴ Služba kriminální policie a vyšetřování.

³⁵ Územní odbory PČR jsou bývalé okresní správy PČR.

dokument nový³⁶, který je v platnosti nyní. Obsahuje explicitní výčet spektra konkrétních druhů spolupráce. Jím se řídí příslušníci obou služeb při vzájemné spolupráci a výsledkem je zkvalitnění i trestního řízení jako takového.

5.2 Mezinárodní spolupráce celních orgánů ve věcech trestních

Jako všechny ostatní orgány činné v trestním řízení v ČR musí spolupracovat na mezinárodní úrovni, tak i pověřené celní orgány v postavení policejního orgánu spolupracují se svými zahraničními ekvivalenty a ostatními zahraničními orgány, které jsou procesně činné v trestním řízení soudním a stíhají obdobnou trestnou činnost organizovaných skupin s mezinárodním prvkem. Přístupová jednání ČR do EU a následný vstup do EU si vynutil legislativní změny zejména v oblasti trestního práva procesního. Zákonem č. 539/2004 Sb., ze dne 29. 6. 2004 došlo k rozsáhlé rozšiřující novele TrŘ a některých dalších zákonů. Novela se obsahově týkala zejména právního styku s cizinou a tak vešla v účinnost hlava 25. TrŘ, jako obsahově samostatný celek. Hlava 25. TrŘ tedy upravuje postup OČTŘ České republiky a zahraničních orgánů v těchto případech:

- Vydávání, jež upravuje ustanovení § 383 až 402 TrŘ
- Předávání osob mezi členskými státy EU na základě evropského zatýkacího rozkazu, jež upravuje ustanovení § 403 až 422 TrŘ
- Průvozu pro účely řízení v cizině, jež upravuje ustanovení § 423 až 424
- Dožádání, jež upravuje ustanovení § 425 až 446
- Převzetí a předání trestních věcí, jež upravuje ustanovení § 447 až 448 TrŘ
- Výkon rozhodnutí ve vztahu k cizině, jež upravuje ustanovení § 449 až 460

K aplikaci hlavy 25. TrŘ je nutno podotknout, že se podle ní postupuje jen v těch případech, nestanoví li platná mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, něco jiného. Pověřené celní orgány se ve své oblasti činnosti zejména řídí úmluvou, která je označována jako Neapol II³⁷. Tato úmluva zahrnuje vzájemnou pomoc a spolupráci v rámci trestního vyšetřování deliktů, jejichž spácháním došlo k porušení vnitrostátních

³⁶ Prováděcí protokol ze dne 27. 6. 2008, podepsaný na základě Dohody mezi Ministerstvem financí a Ministerstvem vnitra o vzájemné pomoci a součinnosti orgánů Celní správy České republiky a Policie České republiky ze dne 24. října 1994 a v souladu s doporučením Rady Evropské unie ze dne 27. dubna 2006 k vypracování dohod mezi policií, celními orgány a dalšími specializovanými donucovacími orgány ohledně předcházení trestné činnosti a boji proti ní.

³⁷ Úmluva vypracovaná na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii o vzájemné pomoci a spolupráci mezi celními správami (úřední věstník ES č. 24, dne 23. 1. 1998)

celních předpisů a celních předpisů Evropské unie a toto vyšetřování je v pravomoci dožadujícího orgánu podle vnitrostátních předpisů příslušného členského státu. Pokud je takové „vyšetřování“ prováděno justičním orgánem, nebo pod jeho vedením, tedy v tomto případě trestní řízení soudní, pak tento orgán rozhodne buďto o aplikaci úmluvy Neapol II, nebo bude standardně postupovat na základě platných ustanovení, která se týkají vzájemné pomoci ve věcech trestních – Úmluva ze dne 29. května 2000 o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy EU a Protokol 2001 k této Úmluvě.

Pokud je kteroukoliv cizineckou organizovanou skupinou páchána trestná činnost s mezinárodním prvkem, příslušné oddělení 3. sekce GŘC³⁸ vykonává koordinační činnost³⁹ a postup ve věci se zainteresovanými pověřenými celními orgány dotčených celních ředitelství konzultuje a dohlíží na správný postup podle obecně závazných právních norem a podle vnitřních předpisů Celní správy České republiky. Do procesních úkonů jako takových však nesmí zasahovat. Součástí GŘC je i mezinárodní oddělení, které na základě organizačního řádu CS⁴⁰ zajišťuje i překlady písemné trestní dokumentace na úrovni soudního tlumočnicka a další servisní služby pro pověřené celní orgány.

Současný stav spolupráce na úseku boje proti páchání trestné činnosti vietnamských organizovaných zločineckých skupin v souvislosti s dovozem, vývozem a průvozem zboží v evropském prostoru je na požadované úrovni a odpovídá potřebám doby. Je důležité ale také zmínit, že nástupem expanze zboží ze třetích zemí z oblasti jihovýchodní Asie do členských zemí EU dochází k páchání trestné činnosti u obchodních případů právě z této oblasti a za účasti právě vietnamských a také čínských zločineckých syndikátů. Boj proti takové trestné činnosti je značně ztížen neexistencí příslušných smluv především s Čínskou lidovou republikou a VSR. Spolupráce s těmito zeměmi ve věcech trestních fakticky neexistuje. Objem dováženého zboží z tohoto teritoria neustále stoupá a platnost nových mezinárodních smluv se v nejbližší době nedá očekávat díky nepochopitelnému nezájmu struktur Evropské unie a také samotných členských států. Veškerá ochranná opatření EU vůči zboží ze zemí jihovýchodní Asie se v poslední době odehrává spíše ve formálním omezování importu tarifnímu prostředky, jako jsou cla a dovozní množství kvóty.

³⁸ Generální ředitelství cel jako součást Ministerstva financí České republiky.

³⁹ Koordinuje speciální útvar 3. Sekce GŘC s názvem Národní koordinační jednotka.

⁴⁰ Rozkaz generálního ředitele č. 68/2008, Organizační řád Celní správy ČR, ve znění pozdějších dodatků

6. Výsledky CS ČR – trestné činy VOS v létech 2009/2010

V této podkapitole jsou sumarizovány v tabulkách č. 4 a 5 výsledky hlavní výzkumné jednotky s určitými specifickými znaky. Jedná o sumarizaci dat za území celé České republiky, kdy jsou uvedeny celkové počty trestních oznámení a podnětů ze všech osmi Celních ředitelství o spáchání některého z věcně příslušných trestných činů, z jejichž spáchání jsou podezřelí vietnamské organizované skupiny, nebo spáchání nese specifické znaky protiprávního jednání této sledované skupiny pachatelů, nebo znaky vypovídající, že protiprávní jednání vietnamské organizované skupiny zosnovali ke svému prospěchu a přímo ho řídí, nebo se převážně podílejí na jeho páchaní. Tak jako u sumarizace dílčích údajů v předchozí podkapitole, tak i zde budou použita stejná kritéria pro vlastní komparaci. Sumarizovaná vybraná data roku 2009 a 2010. V každém porovnávaném roce platila jiná hmotně právní trestní norma. V roce 2009 zastaralý trestní zákon⁴¹ a naproti tomu v roce 2010 nový, moderní a progresivní trestní zákoník⁴² ve zcela novém pojetí. Výsledek komparací obou nestejně velkých územních jednotek: v létech 2009 a 2010, menší – územní obvod Celního ředitelství Plzeň a větší, územní obvody všech osmi Celních ředitelství, by měl potvrdit stejné trendy a upozornit na stejné možné nedostatky, nebo naopak klady a výhody nového trestního zákoníku, účinného od 1. 1. 2010.

Tabulka 4

	2009	2010	% index
Počet trestních oznámení celkem	672	861	128,1
Počet zahájených trestních spisů	566	683	120,7
Odloženo – odevzdáno § 159a TŘ	194	224	115,5
Předáno do vyšetřování - § 162 TŘ	286	301	105,2
Předáno ve zkráceném řízení § 179c	46	93	202,2

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

V tabulce je zřejmý meziroční nárůst podnětů - trestních oznámení v rámci celé celní správy, což se shoduje i s trendem zjištěným v menší výzkumné jednotce u oddělení 31 Odhalování organizované trestné činnosti Celního ředitelství Plzeň.

⁴¹ Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon ve znění pozdějších předpisů

⁴² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů

Tabulka 5

Skutková podstata dle trestního zákona 2009	Skutková podstata dle trestního zákoníku 2010	2009	2010	Rozdíl 2010/2009
§ 124	§ 261	2	8	+6
§124a-f	§ 262 až 267	6	5	-1
-	§ 265	-	4	-
-	§ 267	-	1	-
§145a	§ 245	0	4	+4
§148	§ 240	65	80	+15
§148a	§ 244	93	149	+56
§150	§ 268	285	326	+41
§151	§ 269	17	57	+40
§152	§ 270	89	102	+13
§176	§ 348	0	1	+1
§181e	§ 298	0	0	0
§181f	§ 299	8	4	-4
§181g	§ 300	0	1	+1
§187	§ 283	102	117	+15
§194a	nekodifikován	5	0	-5
§ 129a	§ 260	0	1	+1
§ 218a	§ 288	0	6	+6
CELKEM TČ		672	861	+189

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

Je nutné upozornit, že v tabulce číslo 7 je ve sloupečku pro nový trestní zákoník 2010 uvedeno „*nekodifikováno*“ u ekvivalentu trestného činu dle § 194a trestního zákona pro rok 2009. Jde o trestný čin nedovolená výroba lihu, který zanikl se zrušením starého trestního zákona. Od 1. 1. 2010 jsou znaky takového protiprávního jednání implicitně obsaženy v ustanovení § 251 trestního zákoníku jako neoprávněné podnikání. Jakákoliv nedovolená a neoprávněná výroba lihu je od roku 2010 subsumována pod ustanovení § 251 trestního zákoníku a nemá tedy svou samostatnou skutkovou podstatu, viz příloha 1.

7. Vyhodnocení komparace

K vlastní komparaci a základní výzkumné otázce

V této kapitole diplomové práce jsou nejprve samostatně komparovány výsledky Celní správy ČR v boji proti vietnamským organizovaným skupinám při odhalování organizované trestné činnosti meziročně v letech 2009 a 2010 u dvou jasně definovaných složek a organizačních stupňů v rámci CS ČR. Jedná se o výsledky Oddělení 31 – Odhalování organizované trestné činnosti Celního ředitelství Plzeň⁴³. Územní služební obvod tohoto oddělení představuje území Plzeňského a Karlovarského kraje úhrnem. Paralelně je provedena komparace výsledků oddělení 311 Generálního ředitelství cel, které představují součet výsledků za sledovaný rok v úhrnu za celé území České republiky, tedy součet výsledků všech osmi celních ředitelství v rámci Celní správy ČR. Porovnání obou meziročních komparací u těchto dvou sledovaných jednotek ukazuje, nebo spíše potvrzuje výsledek na dvou stupních, nezávisle na sobě tak, aby konečné východisko komparace bylo co nejvíce objektivní a odráželo co nejvěrněji realitu a směřování pro futuro. Jinými slovy lze říci, že výsledky obou komparací by měly ukazovat podobné parametry a trendy do budoucna a obě komparace by měly ukazovat stejným směrem k zodpovězení základní výzkumné otázky. Základní výzkumnou otázkou je zjištění a potvrzení, jaký vliv měla novela trestního zákona v podobě zavedení nového trestního zákoníku na **strukturu** a **četnost** trestné činnosti páchané vietnamskými organizovanými skupinami, které šetřila Celní správa ČR, respektive její **úspěšnost** v boji proti vietnamským organizovaným skupinám, které jsou bez pochyby největší organizovanou zločineckou strukturou s mezinárodním prvkem v rámci České republiky.

Roky 2009 a 2010 nejsou tedy pro komparaci zvoleny náhodně. Celý průběh roku 2009 představuje platnost více jak čtyřicet let účinného trestního zákona⁴⁴, jako hmotně právní normy trestního práva v právním řádu České republiky. Jako každá hmotně právní trestní norma obsahuje popis společensky škodlivého protiprávního jednání v podobě jednotlivých objektivních stránek a pojmenování jednotlivých skutkových podstat v podobě paragrafového taxativního výčtu. Obsahuje názvy a popis jednotlivých trestných činů a trestů, jež je možno za spáchání skutku soudem uložit. Rok 2010 naproti tomu

⁴³ Takových útvarů je v České republice celkem 8 a to v rámci celkem osmi celních ředitelství.

⁴⁴ Zákon č. 140/1961 Sb.

představuje účinnost nové a moderní hmotně právní trestní normy, trestního zákoníku⁴⁵, který měl dát do ruky orgánům činným v trestním řízení kvalitnější obecně závaznou právní normu, odpovídající požadavkům doby. Z hlediska právní teorie jde tedy o komparaci dvou pojetí hmotně právních norem, přičemž zastaralý trestní zákon představuje normu, založenou na materiálních znacích, zatímco nový trestní zákoník normu založenou na formálních znacích, byť s nepatrným materiálním korektivem. Nutno podotknout, že trestnost některých protiprávních jednání úplně zanikla a naopak trestnost některých protiprávních jednání byla buďto radikálně pozměněna, nebo nově kodifikována a došlo zároveň k jakémusi zpřísnění trestních sazeb za spáchání zejména zločinů a zvláště závažných zločinů. Nově došlo i k tzv. bipartici⁴⁶ trestných činů. Tyto změny si nevynutila ani tak právní věda, jako spíš prudký rozvoj společnosti ve spojení s globalizací světa a dále vysoká sofistikovanost a organizovanost páchaní protiprávních jednání současných pachatelů. Tato komparace tedy ukazuje, jak se změna tohoto pojetí a nový nástroj v podobě moderního trestního zákoníku odrazil v praxi Celní správy České republiky u páchaní trestné činnosti jednoznačně největší zločinecké struktury v České republice s mezinárodním prvkem. Pověřené celní orgány v postavení policejního orgánu⁴⁷ jsou orgány v trestním řízení, které jsou od samého počátku své existence⁴⁸ de jure i de facto určeny především k potírání organizované trestné činnosti s mezinárodním prvkem, což je i v souladu s primárním a sekundárním právem Evropské unie.

Za současné mezinárodní situace, která je poznamenána zejména rostoucími ekonomickými problémy v národních hospodářstvích členských států Evropské unie a i samotné Evropské unie v její podobě po Lisabonské smlouvě, je nutné věnovat větší pozornost odhalování organizované trestné činnosti hospodářského charakteru s mezinárodním prvkem. Jako velká priorita se ukazuje ochrana společného vnitřního trhu EU směrem k prudce se rozvíjejícím zemím jihovýchodní Asie. Tyto země hledají agresivním způsobem nové investice a trhy a to je důvodem k vytváření zločineckého podhoubí a ke vzniku zločineckých syndikátů, vietnamských nevyjímaje. Z pohledu mezinárodních vztahů je důležité konstatovat, že existence těchto syndikátů je možná jen s tichou podporou vlád jejich domovských asijských států a pasivitou jejich diplomatických zastupitelských úřadů v rámci EU.

⁴⁵ Zákon č. 40/2009 Sb.

⁴⁶ Trestní činy se dle závažnosti a společenské škodlivosti dále dělí na přečiny a zločiny.

⁴⁷ § 12 odst. 2 trestního řádu.

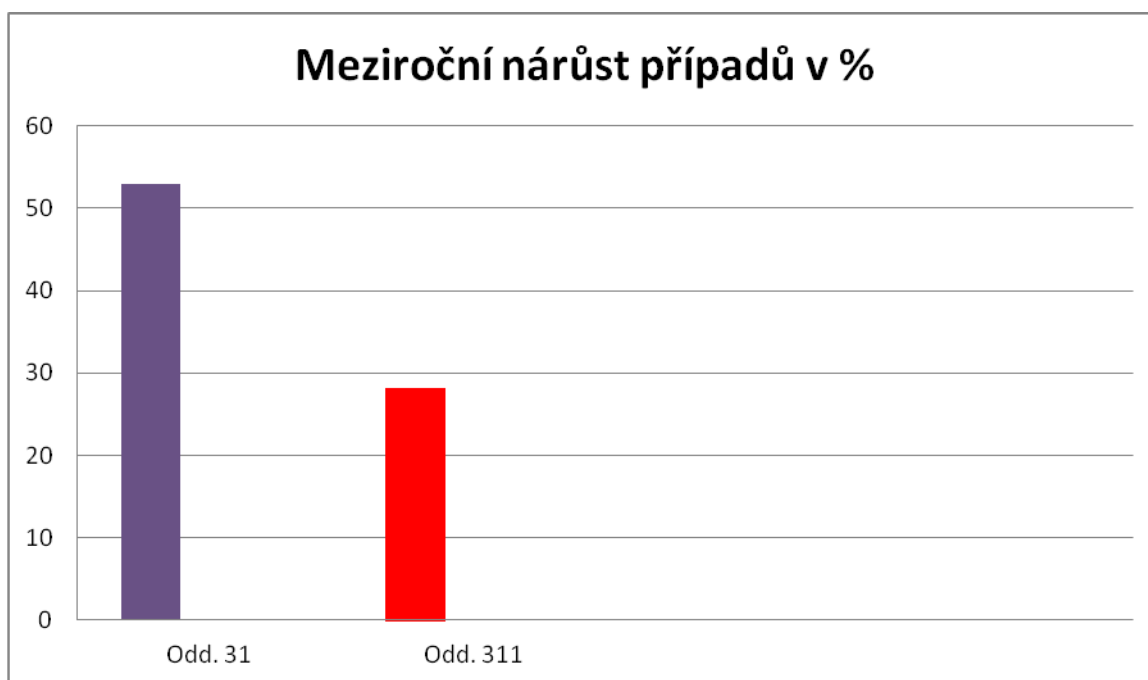
⁴⁸ Ke dni 1. 9. 1995.

Četnost

Z meziročního porovnávání hodnot tzv. nápadu trestné činnosti vyplývá, že u oddělení 31 Odhalování organizované trestné činnosti Celního ředitelství Plzeň došlo meziročně v letech 2009/2010 k nárůstu v počtu odhalených a zpracovávaných případů trestné činnosti vietnamských organizovaných skupin o 35 případů. Při celkovém počtu 101 trestních spisů, zahájených v roce 2010 to představuje **nárůst o 53 %**.

Meziroční porovnání hodnot případů trestné činnosti vietnamských organizovaných skupin v letech 2009/2010 u oddělení 311 Generálního ředitelství cel, kdy se jedná o součet za celou Českou republiku úhrnem, je nárůst zpracovávaných trestních spisů o 189 případů. Při celkovém počtu 861 trestních případů v roce 2010 to představuje **nárůst o 28,1 %**.

Tabulka 6

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

Zpracovaná data v tabulce 9 graficky znázorňují a potvrzují meziroční nárůst zpracovávaných trestních skutků, páchaných vietnamskými organizovanými skupinami na obou sledovaných úrovních. Vyšší nárůst na první úrovni Celního ředitelství Plzeň je dán nadprůměrnými výsledky tohoto pracoviště v roce 2010, spolu s pracovištěm Celního ředitelství Praha, ve srovnání se zbylými šesti z celkového počtu osmi. Průměrný nárůst u těchto osmi Celních ředitelství úhrnem je téměř 23,6 případů, přičemž oddělení 31 Celního ředitelství Plzeň mělo v roce 2010 nárůst o 35 případů. Lze tedy konstatovat, že aplikace nového trestního zákoníku neměla negativní vliv na stíhání skutků, páchaných VOS.

Úspěšnost (objasněnost)

Tuto statistickou jednotku je nutno chápat jako srovnání počtu všech zahájených trestních spisů⁴⁹ u skutků páchaných VOS s počtem spisů, které byly pověřenými celními orgány v postavení policejního orgánu⁵⁰ úspěšně ukončeny a byly předány do vyššího stádia přípravného trestního řízení, kterým je vyšetřování, respektive zkrácené přípravné řízení. Ostatní případy jsou zpravidla odloženy ve smyslu ustanovení § 159a trestního řádu z různých objektivních procesních důvodů⁵¹. Statistiky Policie České republiky podobnou jednotku nazývají jako tzv. objasněnost, která se vyjadřuje jako procentuální podíl mezi tzv. nápadem trestné činnosti⁵² a úspěšným postavením pachatelů před soud, respektive po předání věcně příslušnému státnímu zastupitelství s návrhem na podání obžaloby.

Tabulka 7

Celní ředitelství Plzeň	2009	2010	% index
Počet trestních oznámení celkem	200	270	135
Počet zahájených trestních spisů	66	101	153
Odloženo – odevzdáno § 159a TŘ	18	39	216
Předáno do vyšetřování - § 162 TŘ	11	9	81
Předáno ve zkráceném řízení § 179c	8	17	212

Celní správa ČR celkem	2009	2010	% index
Počet trestních oznámení celkem	672	861	128,1
Počet zahájených trestních spisů	566	683	120,7
Odloženo – odevzdáno § 159a TŘ	194	224	115,5
Předáno do vyšetřování - § 162 TŘ	286	301	105,2
Předáno ve zkráceném řízení § 179c	46	93	202,2

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

Srovnávací tabulka číslo 10 komparuje indexy meziročního nárůstů ve sledovaných konkrétních položkách úspěšnosti. Ve sledovaném období 2009/2010 došlo nejen k nárůstům procentuálních indexů, ale i k nárůstům absolutních číselných hodnot v obou

⁴⁹ Případy, kdy byly zahájeny úkony trestního řízení ve smyslu ustanovení § 158 odst. 3 trestního řádu.

⁵⁰ Pojem policejní orgán je uveden v ustanovení § 12 odst. 2 trestního řádu.

⁵¹ Důvody uvedené v ustanovení § 159a odst. 1 až 5 trestního řádu.

⁵² Počet ohlášených a vlastní činnosti z úřední povinnosti prověřování případů trestních skutků.

sledovaných úrovních. U nižší úrovně, kterou je Celní ředitelství Plzeň, lze prostou komparací vysledovat na první pohled negativní trend, který je patrný % indexem menším jak 100 ve žlutém sloupečku v jediném bílém poli v tabulce č. 10. Jedná se o položku úspěšnosti, která představuje trestní spisy u skutků, které spáchali VOS a které byly úspěšně předány ke sdělení obvinění konkrétní osoby policejnímu orgánu, pověřenému vyšetřováním⁵³ Služby kriminální policie a vyšetřování PČR na úrovních územních odborů i na úrovních krajských ředitelství PČR, neboť se nejedná o bagatelní trestné činy, ale většinou zločiny s vyšší trestní sazbou, nebo kvalifikovanou a speciální skutkovou podstatou, kde je zkrácené přípravné řízení⁵⁴ procesně nepřipustné. U této položky došlo ke snížení o 2 případy. Jedná se tedy o položku úspěšnosti, která představuje pro futuro vysoký předpoklad, že bude pachatel usvědčen, postaven před soud a pravomocně odsouzen. V kontextu s položkou úspěšnosti uvádějící případy zpracované ve zkráceném přípravném řízení, která zaznamenala naopak nárůst o více jak 100 %, lze konstatovat, že úspěšně předané případy v absolutních číslech jako celek nepoklesly, ale mění se míra společenské škodlivosti protiprávního jednání. V územním obvodu Celního ředitelství Plzeň v roce 2010 poklesl počet nejzávažnějších a nejnebezpečnějších protiprávních jednání vietnamských organizovaných skupin a naopak zvýšil se počet skutků s menší závažností a společenskou škodlivostí.

Důvodem je trend jisté decentralizace vietnamských syndikátů a častější úspěšný postih základních zločineckých struktur vietnamských organizovaných skupin. Těmito základními strukturami jsou zejména přímí prodejci a překupníci nelegálního zboží, přímo přistižení pracovníky Celní správy ČR při zásobovacích tranzitních operacích v blízkosti velkých asijských tržišť v regionu. Nejedná se tedy o negativní jev, ale o jev, který prakticky nepatrně mění strukturu páchaných skutků a není ničím neobvyklý.

Účinnost nového trestního zákoníku⁵⁵ od 1. 1. 2010 nepřinesla žádný negativní jev v položkách úspěšnosti prováděných trestních řízení. Projevila se pouze nepatrným posunem skutků od závažnějších k méně závažným, což má zřejmě původ ve přísnějších trestních sazbách, kodifikovaných v novém trestním zákoníku. Je nutno poznamenat, že ke snížení absolutních statistických číselných hodnot úspěšnosti nedošlo ani přes skutečnost, že byla novelou trestního zákoníku významně omezena možnost provádění odposlechů

⁵³ Laická veřejnost tento orgán zná pod anachronizmem „vyšetřovatel“.

⁵⁴ Postup v trestním řízení, uvedený v ustanovení § 179a až 179h trestního řádu u bagatelních skutků, jejichž horní hranice trestní sazby u trestu odnětí svobody nepřevyšuje 3 roky. Při bipartici trestných činů jsou to tzv. přečiny.

⁵⁵ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

telekomunikačních zařízení a dále zanikla trestnost přípravy u některých klíčových trestných činů.

Struktura skutkových podstat páchaných trestných činů

Poslední, srovnávací část diplomové práce je výhradně zaměřena na komparaci a strukturu jednotlivých skupin objektů, tedy specifických zájmů chráněných zákonem, jejichž znaky jsou uvedeny v jednotlivých částech trestního zákona/zákoníku jako konkrétní skutkové podstaty a kdy hlavními pachateli jsou členové vietnamských organizovaných skupin. Jedná se o zájmy chráněné zákonem jako například zájem na úspěšném a včasném výběru daní v patřičné výši a objemu. Zájem na ochraně duševního vlastnictví, jež vychází z mezinárodních smluv. Zájem státu na správné aplikaci práva Evropské unie a jeho norem s přímým a nepřímým účinkem a zájmů EU jako takových. Dále ochrana mezinárodních dohod a úmluv obecně, jež mají v právním řádu České republiky přednost před národními právními normami v případě kolize. Další strukturální skupinou jsou trestné činy, respektive skutkové podstaty s objektem ochrany, jako je zájem na rovném a transparentním obchodování a podnikání v rámci společného trhu EU. Zjednodušeně řečeno, je porovnáváno několik komoditních skupin trestných činů, jejichž skutkové podstaty, uvedené v trestním zákoně/zákoníku, mají společné znaky v podobě specifického a konkrétního objektu ochrany. Celková tabulka v příloze 2.

Trestné činy páchané porušením předpisů o pohybu zboží přes státní hranici

Celní specialisté, dne 29. 12. 2010 na pracovišti v Ch., našli při plánované prohlídce nákladního kontejneru 1.300 kusů kabelek, které napodobovali originální kabelky značky LV. Značka LV byla uvedena na kabelkách, ale i na obalech. Zásilka byla určena občanu VSR. ČR Plzeň zahájilo úkony trestního řízení ve věci podezření ze spáchání trestného činu porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 261 trestního zákoníku.

Při kontrole jedné z kontejnerových zásilek dovezené z Číny objevili dne 14. 1. 2009 pracovníci Celního úřadu T. obuv, jejíž dovoz porušoval práva držitelů registrované ochranné známky. Zásilka adresovaná vietnamskému příjemci se sídlem v P. obsahovala 12.032 párů sportovní obuvi, která byla ve svém vzhledu označena prvky částečně zaměnitelnými s registrovanou ochrannou známkou. Podezřelé výrobky byly na místě zajištěny. (Oba - Interní materiály Celní správy ČR.)

Skutkové podstaty těchto trestných činů, respektive jejich objektivní stránky mají převážně blanketní charakter. Trestní hmotně právní norma zde odkazuje na ustanovení jiné, speciální právní normy, která explicitně a pregnantně popisuje obligatorní znaky protiprávního jednání a působí tak v subsidiárním vztahu k trestní normě. Společným znakem této skupiny trestných činů je obdobný objekt, kterým je ochrana společnosti před porušováním předpisů o pohybu zboží přes státní hranici a o pohybu zboží v rámci společného evropského trhu.

Tabulka 8

Skutková podstata dle trestního zákona 2009	Skutková podstata dle trestního zákoníku 2010		2009	2010	Rozdíl 2009/2010
§ 124	§ 261		2	8	+6
§ 124a-f	§ 262 až 267		6	5	-1
-	§ 265		-	4	-
-	§ 267		-	1	-

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

Trestné činy fiskálního charakteru

V rámci trestního případu s krycím názvem „F“ celníci provedli koncem září 2010 prohlídky bytů, garáží a dalších objektů v K. a Ú. kraji. V těchto místech docházelo ke skladování a distribuci nezdaněných tabákových výrobků a dalšího zboží. Při prohlídkách bylo zajištěno 210.820 neznačených cigaret, 1.198 kg tabáku v maloobchodním balení po 150 g, 2.713 litrů 40% alkoholu, 1.139 padělků textilu. Zajištěna byla výpočetní technika, nálepky pro daňové účely a listinné důkazy o trestné činnosti. Únik na daních z tabákových výrobků činí 2,5 milionů korun. Příklad šetřen pro podezření ze spáchání tr. činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 tr. zákoníku.

Hlídky Celního ředitelství P. si 10. 6. 2010 na silnici mezi K. a B. D. kontrolovala vozidlo, které bylo napěchované nelegálními cigaretami. Předmětné vytypované motorové vozidlo řídil vietnamský státní příslušník. Ve vozidle VW Passat bylo naloženo 600 kartonů (120.000 kusů) cigaret LM Blue Label s ukrajinskými kolkami a 50 kartonů (10.000 kusů) cigaret Classic Blue s moldavským kolkem. Únik na spotřební dani z přepravovaných tabákových výrobků činí 400 tisíc korun. Celní správa případ šetří pro podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně poplatku a podobné povinné platby podle § 240 trestního zákoníku. (Oba -Interní materiály Celní správy ČR.)

Trestné činy fiskálního charakteru mají z hlediska společenské škodlivosti značnou nebezpečnost a boji proti nim se věnují jako jedné z priorit všechny policejní orgány, včetně pověřených celních orgánů, zabývajících se problematikou organizovaného zločinu. Jde o trestnou činnost, kdy jsou pachatelé generovány vysoké výnosy o které je krácen státní rozpočet. U této specifické trestné činnosti vietnamských skupin je společenská škodlivost umocněna ještě častým jevem, kterým je vyvážení remitend mimo území České republiky a Evropské unie. Nelegální zisky, pocházející z krácení jednotlivých fiskálních povinností, tak končí na kontech bankovních ústavů prudce se rozvíjejících ekonomik v jihovýchodní Asii, nebo v zemích označovaných jako daňové ráje.

Tabulka 9

Skutková podstata dle trestního zákona 2009	Skutková podstata dle trestního zákoníku 2010		2009	2010	Rozdíl 2009/2010
§ 145a	§ 245		0	4	+4
§ 148	§ 240		65	80	+15
§ 148a	§ 244		93	149	+56

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

Trestné činy proti duševnímu vlastnictví

V pátek dne 19. 6. 2010 dokončila celní správa závěrečnou realizaci akce „C“ zaměřené proti vietnamské organizované skupině výrobců a distributorů pirátských nosičů. Nejméně pětičlenná skupina pachatelů nezákonným způsobem pořizovala rozmnoženiny hudebních a filmových záznamů, vyráběla padělky bookletů a zhotovené pirátské nosiče distribuovala na prodejní místa v K. a P. kraji. Nezákonná činnost probíhala ve třech objektech v Ch.. Celní správa v pátek provedla na příkaz Okresního soudu v Ch. domovní prohlídky ve dvou rodinných domech a v jednom panelákovém bytě a dále dvě prohlídky jiných prostor a pozemků. V objektech se uskutečňovala jiná, navazující výrobní činnost směřující ke konečné výrobě pirátských nosičů. Při prohlídkách bylo zajištěno 17.500 kusů nelegálních nosičů, 5.193 kusů padělaných bookletů, 6 kusů počítačových sestav obsahujících 64 vypalovacích mechanik, 3 kusy tiskařských zařízení, 8 kusů multifunkčních kopírovacích strojů. Zajištěna byla 1 pistole a 42 kusů nábojů, 34 kusů mobilních telefonů a 9,38 gramů látky s obsahem THC. Škoda způsobená majitelům autorských práv ze zajištěného zboží přesahuje 5 milionů korun. V současné době probíhá trestní prověřování skupiny osob pro podezření ze spáchání trestného činu porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 270 trestního zákoníku.

Celní ředitelství P. dne 5. 3. 2009 zajistilo 128.214 kusů padělků baterií značky D. Se souhlasem státního zástupce celníci provedli prohlídku objektu bývalé prodejny v obci L. pro podezření, že se zde upravují a kompletují velkoobchodní a maloobchodní balení baterií značky D. V objektu se nacházelo téměř 130 tisíc baterií pěti typů, 3.000 kg přířezů na balení baterií a 10 palet krabic určených na velkoobchodní balení. Hodnota baterií je vyčíslena na 4 miliony korun. Celníci v objektu zadrželi 6 Vietnamců pro podezření ze spáchání tr. činu porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu podle § 150 tr. zákona. (Oba - Interní materiály Celní správy ČR.)

Další specifickou trestnou činností vietnamského organizovaného zločinu jsou trestné činy, jejichž objektem je ochrana duševního vlastnictví, která je navíc upravena mezinárodním právem v podobě mezinárodních dohod a úmluv. Tak, jak dochází k sofistikaci páchaní této trestné činnosti vietnamskými organizovanými skupinami, dochází také ke značnému tlaku na orgány činné v trestním řízení ze strany mezinárodních organizací, zastupující různé formy autorských svazů a uskupení. Jako příklad je možno uvést dvě nejznámější a v České republice dlouhodobě etablované organizace, kterými jsou IFPI⁵⁶ a ČPU⁵⁷. V oblasti duševního vlastnictví existuje i další okruh trestných činů, kterým je dovoz, padělání a výroba výrobků, které jsou označovány ochrannou známkou, ke které přísluší výhradní právo jinému. Tato trestná činnost nemá přímý fiskální dopad, ale způsobuje velké škody světovým renomovaným výrobcům textilu, obuvi a galanterie. K ochraně tohoto segmentu se Česká republika zavázala nejprve mezinárodními úmluvami a dále svým vstupem do EU. Nemalé zisky ke škodě držitelů práv ke konkrétním ochranným známkám opět končí mimo území států, kde mají oficiální sídlo jejich držitelé. V posledních letech se specializovaným útvarům Celní správy ČR daří podchytit činnost vietnamských organizovaných skupin již na samotném počátku při dovozu takových výrobků na území EU, nebo při jeho výrobě v nelegálních výrobnách. Takové zboží nekončí na vietnamských trzích, ale je následně řádně zlikvidováno. Posledním okruhem trestných činů vietnamských skupin v oblasti duševního vlastnictví je porušování práv k průmyslovému vzoru a patentových práv. Vietnamské skupiny zde slouží ve většině případů jako distribuční síť a výroba je spíše doménou Čínských skupin na území Číny a dalších států jihovýchodní Asie.

⁵⁶ Mezinárodní federace fonografického průmyslu, hájící zájmy držitelů práv ke zvukovým autorským dílům.

⁵⁷ Česká protipirátská unie, hájící zájmy držitelů práv ke zvukově obrazovým autorským dílům.

Tabulka 10

Skutková podstata dle trestního zákona 2009	Skutková podstata dle trestního zákoníku 2010		2009	2010	Rozdíl 2009/2010
§ 150	§ 268		285	326	+41
§ 151	§ 269		17	57	+40
§ 152	§ 270		89	102	+13

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

Padělání a pozměňování veřejné listiny a dokladů

Tato trestná činnost se vyskytuje jako průvodní jev hlavní trestné činnosti a má ryze sekundární charakter. Vyskytuje se ve většině případů u jednočinného nebo vícečinného nestejnorodého souběhu⁵⁸ protiprávního jednání. Jako samostatný skutek se vyskytuje u vietnamských skupin zcela vzácně, neboť pověřené celní orgány procesně ztrácejí u samostatně spáchaného skutku věcnou příslušnost ve prospěch policejního orgánu Policie ČR. Z tohoto důvodu je tato zvláštní skupina zmíněna jen krátce a její statistická hodnota je mizivá.

Tabulka 11

Skutková podstata dle trestního zákona 2009	Skutková podstata dle trestního zákoníku 2010		2009	2010	Rozdíl 2009/2010
§ 176	§ 348		0	1	+1

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

Trestné činy s environmentálním znakem

Při kontrole provozovny dne 9. 11. 2010 v areálu vietnamského mega tržiště „S“ objevili celníci ve skladu provozovny celkem 26 ks lahví, které nebyly opatřeny lihovou páskou a dále byly objeveny živočichové, podléhající úmluvě CITES (1ks Varan skvrnitý, 3 ks koník mořský, 3ks, Gekon obrovský). Živočichové byli zajištěni a předáni ČIŽP. Událost byla hlášena pověřenému celnímu orgánu, který zahájil úkony trestního řízení ve věci podezření ze spáchání trestného činu dle § 299 trestního zákoníku. (Interní materiály Celní správy ČR.)

⁵⁸ Souběh je výrazem tzv. mnohosti trestního za předpokladu, že nastane situace, kdy útokem pachatele na zájem chráněný zákonem dochází k naplnění několika skutkových podstat zároveň, nebo vícenásobným opakovaným útokem k naplnění stejné skutkové podstaty, respektive několika odlišných skutkových podstat.

Okruh těchto trestných činů se dotýká vietnamské komunity zcela okrajově, zejména podskupina protiprávních jednání v segmentu manipulace s nebezpečnými odpady. V souvislosti s nezákonným dovozem chráněných druhů divoce žijících zvířat a planě rostoucích druhů rostlin dochází k ojedinělým případům. Dle obecných zkušeností však lze předpokládat, že vietnamský organizovaný zločin se v budoucnu pokusí nepochybně proniknout i na nezákonný trh s touto komoditou, neboť tato trestná činnost je vysoce lukrativní za poměrně nízkých vstupních nákladů.

Tabulka 12

Skutková podstata dle trestního zákona 2009	Skutková podstata dle trestního zákoníku 2010		2009	2010	Rozdíl 2009/2010
§ 181e	§ 298		0	0	0
§ 181f	§ 299		8	4	-4
§ 181g	§ 300		0	1	+1

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

Trestné činy na úseku omamných a psychotropních látek a jedů

V pátek dne 5. 2. 2010 prováděli celníci Celního ředitelství P. kontrolu na vietnamské tržnici L. D. v A. Ve vozidle odstaveném v areálu tržnice, které pravděpodobně sloužilo ke skladování nelegálního zboží, našli v zavazadlovém prostoru nejdříve 73 kartonů cigaret bez platných nálepek a pod nimi různé balíčky s neznámými látkami. Testem NIK bylo následně zjištěno, že se jedná o pervitin a marihuanu. Pervitinu bylo 80,6 gramů (cena na černém trhu asi 80.000 korun) a marihuany 130,9 gramů.

Motorizovaná hlídka celníků odhalila 4. 10 2010 v podvečer v jednom z kontrolovaných vozidel bezmála 7,5 kg nelegálně přepravované marihuany. Kontraband objevili pracovníci mobilní skupiny Celního ředitelství P. při vnitřní kontrole luxusního vozidla BMW zastaveného v lokalitě S. K. ve směru na R. Pozornost celníků upoutaly 4 uzavřené balíky z aluminiové folie uvnitř objemné sportovní tašky, které obsahovaly podezřelou rostlinnou drť. Provedená zkouška testem NIK na místě potvrdila, že se jedná o marihuanu v celkovém množství 7.436 gramů. Odhalený kontraband byl zajištěn. Státní občan Vietnamu, který marihuanu přepravoval, je prověřován pro podezření ze spáchání trestného činu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy podle § 268 trestního zákoníku. Při současné předpokládané ceně marihuany na nelegálním trhu (3.000–4.000 €/1 kg - podle konkrétní kvality) by příjmy získané prodejem celkového množství marihuany zajištěné ve vozidle mohly přesáhnout 700.000 Kč. (Oba - Interní materiály Celní správy ČR.)

V souvislosti s útlumem vietnamských tržišť a snahou nahradit ztracené pozice ve zločineckém podsvětí se některé vietnamské organizované skupiny začali orientovat na vysoce společensky nebezpečnou činnost, kterou je dovoz, výroba a distribuce omamných a psychotropních látek a jedů. Nejznatelnější je nárůst počtu pěstíren marihuany s velmi vysokým obsahem účinné psychotropní složky THC. Ta se pohybuje až k maximální hranici okolo 30 % usušené hmoty. Takto kvalitním materiálem následně zásobují český, ale stále častěji i evropský trh. Porovnáním vybavenosti a technologií pěstování se ukazuje, že se jedná o činnost, řízenou hlavním střečovým vietnamským syndikátem, neboť ve všech případech jde o zcela shodnou technologii za použití stejných pomůcek a zařízení a mající tak shodný rukopis. Sami organizátoři a příjemci zisku jsou zpravidla bezpečně ukryti ve vietnamské komunitě. Ve většině případů je trestně postihován většinou jedinec, nebo jedinci, dohlížející na chod pěstírny, kteří jsou slangově označováni jako tzv. zahradníci. Průvodním znakem fungování těchto vietnamských pěstíren jsou tzv. černé odběry elektrické energie. Pěstování konopí je totiž energeticky značně náročné. Ostatní psychotropní látky, včetně tvrdých drog, jako je heroin, kokain a pervitin, jsou uváděny na trh většinou v prodejních stáncích vietnamských tržišť v Praze a v pohraničí, zejména německém.

Tabulka 13

Skutková podstata dle trestního zákona 2009	Skutková podstata dle trestního zákoníku 2010		2009	2010	Rozdíl 2009/2010
§ 187	§ 283		102	117	+15

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

Trestné činy na úseku látek s hormonálním účinkem

V závěru prvního březnového týdne 2009 zadrželi celníci na letišti P. 8,5 kg anabolických steroidů. Tablety byly do České republiky dopraveny v letecké zásilce pro vietnamského příjemce jako potravinový doplněk - protein s příchutí. Podezření celníků na porušení příslušných předpisů potvrdily následné testy v Celně technické laboratoři. Tablety obsahovaly syntetické deriváty testosteronu a jednalo se tedy o anabolika. Případ je v dalším šetření celních orgánů pro podezření ze spáchání trestného činu výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem podle § 218a trestního zákona. (Interní materiály Celní správy ČR.)

Stejně jako předcházející statistická skupina sledovaných trestných činů i tato doznává určitého rozmachu, který má s předchozí skupinou shodnou příčinu. Se změnou životního stylu v ČR dochází k nárůstu různých fit center a posiloven. Úměrně tomu roste i poptávka po anabolických steroidech, jejichž užívání přispívá k rychlému nárůstu svalové hmoty a umocňuje tak snahu klientů o formování ideální postavy. Neodborná aplikace látek s hormonálním účinkem bez lékařského dohledu může vést až k fatálnímu konci, což je všeobecně známo. Jde však opět o vysoce výnosnou trestnou činnost, kterou páchají i vietnamské organizované skupiny. Ještě nebezpečnější je však obchodování s nelegálně dovezenými padělanými hormonálními preparáty, původem ze zemí jihovýchodní Asie. Výsledky však ukazují, že Celní správa ČR zachytila tento negativní trend a daří se částečně eliminovat tuto nebezpečnou progresi.

Tabulka 14

Skutková podstata dle trestního zákona 2009	Skutková podstata dle trestního zákoníku 2010		2009	2010	Rozdíl 2009/2010
§ 218a	§ 288		0	6	+6

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

Trestné činy proti společnému evropskému trhu

V měsíci únoru vietnamský podnikatel předložil na CÚ v B. při dovozu zboží ze 3. země pozměněné doklady, na základě kterých by čerpal dotaci z fondu EU, který pochází ze souhrnného rozpočtu Evropského společenství. Ve věci byly zahájeny úkony trestného řízení ve věci podezření ze spáchání trestného činu dle § 260 trestního zákoníku. (Interní materiály Celní správy ČR.)

Poslední komparovanou skupinou trestných činů je poměrně mladá skupina, která má krátkou statistickou historii, nicméně je v časovém rozsahu rozmezí srovnávacích let vyhovující. Objektem je ochrana společného evropského trhu. Jeden zaznamenaný sledovaný případ nemá příliš vysokou vypovídací hodnotu a napovídá jen o skutečnosti, že VOS o této trestné činnosti vědí a pokusí se jí zopakovat.

Tabulka 15

Skutková podstata dle trestního zákona 2009	Skutková podstata dle trestního zákoníku 2010		2009	2010	Rozdíl 2009/2010
§ 129a	§ 260		0	1	+1

Zdroj: Celní správa ČR, Generální ředitelství cel

Výsledky komparace

Komparace, provedená v této diplomové práci měla potvrdit předpoklad, že novela trestního zákona, platného téměř 40 let, provedená zákonem č. 40/2009 Sb., trestním zákoníkem, neměla negativní vliv na stíhání organizovaného zločinu vietnamských skupin pověřenými celními orgány. Výsledky porovnávání ve třech základních ukazatelích ukazují na nárůst celkového objemu páchaných skutků, ale i na nárůst úspěšnosti jejich odhalování a následného potrestání pachatelů. Při bližším pohledu lze vysledovat i mírnou změnu struktury jednotlivých skutků, což svědčí o tradiční flexibilitě vietnamských organizovaných skupin a o probíhajícím vývoji, nebo spíše přelévání jejich zájmů a cílů. Ukázalo se, že nepochybným kladem nového trestního zákoníku bylo zvýšení trestních sazeb u mnoha skutkových podstat a zavedení některých nových skutkových podstat, jež odrážejí potřeby dnešní trestně právní praxe. Nová hmotně právní trestní norma potvrdila opodstatněnost své existence a potvrdila také, že se jedná o moderní normu, která je plně aplikovatelná a funkční. Celní správa ČR i ostatní orgány činnými v trestním řízení mají v rukou účinný nástroj v boji proti trestné činnosti obecně. Výzkumná hypotéza se plně potvrdila, a proto je na místě závěrečné konstatování. Nový trestní zákoník po nabytí účinnosti od 1. 1. 2010 neměl negativní vliv na výsledky práce Celní správy České republiky v boji proti organizovanému zločinu vietnamských skupin. Tvrdit více si na základě sledování ukazatelů v období pouhých dvou let jako autor z důvodu zachování rámce a serióznosti výzkumné otázky nedovolím.

Žádná nová právní norma však není dokonalá, což platí v českém právním řádu obzvlášť. Proto se tato diplomová práce nezabývá jejich odhalováním a popisem. Několik drobných postřehů si však dovolím na závěr přeci jen uvést. Velkou změnou bylo seřazení skutkových podstat do hlav a oddílů v souladu s Listinou základních práv a svobod, která je součástí Ústavního pořádku České republiky. Tímto přeskupením došlo k radikálnímu přečíslování paragrafů skutkových podstat. To činí nemalé problémy zejména těm, kteří se starou normou v praxi pracovali několik desítek let a zažitě mentální schéma se jen pomalu odbourává. Dalším drobným nedostatkem, který s prvním okrajově souvisí je v práci již zmíněná bipartice, kdy jsou v nové normě trestné činy dále členěny na přečiny a zločiny. K nedostatkům spíše procesního charakteru je to pak zánik trestnosti přípravy k trestnému činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 trestního zákoníku. Tento fakt celní správě ČR znemožňuje odhalovat např. nelegální výrobu tabákových

výrobků již v zárodku při dovozu a pohybu komponent a surovin pro výrobu a při dovozu a pohybu součástek, ze kterých jsou následně vietnamskými organizovanými skupinami sestavovány různé výrobní technologické celky. Posledním nedostatkem nového trestního zákoníku je problematická formulace podmínek pro použití odposlechů telekomunikačního provozu na příkaz soudce. U některých stádií páčání trestné činnosti a u některých skutkových podstat je použití tohoto operativně pátracího prostředku naprosto vyloučeno, na rozdíl od starého trestního zákona. Tento prostředek je při tom jeden z nejdůležitějších a mnohdy i jediný, jak proniknout do vietnamských organizovaných skupin a získat klíčové informace důležité pro trestní řízení.

Na závěr je možno konstatovat, že zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník při úhlu pohledu této diplomové práce obstál a nezbyvá, než mu popřát do budoucna co nejméně novelizací a Celní správě České republiky co nejvíce úspěchů v boji s organizovaným zločinem vietnamských skupin, což je práce velmi náročná a nebezpečná.

Závěr

Vyhodnocením všech uváděných fakt, okolností a reflexí nových trendů lze konstatovat, že vietnamské organizované skupiny (VOS), etablované na území České republiky a operující téměř po celém území Společenství, prošly určitým zákonitým vývojem. Významnou roli v těchto viditelných změnách jistě hrála i celosvětová hospodářská krize, která zasáhla nejvíce USA a země EU a paradoxně nejméně raketově se rozvíjející ekonomiky jihovýchodní Asie. Chování VOS se stalo racionálnější a vykazuje jasný přechod od modelu klasické organizované kriminální skupiny, jež fungovala na „gangsterském“ principu mafiánského typu k vysoce sofistikované skupině zločinců s vertikální hierarchickou strukturou, kde i nejnižší patra – pěšáci jsou zpravidla minimálně středoškolsky vzděláni a vyznačují se velmi vysokou pracovní morálkou a kreativitou. Nadále přetrvává trend, kdy je jen s největšími obtížemi možné proniknout do vietnamské komunity a ještě těžší je průnik do struktur zločineckých organizovaných skupin. V souvislosti s již zmíněnou ekonomickou recesí dochází i k přeměně profilu „obyčejného vietnamského obchodníka“ jako základní jednotky z jedince posedávajícího na veletržích v pohraničí a vnucujícího německému či rakouskému nákupnímu turistovi bravurní němčinou zboží, které prodává i jeho soused ve stánku vpravo i vlevo na „seriózního“ obchodníka v tzv. kamenných obchodech, v různých obchodech s potravinami, nápoji, tabákem, smíšeným zbožím a v poslední době i drobných směnárnách a v nehtových studiích a zařízeních rychlého občerstvení a restauracích a dalších službách. Na první pohled tento trend můžeme hodnotit jedine kladně, neboť napovídá o soumraku éry nechtěných vietnamských tržišť a přesunu do řádných a kontrolovatelných provozoven s požadovanou evropskou kulturou prodeje. Je nutno si ale uvědomit, že většina takovýchto aktivit není nic jiného, než legalizace výnosů z organizovaného zločinu vietnamských skupin, myšleno buďto přímo praní špinavých peněz, nebo jejich efektivní uložení a rozmnožení.

Jak bylo již naznačeno, lze kriminální činnost vietnamských organizovaných skupin rozdělit do čtyř základních zájmových oblastí, ve kterých jsou již na území ČR delší dobu etablované. Jako společensky nejškodlivější a zároveň nejvýnosnější činnost můžeme jednoznačně označit obchod a produkci omamných a psychotropních látek, zejména známé pěstírny konopí. Druhou skupinou je ovládnutí tzv. malých heren, které nedosahují definice kasina, ale jsou společensky škodlivé svým vysokým počtem. Třetí skupinou je tzv. ekonomická trestná činnost, která zahrnuje trestné činy v oblasti porušování

autorských práv přes práva k ochranným známkám až po daňové úniky a nelegální dovoz zboží. Poslední čtvrtou skupinou je činnost, která souvisí s nelegálním přistěhovalectvím a souvisejícím organizováním práce cizinců – tzv. nelegálů.

Je tedy zřejmé, že kriminální chování vietnamských organizovaných skupin zůstává na jedné straně pro zasvěcené čitelné, ale na druhé straně prochází jistým zákonitým a specifickým vývojem a je proto nadále nutné věnovat tomuto tématu potřebnou odbornou pozornost a zvýšit aktivní přístup k monitoringu a výzkumu této národnostní menšiny, žijící již několik desetiletí na našem území s vědomím, že každá národnostní skupina generuje slušné spoluobčany ale i zločince. Statistické údaje napovídají, že česká společnost vykazuje pokles porodnosti obecně. Největší podíl na hodnotách této statistické jednotky mají, z hlediska národnostního, logicky majoritní občané české národnosti. Pokud se blíže podíváme na natalitu vietnamské minority v České republice, zjistíme, že má diametrálně odlišnou křivku, zejména v tom, že je prudce stoupající i v době přetrvávající hospodářské recese ve společném evropském hospodářském prostoru, na rozdíl od křivky české domácí národnostní majority. Pokud bude tento demografický jev přetrvávat v takovýchto hodnotách, nastane zákonitě stav, kdy se ve středoevropském prostoru bude nacházet vysoké procento jedinců vietnamské národnosti, narozených však v tomto regionu, ze kterých se bude etablovat zcela nový druh organizovaných zločineckých skupin. Tyto skupiny budou již vznikat v prostředí, které pro ně bude domácí a bude mít je málo neprozkoumaných aspektů. Tato dobrá znalost prostředí nepochybně negativně ovlivní míru brutality a nebezpečnosti těchto skupin pro Českou republiku a Evropskou unii jako celku. Je zřejmé, že takto vygenerovaná skupina budou bojovat o své vůdčí postavení mezi vzniklými a vznikajícími cizojazyčnými organizovanými zločineckými skupinami ve středoevropském a možná i celoevropském prostoru, neboť si bude právě tento prostor nárokovat s odůvodněním, že je historicky její vlastní. Velkou neznámou v tomto procesu bude zřejmě hrát budoucí hospodářský vývoj Evropské unie a jejích jednotlivých problematických členských států. Evropská unie po Lisabonské smlouvě řeší dosud největší existenční institucionální krizi a alfou a omegou bude udržení měnové skupiny i s variantou odchodu bankrotujících členů, jako je např. Řecko.

V konsekvencích s dnešním a budoucím děním ve zkoumaném prostoru a zejména k politickým a institucionálním prioritám, je nad míru jasné, že řešit otázky cizojazyčných zločineckých skupin nebude dost dobře z popsaných důvodů možné. V tom právě spočívá velmi vysoká společenská nebezpečnost a škodlivost jakéhokoliv kriminálního jednání vietnamských organizovaných skupin, neboť si velmi dobře uvědomují stávající stav.

K tomuto aspektu je nutné se ještě zmínit o dlouhodobém tlaku a snaze asijských korporací o ovládnutí evropského trhu. Při přehledu ekonomických dlouhodobých ukazatelů, zejména zahraničního obchodu, musíme přiznat, že evropský prostor z hlediska některých komodit je již dávno pod kontrolou zejména čínských a i jiných asijských výrobců. Jako příklad můžeme uvádět všemožné levné výrobky z plastů pro domácnost, mnohdy navíc porušující i zdravotní a bezpečnostní normy. Výhled do budoucna, že tento tlak a trend bude sám od sebe slábnout, je nepravděpodobný a nově vzniklé vietnamské organizované skupiny jej budou jistě aktivně podporovat a dokonce mohou v budoucnu fungovat ve středoevropském prostoru jako předsunutá skupina, která bude díky svému zastoupení ve stále kosmopolitnějších strukturách Evropské unie všemožně podporovat dravě expandující ekonomiky zemí jihovýchodní Asie. Takto popsaný budoucí proces a předpoklad může být pro někoho až neuvěřitelný a může znít spíše fantasticky. Z mých několik desetiletí trvajících zkušeností se zahraničním obchodem a bojem proti organizovanému zločinu vietnamských skupin u Celní správy České republiky si dovoluji tento můj vlastní názor na zkoumanou problematiku takto formulovat.

K eliminaci tohoto stále hrozícího negativního jevu je institucionální rámec EU z již popsaných důvodů vyloučen a tak nezbyvá, než používat právních prostředků národních členských států. Těmito prostředky je platné (positivní) právo národních členských států, jako součást jejich právních řádů. V České republice je takovouto hmotně právní trestní normou právě novelizovaný trestní zákoník. Proto je jeho kvalita a aplikovatelnost v praxi pro pověřené celní orgány v postavení policejních orgánů Celní správy tak důležitá. Z tohoto důvodu byl proveden komparační výzkum v této konkrétní diplomové práci a na základě objektivní metody bylo zjištěno a potvrzeno, že tato právní norma z předem definovaného pohledu vyšla dle předpokladu jako norma, jejíž aplikace přinesla převážně pozitiva pro orgány činné v trestním řízení, zvláště pak pro policejní orgány Celní správy České republiky v boji proti organizovanému zločinu vietnamských skupin.

Závěrem bych si jako autor této diplomové práce dovilil vyslovit svůj vlastní pocit a zkušenosti s praktickou aplikací nového trestního zákoníku a ne jen prezentovat a komparovat strohá čísla. Tato právní norma je velmi dobře aplikovatelná a přechod od materiálního pojetí starého prosovětského trestního zákona na moderní trestní zákoník, jež je postaven na formálním pojetí a znacích, je příjemnou změnou, která odstranila spoustu drobných nedostatků, zejména v sémantické a teleologické rovině hodnocení. Dovolují si konstatovat, že zákonodárci a zejména autor vskutku odvedli dobrou a kvalitní práci.

Prameny a použitá literatura

Odborná literatura

- Albin, J. L.: *The American Mafia: Genesis of a Legend.*, New York, Appleton-Century-Crofts 1971.
- Baloun, V.: *Organizovaný zločin a jeho možné projevy ve finančním sektoru ekonomiky*, Praha, Institut pro kriminologii a sociální prevenci 1999.
- Brouček, S. (2003): *Aktuální problémy adaptace vietnamského etnika v ČR*, on-line text (<http://www.cizinci.cz/files/clanky/107/vietnamska/etnika.pdf>).
- Brouček, S. (2004): *Vietnamci v České republice*, on-line text (<http://www.migraceonline.cz/e-knihovna/?x=1957385>).
- Cejp, M. a kol.: *Organizovaný zločin III*, Praha, Institut pro kriminologii a sociální prevenci 2004, dostupné on-line (<http://www.ok.cz/iksp/docs/301.pdf>).
- Cejp, M. a kol.: *Výzkum organizovaného zločinu v České republice II*, Praha, Institut pro kriminologii a sociální prevenci 1999.
- Česko-vietnamská obchodní a investiční společnost (nedatováno): *Souhrnné informace o Vietnamu*, on-line text (http://www.cz-viet.cz/obecne_vietnam.pdf).
- Federal Bureau of Investigation (nedatováno): *Organized Crime*, on-line text (<http://www.fbi.gov/hq/cid/orgcrime/glossary.htm>).
- Federal Bureau of Investigation (nedatováno): *Asian Criminal Enterprises*, on-line text (<http://www.fbi.gov/hq/cid/orgcrime/asiancrim.htm>).
- Finckenauer, J.O.-Chin, K.L. (2007): *Asian Transnational Organized Crime and Its Impact on the United States*, on-line text (<http://www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/214186.pdf>).
- Finckenauer, J. O.: *Problems of Definition: What Is Organized Crime?*, časopis Trends in Organized Crime, Vol. 8, No. 3, Spring 2005, s. 63-83.
- Frank, M. (2002): *Asian criminal enterprises and prostitution*, on-line text (http://usinfo.state.gov/eap/Archive_Index/Asian_Criminal_Enterprises_and_Prostitution.html).
- Frank, M. (2003): *Asian criminal enterprises*, on-line text (http://usinfo.state.gov/eap/Archive_Index/Asian_Criminal_Enterprises.html).
- Hagan, F. E.: „Organized Crime“ and „organized crime“: *Indeterminate Problems of Definition*, časopis Trends in Organized Crime, Vol. 9, No. 4, Summer 2006, s. 127-137.
- Chmelík, J. a kol.: *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*, Praha, Portál 2003.
- Chmelík, J. a kol.: *Zločin bez hranic*, Praha, Linde Praha a. s. 2004.

- Kroupa, J.: *Zločin jako profese*, Řitka, Daranus 2006.
- Lampe von, K. (2003): *The Use of Models in the Study of Organized Crime*, on-line text (<http://freenet-homepage.de/kvlampe/kvIECPRocmodels.pdf>).
- Lampe von, K. (2006): *The Cigarette Black Market in Germany and in the United Kingdom*, on-line text (<http://www.organized-crime.de/kvICigBlackMarketGermanyUK-2006.pdf>).
- Lampe von, K. (nedatováno): *Organized crime definitions collection*, on-line text (<http://www.organized-crime.de/OCDEF1.htm#index>).
- Macháček, Z. Ruml, T.: *Zahraníční skupiny OZ a jejich aktivity na českém území*, in: Nožina, M. (ed.): *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*, Praha, Ústav mezinárodních vztahů 1997, s. 41-73.
- Milička, J.: *Padělání*, in: Nožina, M. (ed.): *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*, Praha, Ústav mezinárodních vztahů 1997, s. 167-177.
- Němec, M. (2004): *Organizační struktura vietnamských zločineckých gangů působících v České republice a hlavní druhy jimi páchané kriminality*, časopis Policista, číslo 11, listopad 2004, on-line verze (http://www.mvcr.cz/2003/casopisy/pol/0411/nemec_info.html).
- Němec, M.: *Mafie a zločinecké gangy*, Praha, Eurounion 2003.
- Nožina, M. (2000): *Vietnamese organized crime. The Czech Republic case.*, on-line text (<http://www.droit.ulg.ac.be/%7Eogci/nozina%20article.html>).
- Nožina, Miroslav – Kraus, Filip: *Kriminální síť ve vietnamské diaspoře. Případ České republiky*. Praha, Ústav mezinárodních vztahů, 2009
- Nožina, M.: *Mezinárodní organizovaný zločin v České republice*, Praha, Themis 2003.
- Nožina, M.: *Svět drog 90. let*, in: Nožina, M. (ed.): *Mezinárodní organizovaný zločin v ČR*, Praha, Ústav mezinárodních vztahů 1997, s. 77-89.
- Nožina, M.: *The Dragon & the Lion: Vietnamese Organized Crime in the Czech Republic*, on-line Think, číslo 44, 2001, on-line text (<http://www.think.cz/issue/44/5d.html>).
- Nožina, M.: *Vietnamský organizovaný zločin*, on-line Mezinárodní politika, roč. XXIV., č.1, 2000, s.32-34, on-line text (<http://www.iir.cz/upload/MP/MPArchive/2000/MP012000nekompletni.pdf>).
- Oklešťková, I.: *Organizovaný zločin v Číně*, in: Smolík, J. Šmíd, T. Vaňura, V. (eds.): *Organizovaný zločin a jeho ohniska v současném světě*, Brno, Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity 2007, s. 55-72.

- Orde am, S. (1996): *Zwischen Vertragsarbeit und organisierter Kriminalität – Zur Kriminalisierung der vietnamesischen Minderheit in der Bundesrepublik*, časopis CILIP Bürgerechte & Polizei, číslo 55, březen 1996, s. 61-66, dostupné on-line (<http://www.cilip.de/ausgabe/55/vietnam.htm>).
- Smolík, J.: *Uvedení do problematiky organizovaného zločinu*, in: Smolík, J.-Šmíd, T.-Vaňura, V. (eds.): *Organizovaný zločin a jeho ohniska v současném světě*, Brno, Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity 2007, s. 11-30.
- Smith, D. C.: *Paragons, Pariahs and Pirates: A Spectrum-Based Theory of Enterprise*, časopis Crime & Delinquency, Vol. 3, No. 26, 1980, s. 358-386.
- Standing Group on Organized Crime (2007): *Scotland: Vietnam gangs behind cannabis farm boom*, on-line text (<http://sgoc.blogspot.com/2007/03/scotland-vietnam-gangs-behind-cannabis.html>).

České oficiální stránky státní zprávy a veřejných institucí

- Bezpečnostní informační služba, www.bis.cz
- Celní správa České republiky, www.cs.mfcr.cz
- Česká exportní banka, www.ceb.cz
- Česká protipirátská unie, www.cpufilm.cz
- Český statistický úřad, www.czso.cz
- Ministerstvo vnitra České republiky, www.mvcr.cz
- Národní protidrogová centrála Policie ČR, www.mvcr.cz
- Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, www.mvcr.cz

Ostatní zdroje

- *Asijské mafie se zabydlují i u nás*, Právo, 22. 5. 2004.
- Association of Southeast Asian Nations (<http://www.aseansec.org/>).
- Blahuš, P. (2007): *Policie rozprášila gang vietnamských obchodníků s bílým masem*, on-line text (<http://www.novinky.cz/clanek/128512-policie-rozprasila-gang-vietnamskych-obchodniku-s-bilym-masem.html>).
- Blažek, V. (2006): *Schengen před uprchlíky neochrání, tvrdí odborníci*, on-line text (<http://www.euroskop.cz/19923260/clanek-zpravodajstvi/schengen-pred-uprchliky-neochrani-tvrdi-odbornici>).
- Černohorská, H. (2008): *Druhá generace Vietnamců: skvělí studenti*, on-line text (http://brnensky.denik.cz/zpravy_region/vietnamci_obchodnici_20080102.html).

- Dvořáčková, D. (2007): *Představují vietnamští podnikatelé hrozbu nebo přínos?*, on-line text (<http://www.podnikatel.cz/clanky/vietnamsti-podnikatele-hrozba-ci-prinos/>).
- Hejsek, J. (2003): *Visegrádská čtyřka a organizovaný zločin: drogy a obchod s lidmi*, on-line text (<http://www.visegrad.info/?q=cs/node/27>).
- Holec, P. (2001): *Chebský problém*, časopis Reflex, číslo 47, 2001, on-line verze (<http://www.reflex.cz/Clanek7592.html>).
- Informační centrum OSN v Praze (<http://www.osn.cz/>)

Příloha 1

§	NÁZEV TR. ČINU - PŮVODNÍ	NÁZEV TR. ČINU - NOVÝ	§
95	Teroristický útok	Teroristický útok	311
124	Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou	Porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou	261
124a	Porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi	Porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití	262
124b	Porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi	Porušení povinností při vývozu zboží a technologií dvojího užití	263
124c	Porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi	Zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně vývozu zboží a technologií dvojího užití	264
124d	Porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem	Provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence	265
124e	Porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem	Porušení povinností v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem	266
124f	Porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem	Zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem	267
129a	Poškození finančních zájmů Evropských společenství	Poškození finančních zájmů Evropských společenství	260
145a	Padělání a pozměňování nálepek k označení zboží nebo předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti	Padělání a pozměnění předmětů k označení zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti	245
146	Porušení zákazů v době nouzového stavu v devizovém hospodářství	Porušení zákazů v době nouzového stavu v devizovém hospodářství	247
148	Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby	Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby	240
148a	Porušení předpisů o nálepkách k označení zboží	Porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží	244
148b	Nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení	Nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení	243
150	Porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu	Porušení práv k ochranné známce a jiným označením	268
151	Porušování průmyslových práv	Porušení chráněných průmyslových práv	269
152	Porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi	Porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi	270
176	Padělání a pozměňování veřejné listiny	Padělání a pozměnění veřejné listiny	348
181e	Nakládání s odpady	Neoprávněné nakládání s odpady	298
181f	Neoprávněné nakládání s chráněnými a volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami	Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami	299
181g	Neoprávněné nakládání s chráněnými a volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami	Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami z nedbalosti	300
185a	Vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků	Vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků	280
186	Nedovolená výroba a držení radioaktivního materiálu a vysoce nebezpečné látky	Nedovolená výroba a držení radioaktivní látky a vysoce nebezpečné látky	281
186	Nedovolená výroba a držení radioaktivního materiálu a vysoce nebezpečné látky	Nedovolená výroba a držení jaderného materiálu a zvláštního štěpného materiálu	282
187	Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů	Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy	283
194a	Nedovolená výroba lihu	není nahrazeno, zřejmě Neoprávněné podnikání	251
195	Společná ustanovení	Společné ustanovení	289
205	Šíření pornografie	Šíření pornografie	191
205	Šíření pornografie	Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií	192
209b	Nedovolené nakládání s lidským embryem a lidským genomem	Nedovolené nakládání s lidským embryem a lidským genomem	167
218a	Podávání anabolických látek mládeži	Výroba a jiné nakládání s látkami s hormonálním účinkem	288
	nebylo kodifikováno	Neoprávněné obrání tkání a orgánů	164
	nebylo kodifikováno	Opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat	231
	nebylo kodifikováno	Neoprávněná výroba, držení a jiné nakládání s léčivými a jinými látkami ovlivňujícími užitek hospodářských zvířat	305

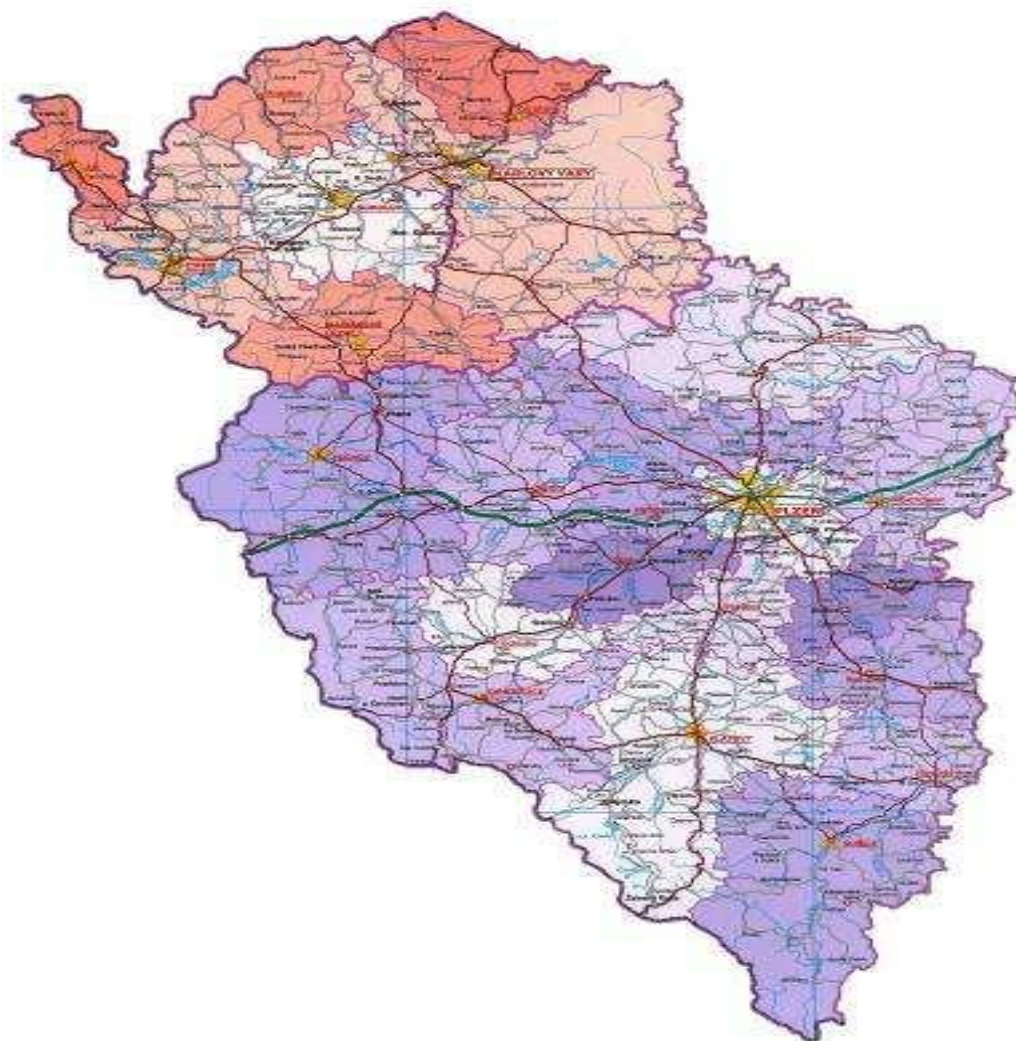
Příloha 2

Skutková podstata dle trestního zákona 2009	Skutková podstata dle trestního zákoníku 2010		2009	2010	Rozdíl 2010/2009
§ 124	§ 261		2	8	+6
§124a-f	§ 262 až 267		6	5	-1
-	§ 265		-	4	-
-	§ 267		-	1	-
§145a	§ 245		0	4	+4
§148	§ 240		65	80	+15
§148a	§ 244		93	149	+56
§150	§ 268		285	326	+41
§151	§ 269		17	57	+40
§152	§ 270		89	102	+13
§176	§ 348		0	1	+1
§181e	§ 298		0	0	0
§181f	§ 299		8	4	-4
§181g	§ 300		0	1	+1
§187	§ 283		102	117	+15
§194a	nekodifikován		5	0	-5
§ 129a	§ 260		0	1	+1
§ 218a	§ 288		0	6	+6
CELKEM TČ			672	861	+189

Příloha 3

Některé vybrané konkrétní případy trestního řízení proti vietnamským organizovaným skupinám, vedené útvarem, u něhož jsem působil.

Pro ilustraci uvádím stručný výčet vybraných konkrétních případů trestního řízení proti vietnamským organizovaným skupinám, které prováděl v letech 2009/2010 pověřený celní orgán v postavení policejního orgánu – Celní ředitelství Plzeň, oddělení 31 Odhalování organizované trestné činnosti ve svém územním služebním obvodu, kterým jsou kraje Plzeňský na Karlovarský, viz mapka dole. Jedná se o případy, které byly oficiálně zveřejněny tiskovou zprávou, vydanou CŘ Plzeň a při závěrečné realizační fázi byla provedena domovní prohlídka, resp. prohlídka jiných prostor a pozemků. Realizací jsem se sám osobně zúčastnil, nebo mi byla svěřena jejich organizace. Při provádění procesních úkonů jsem jako velící důstojník velel, nebo je prováděl osobně.

Leden 2009

Dne 29. ledna 2009 v obci Potůčky byly se souhlasem okresního státního zástupce provedeny celkem tři prohlídky jiných prostor a pozemků a dále na základě příkazu soudce jedna domovní prohlídka. Při prohlídkách bylo nalezeno a zajištěno celkem 10.222 ks nosičů záznamu s neoprávněně pořízeným zvukovým a zvukově obrazovým záznamem autorských děl, dále 5.116 ks textilních výrobků, 13 párů obuvi, vše nelegálně opatřeno ochrannou známkou. Dále bylo zajištěno 567. 800 ks cigaret bez platných tabákových nálepek, 1 ks střelné zbraně se zásobníkem a 11 ks nábojů.

Hodnota zajištěných věcí: 16.910.001,- Kč

Dne 29. ledna 2009 v obci Alžbětín byla se souhlasem okresního státního zástupce provedena prohlídka jiných prostor a pozemků. Při prohlídce bylo zajištěno celkem 1.009 ks textilních výrobků, 78 párů obuvi a 147 ks ostatního zboží. Vše bylo neoprávněně označeno označeními, která jsou zaměnitelná či zaměnitelně podobná s označeními zapsaných ochranných známek, k nimž přísluší výhradní právo jinému.

Hodnota zajištěných věcí: 3.375.011,- Kč

Únor 2009

Dne 18. února 2009 byla v obci Cheb provedena závěrečná realizaci trestního věci s krycím názvem „KOVO“. Trestní řízení bylo zaměřeno na odhalení a zadokumentování nelegální činnosti organizované skupiny osob, zabývající se nelegální výrobou, skladováním a distribucí padělků textilních výrobků na tržnicích v Plzeňském a Karlovarském kraji. V rámci realizace byla provedena, se souhlasem státního zástupce OSZ v Chebu, rozsáhlá prohlídka jiných prostor a pozemků v areálu subjektu KOVO engineering v Chebu. Současně byla provedena prohlídka vozidla Škoda Octavia. Provedenými prohlídkami bylo zajištěno celkem 6.453 ks textilních výrobků neoprávněně označených označeními, která jsou identická či zaměnitelně podobná s označeními zapsaných ochranných známek, k nimž přísluší výhradní právo jinému.

Hodnota zajištěných věcí: 9.425.363,- Kč

Březen 2009

Dne 5. března 2009 byla v obci Libá provedena se souhlasem státního zástupce OSZ v Chebu prohlídka jiných prostor a pozemků v objektu bývalého nákupního střediska. Bylo zjištěno a prohlídkou bylo potvrzeno, že v objektu dochází k nezákonným úpravám balení baterií s ochrannou známkou DURACELL. Zajištěno bylo celkem 128.214 ks baterií zn.

DURACELL různých typů a dále 10 palet kartónových krabic, 3 palety papírových sad pro balení do krabiček, listinné materiály a písemnosti.

Hodnota zajištěných věcí: 4.105.180,- Kč

Duben 2009

Dne 15. dubna 2009 byly v obci Vojtanov provedeny se souhlasem státního zástupce OSZ v Chebu celkem tři prohlídky jiných prostor a pozemků. Prohlídky byly provedeny pro podezření ze skladování neznačených cigaret po předchozím zadokumentování a zahájení úkonů trestního řízení. Při prohlídkách bylo zajištěno celkem 22.220 ks cigaret bez platných tabákových nálepek.

Hodnota zajištěných věcí: 55.550,- Kč

Dne 23. dubna 2009 byly v obci Jáchymov provedeny dvě domovní prohlídky bytových domů. Prohlídkám předcházelo dokumentování jednání podezřelých cizích státních příslušníků v rámci trestního řízení, kteří byli podezřelí ze skladování neznačených cigaret bez platné nálepky k označení zboží pro daňové účely a následné uvádění do oběhu a dále z prodeje padělaných cigaret. Při těchto prohlídkách bylo u manželů, majitelů obou bytových domů vietnamské národnosti zajištěno celkem 77.540 kusů neznačených cigaret. Podezřelý byl ze spáchání skutku usvědčen mimo jiné i na základě daktyloskopické expertízy.

Hodnota zajištěných věcí: 193.850,-Kč

Dne 30. dubna 2009 bylo v prodejní hale na tržišti v obci Potůčky provedeno se souhlasem státního zástupce celkem 11 prohlídek jiných prostor a pozemků ve vnitřních prostorách konkrétních prodejních kójí. V rámci trestního řízení, které bylo vedeno pro podezření ze spáchání trestných činů porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu podle § 150/1 trestního zákona a porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle § 152/1 trestního zákona, bylo při prohlídkách zajištěno celkem 45.191 kusů neznačených cigaret, dále 10.566 kusů pirátských nosičů s pořízenými zvukovými a zvukově obrazovými záznamy a 2.805 kusů obuvi, textilu, vše neoprávněně označeno označeními která jsou identická či zaměnitelně podobná s označeními zapsaných ochranných známek.

Hodnota zajištěných věcí: 11.014.925,- Kč

Květen 2009

Dne 5. května 2009 byla v rámci společné skupiny s pracovníky oddělení 31 Celního ředitelství Praha provedena závěrečná realizace trestního věci s krycím názvem „ZOOM“. V rámci celorepublikové realizace bylo provedeno 20 domovních prohlídek a prohlídek jiných prostor a pozemků. V průběhu prohlídek bylo zadrženo celkem 37 osob vietnamské národnosti. Sedmi osobám bylo sděleno vyšetřovatelem UOKFK Policie České republiky obvinění pro trestný čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 148 odst. 1, 3 písm. a), odst. 4 trestního zákona a pro spáchání trestného činu porušení předpisů o nálepkách k označení zboží podle § 148a odst. 1 alinea druhá, odst. 2 písm. a), odst. 3 trestního zákona. V rámci domovních prohlídek bylo zajištěno strojní zařízení na výrobu cigaret, dílčí stroje na přípravu tabáku (řezačky, baličky), cigarety, tabák, komponenty, tabákové nálepky pro daňové účely, finanční prostředky, vozidla, marihuana a další důkazní materiály.

Celková hodnota zajištěných věcí: 2.700.000,- Kč

Výše úniku na SPD: 33.166.553,- Kč

Červen 2009

Dne 11. června 2009 bylo v obci Cheb v areálu tržiště „M+B“ provedeno se souhlasem o státního zástupce OSZ v Chebu 16 prohlídek jiných prostor a pozemků ve vnitřních prostorách prodejních míst a skladů. Při prohlídkách bylo zajištěno celkem 90.640 ks neznačených cigaret nálepkou pro daňové účely, dále 1.125 párů obuvi, 9.711 ks textilního zboží, 15 ks parfémů a 11.021 ks ostatního zboží, vše neoprávněně označeného ochrannými, která jsou identická či zaměnitelně podobná s označeními zapsaných ochranných známek, k nimž přísluší výhradní právo jinému.

Celková hodnota zajištěných věcí: 26.128.563,- Kč

Dne 12. června 2009 byla v katastru obce Svatá Kateřina provedena se souhlasem okresního státního zástupce prohlídka jiných prostor a pozemků. Při prohlídce bylo zajištěno celkem 12.137 ks pirátských kopií CD a DVD titulů.

Celková hodnota zajištěných věcí: 7.855.000,- Kč

Září 2009

Od 6. do 7. září 2009 se příslušníci oddělení 31 Celního ředitelství Plzeň zásadním způsobem podíleli na přípravě a samotné úspěšné závěrečné realizaci 3 trestních věcí. V rámci těchto tří trestních řízení bylo provedeno na tržnicích Excalibur, M.O.H. a Dancold v blízkosti bývalého hraničního přechodu Hatě v okrese Znojmo cca. 300 prohlídek jiných prostor a pozemků. Svým rozsahem se jednalo o jednu z největších realizačních akcí, prováděnou pověřeným celním orgánem v postavení policejního orgánu v rámci ČR v roce 2009. Během prohlídek bylo zajištěno mimo značného množství padělků různého zboží i cca. 1,5 tuny vysoce nebezpečné zábavné pyrotechniky třídy IV, která byla na místě předána policejnímu orgánu PČR.

Celková hodnota zajištěných věcí: 134.392.300,- Kč

Dne 16. září 2009 byly v katastru obce Kraslice na tržišti Hraničná provedeny se souhlasem okresního státního zástupce, prohlídky jiných prostora pozemků. Při prohlídkách bylo zajištěno celkem 148 ks textilních výrobků, vše neoprávněně označeno zapsanými ochrannými známkami a 542 ks CD a DVD pirátských nosičů se záznamem.

Hodnota zajištěných věcí: 557.568,- Kč

Dne 26. září 2009 byla provedena závěrečná realizace trestní věci. V rámci realizace byla provedena kontrola předem ustanoveného motorového dopravního prostředku a dále jedna domovní prohlídka místa, odkud bylo předem zadokumentováno uvádění pirátských nosičů záznamu do oběhu na tržiště v příhraničí se Spolkovou republikou Německo. Při prohlídkách bylo následně zajištěno cca. 4.000 kusů CD a DVD pirátských nosičů se záznamem, dále cca. 6.000 kusů prázdných nosičů, osobní počítače, rozmnožovací vypalovací mechaniky zapojené do série, obalový materiál a zařízení na tisk bookletů k nelegálně vyráběným nosičům záznamu.

Celková hodnota zajištěných věcí: 2.776.000,- Kč

Říjen 2009

Dne 10. října 2009 byly v obci Háje u Chebu na tržnici „ASIA CENTRAL BAZAR“ provedeny dvě prohlídky jiných prostor a pozemků. Při těchto prohlídkách bylo zajištěno celkem 19.320 ks neznačených cigaret, dále 1.647 ks textilního zboží, vše neoprávněně označeného ochrannými známkami a 4.218 ks pirátských CD a DVD nosičů.

Hodnota zajištěných věcí: 14.832.361,- Kč

Dne 23. října 2009 byla v obci Cheb, ulice Pobřežní, provedena realizace, která byla zaměřena na odhalení a zadokumentování nelegální výroby značkových textilních výrobků. Při čtyřech domovních prohlídkách bylo zajištěno celkem 8 kusů šicích, žehlících a lisovacích strojů používaných k nelegální výrobě padělků textilu a galanterie, 1 kus počítače, raznice, množství visaček a etiket s označením různých ochranných známek a dále celkem 11.577 kusů obuvi, textilu a galanterních výrobků, vše neoprávněně označeného ochrannými známkami.

Celková hodnota zajištěných věcí: 24.963.135,- Kč.

Prosinec 2009

Dne 3. prosince 2009 byla v obci Železná Ruda v objektu „Drahuš“ provedena prohlídka jiných prostor a pozemků. Při prohlídce bylo zajištěno celkem 1.255 ks pirátských CD a DVD nosičů, 570 ks textilních výrobků a 65 ks ostatního zboží, vše neoprávněně označeného ochrannými známkami. Dále bylo zajištěno 3.800 kusů neznačených cigaret.

Hodnota zajištěných věcí: 2.060.476,- Kč

Leden 2010

Dne 24. ledna 2010 byl, na základě vlastního šetření, zjištěn a dokumentován na tržišti v obci Folmava prodej cca 15.000 kusů pirátských CD a DVD nosičů záznamu s pořízeným zvukovým a zvukově obrazovým záznamem.

Hodnota zajištěných věcí: 9.000.000,- Kč

Únor 2010

Dne 4. února 2010 byla příslušníky odd. 31 ČŘ Plzeň provedena se souhlasem státního zástupce OSZ v Chebu prohlídka jiných prostor v obci Hranice v objektu nákupního střediska. Zajištěno 17.680 kusů neznačených cigaret.

Hodnota zajištěných věcí: 40.902,- Kč

Dne 5. února 2010 byla na základě vlastního šetření odd. 31 ČŘ Plzeň provedena se souhlasem státního zástupce prohlídka jiných prostor a pozemků. Při prohlídce bylo celkem zajištěno 3.930 kusů pirátských CD a DVD nosičů záznamu s pořízeným zvukovým a zvukově obrazovým záznamem, dále 266 kusů textilu, neoprávněně označeného ochrannou známkou a 8.720 kusů neznačených cigaret.

Hodnota zajištěných věcí: 4.599.430,- Kč

Dne 11. února 2010 byla provedena se souhlasem státního zástupce prohlídka jiných prostor a pozemků v areálu tržiště v obci Potůčky. Při prohlídce zajištěno přes 1.000 kusů pirátských CD a DVD nosičů a dále 30 kusů textilu, neoprávněně označeného ochrannou známkou.

Hodnota zajištěných věcí: 668.641,- Kč

Dne 20. února 2010 byl na tržišti v obci Lísková zadokumentován pracovníky odd. 31 ČŘ Plzeň případ skladování a prodeje celkem 5.000 kusů pirátských CD a DVD nosičů.

Hodnota zajištěných věcí: 3.146.900,- Kč

Březen 2010

Dne 7. března 2010 byla v obci Lísková provedena prohlídka jiných prostor a pozemků. Při provedení této prohlídky bylo zajištěno 2.500 kusů pirátských CD a DVD nosičů se zvukovým a zvukově obrazovým záznamem autorských děl.

Hodnota zajištěných věcí: 1.357.500,- Kč

Dne 11. března 2010 byla provedena prohlídka jiných prostor a pozemků v areálu nákupního centra Dragoun v Chebu. Bylo zajištěno 12.840 kusů pirátských CD a DVD nosičů se záznamem autorských děl.

Hodnota zajištěných věcí: 7.476.000,- Kč

Dne 18. března 2010 byl zjištěn a zadokumentován v obci Horní Folmava prodej a skladování téměř 20.000 kusů pirátských CD a DVD nosičů se záznamem autorských děl. Věci zajištěny pro účely trestního řízení.

Hodnota zajištěných věcí: 11.610.500,- Kč

Dne 18. března 2010 byl zjištěn příslušníky odd. 31 ČŘ Plzeň prodej a skladování téměř 1.300 kusů pirátských CD a DVD nosičů se záznamem. Věci zajištěny pro účely trestního řízení.

Hodnota zajištěných věcí: 719.900,- Kč

Dne 25. března 2010 provedli příslušníci odd. 31 ČŘ Plzeň dvě prohlídky jiných prostor a pozemků v areálu tržiště v Aši. Při prohlídkách bylo celkem zajištěno 1.193 kusů textilu, neoprávněně označeného ochrannou známkou, dále 29 litrů alkoholu bez kontrolní pásky a 2.593 kusů pirátských CD a DVD nosičů se záznamem autorských děl.

Hodnota zajištěných věcí: 610.645,- Kč

Duben 2010

Dne 12. dubna 2010 byla na tržišti v obci Lísková provedena prohlídka jiných prostor a pozemků. Zjištěn a zadokumentován případ prodeje a skladování 5.500 kusů pirátských CD a DVD nosičů se záznamem. Věci zajištěny pro účely trestního řízení. Pachatel ustanoven.

Hodnota zajištěných věcí: 3.447.600,- Kč

Dne 28. dubna 2010 byl v obci Potůčky zjištěn prodej a skladování 200 kusů textilu, neoprávněně značeného ochrannou známkou, k níž náleží výhradní právo jinému. Věci zajištěny pro účely trestního řízení.

Hodnota zajištěných věcí: 362.450,- Kč

Květen 2010

Ve dnech 11. a 12. května 2010 byla oddělením 31 CŘ Plzeň, ve spolupráci s odd. 31 CŘ Praha provedena závěrečná realizační fáze případu nelegální výroby cigaret a krácení daně s krycím názvem „LOON“ kdy se jednalo o rozsáhlou trestnou činnost s celorepublikovým významem. Po celém území ČR bylo naráz provedeno orgány Celní správy ČR celkem 11 domovních prohlídek a 13 prohlídek jiných prostor a pozemků. Bylo zadrženo celkem 20 osob. Zajištěno 52 tun tabákových listů, připravených k výrobě řezaného tabáku, dále 2 tuny obalového materiálu, 268.000 kusů již vyrobených cigaret, 10 tun již zpracovaného řezaného tabáku, 45.000 kusů padělaných cigaretových kolků, stroj na řezání tabáku, přípravky na plnění cigaret do krabiček. Dále kompletní zařízení k hydroponickému pěstování konopí setého – používaného ve velkopěstírnách konopí vietnamskými pěstiteli. Dále 1 kg metamfetaminu a konečně několik set kusů textilu, neoprávněně označeného ochrannou známkou.

Hodnota zajištěných věcí: 150.000.000,- Kč

Dne 14. května 2010 byl na základě vlastního šetření odd. 31 CŘ Plzeň zadokumentován prodej a skladování pirátských CD a DVD nosičů se záznamem v obci Horní Folmava. Věci zajištěny pro účely trestního řízení.

Hodnota zajištěných věcí: 7.718.000,- Kč

Červen 2010

Dne 2. června 2010 byl v areálu obchodního centra ASIA DRAGFON BAZAR v obci Háje u Chebu zjištěn pracovníky odd. 31 ČR Plzeň centrální sklad pirátských CD a DVD nosičů, ze kterého byl zásobován celý areál tržiště. Při provádění prohlídky jiných prostor a pozemků bylo postupně odkryto důmyslné technické zabezpečení utajeného skladu s tajnými vchody v podkroví jednoho z objektů na tržišti. Při prohlídce zajištěno 12.150 kusů nosičů záznamu s pirátskými zvukovými a zvukově obrazovými záznamy autorských děl.

Hodnota zajištěných věcí: 7.014.300,- Kč

Dne 19. června 2010 byla v obci Cheb provedena závěrečná realizační fáze případu s krycím názvem „CINEMA“ - nelegální výroba a distribuce pirátských CD a DVD nosičů se záznamem. Výrobní manufaktura zásobovala tržiště na Chebsku. Byly provedeny 3 domovní prohlídky a 2 prohlídky jiných prostor a pozemků. Zajištěno 17.500,- kusů pirátských CD a DVD nosičů, 5.193 padělaných bookletů.⁵⁹ Dále 6 kusů počítačových sestav, které obsahovaly celkem 64 nahrávacích mechanik, 3 kusy speciálních tiskařských zařízení, 8 kusů speciálních multifunkčních reprodukcí strojů. Jednu nelegálně drženou zbraň a 42 nábojů do této zbraně, 34 kusů mobilních telefonů a konečně 9,38 gramu zelené rostlinné suché látky s vysokým obsahem THC (marihuana).

Hodnota zajištěných věcí: 5.141.800,- Kč

Červenec 2010

Dne 1. července 2010 byly v obci Jáchymov provedeny dvě domovní prohlídky na základě příkazu soudkyně OS v Karlových Varech. V objektech bylo v lednici, nábytku a ve skříních zajištěno 99.820 kusů neznačených cigaret. Na základě daktyloskopické expertízy byl ustanoven pachatel.

Hodnota cigaret: 33. 939,- Kč, Daňový únik: 264.668,- Kč

Září 2010

Dne 17. září 2010 provedli příslušníci odd. 31 ČR Plzeň domovní prohlídku a 2x prohlídky jiných prostor a pozemků v obci Chodov okr. Domažlice. Při prohlídce bylo zajištěno téměř 4.000 kusů pirátských nosičů se záznamy.

Hodnota zajištěných věcí: 2.216.000,- Kč

⁵⁹ Vložný list s popisem díla, titulní stranou, názvem díla, uvedením autorů a dalších informací o autorském díle, jež je nahráno jako zvukový nebo zvukově obrazový záznam na konkrétním nosiči.

Dne 23. září 2010 byla příslušníky oddělení 31 CŘ Plzeň provedena závěrečná fáze operace s krycím názvem „FERDINAND“ ve věci organizované nelegální distribuce tabákových výrobků a alkoholických nápojů s následným daňovým únikem. Byly provedeny 3 domovní prohlídky a 9 prohlídek jiných prostor a pozemků. Při prohlídkách zajištěno celkem 200.820 kusů cigaret, 1.198 kg tabáku, 2.713 litrů 40% alkoholu v podobě alkoholických nápojů v lahvích a 1.139 kusů textilu, neoprávněně označeného ochrannou známkou.

Hodnota zajištěných věcí: 3.000.000,-

Říjen 2010

Dne 13. října 2010 byla v obci Aš provedena závěrečná fáze případu nelegální výroby a distribuce CD a DVD nosičů s krycím názvem „PUJČOVNA“ kdy byla provedena prohlídka jiných prostor a pozemků v podkroví nad asijskou restaurací v areálu tržiště Lipový Dvůr. Při prohlídce bylo zajištěno rekordní množství nosičů v jednom objektu v rámci běžného roku. Jednalo se o 34.000 kusů pirátských CD a DVD nosičů se záznamem autorských děl.

Hodnota zajištěných věcí: 20.356.600,- Kč

Dne 19. října 2010 byla v Chebu a v okolí Brna provedena závěrečná fáze případu opakovaného nelegálního dovozu cigaret cizinci z Ukrajiny tranzitem přes Maďarsko do České republiky s krycím názvem „CHYMÉRA“ respektive „JARMIL“. Na případu spolupracovali příslušníci odd. 31 CŘ Brno a orgány kriminální policie Krajského ředitelství PČR Vysočina. Bylo provedeno celkem 5 domovních prohlídek, kdy bylo zajištěno 1.500.000 kusů pašovaných cigaret a 200 lahví alkoholu.

Hodnota zajištěných věcí: 4.000.000,- Kč, Daňový únik: 75.055.700,- Kč

Dne 22. Října 2010 provedli příslušníci oddělení 31 CŘ Plzeň na základě příkazu soudce OS v Tachově celkem 23 prohlídek jiných prostor a pozemků v prodejních objektech na tržišti v obci Svatá Kateřina. Při prohlídkách bylo zajištěno celkem 3.163 kusů pirátských nosičů se záznamem a 5.125 kusů textilních a galanterních výrobků, neoprávněně označených ochrannou známkou.

Hodnota zajištěných věcí: 11.040.614,- Kč

Výsledky odd. 31 ČR Plzeň - trestné činy VOS v letech 2009/2010

V této podkapitole jsou sumarizovány výsledky konkrétní výzkumné jednotky s určitými specifickými znaky, kterou je pracoviště, zabývající se bojem proti trestné činnosti cizojazyčných organizovaných skupin v územním obvodu Plzeňského a Karlovarského kraje. Jednotka se v letech 2009 a 2010 nikterak organizačně neměnila a proto je možné ji bez jakéhokoliv zkreslení porovnávat právě v zájmových letech 2009 a 2010 z pohledu účinnosti nového trestního zákoníku. Do 31. 12. 2009 byl účinný nevyhovující trestní zákon č. 140/1961 Sb., který jako hmotně právní norma trestního práva byl poplatný době svého vzniku a byl postaven na materiálních znacích trestního práva. Od 1. 1. 2010 vešel v účinnost nový trestní zákoník č. 40/2009 Sb., který svým základem stojí na formálních znacích trestního práva a znaky jednotlivých skutkových podstat jsou řazeny v souladu s Listinou základních práv a svobod, kdy na prvním místě stojí ochrana života a zdraví občana – lidského jedince. Výzkumnou jednotkou je oddělení 31 – Odhalování organizované trestné činnosti Celního ředitelství Plzeň, v níž jsem byl, co by autor této diplomové práce, služebně zařazen jako komisař a metodik trestního řízení. Výše uvedené právní rekodifikace trestního zákona (zákoníku) měla samozřejmě jeden negativní efekt. Došlo totiž k přečíslování jednotlivých skutkových podstat trestných činů a 40 let zažitý číselný režim se náhle diametrálně změnil. Například trestný čin vražda dle starého trestního zákona byl uváděn jako trestný čin dle § 219, kdežto dle nového trestního zákoníku je uváděn pod § 140. Důvodem přečíslování je již zmíněné seřazení jednotlivých skutkových podstat v souladu s LZPS a pořadí zájmů touto listinou chráněných. V přehledu je proto tučně uvedeno platné ustanovení § trestného činu v daném roce a v závorce normálním písmem je ekvivalent v té době neúčinného zákona. Ve výsledcích v roce 2009 budou tedy tučně uvedeny paragrafy trestního zákona a v závorce paragrafy ještě neúčinného trestního zákoníku. V roce 2010 pak tučně paragrafy nového trestního zákoníku a v závorce paragrafy již neúčinného trestního zákona.

Rok 2009

Počet trestních oznámení na trestnou činnost vietnamských skupin: 200

Zahájeno trestní řízení: 66

Počet spisů dle jednotlivých skutkových podstat včetně souběhů

§ 148a TrZ (§ 244 TZ) a § 150 TrZ (§ 268 TZ) a § 152 TrZ (§ 270 TZ): 5 spisů

§ 150 TrZ (§ 268 TZ) a § 152 TrZ (§ 270 TZ): 8 spisů

§ 150 TrZ (§ 268 TZ): 22 spisů

§ 152 TrZ (§ 270 TZ): 14 spisů

§ 148a TrZ (§ 244 TZ) a § 150 TrZ (§ 268 TZ): 5 spisů

§ 148a TrZ (§ 244 TZ) a § 152 TrZ (§ 270 TZ): 1 spis

§ 148a TrZ (§ 244 TZ) a § 148 TrZ (§ 240 TZ): 2 spisy

§ 148a TrZ (§ 244 TZ): 7 spisů

§ 151 TrZ (§ 269 TZ): 1 spis

§ 185 TrZ (§ 279 TZ): 1 spis

Názvy jednotlivých skutkových podstat dle z. č. 140/1961 Sb.

§ 148a – Porušení předpisů o nálepkách k označení zboží: jedná se o případy skladování a distribuce tzv. nekolokovaných a pašovaných cigaret vietnamskými organizovanými skupinami

§ 148 – Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby: jde o případy jakéhokoliv krácení daní a cel, ke kterým dochází například nelegální výrobou tabákových výrobků vietnamskými gangy, nebo výroba nelegálního alkoholu v pokoutných dílnách VOS

§ 150 – Porušování práv k ochranné známce, ochrannému jménu a chráněnému označení původu: neoprávněné označování textilního, galanterního zboží a obuvi, nebo dovoz neoprávněně označených výrobků ochrannou známkou světových výrobců z jihovýchodní Asie, který je organizován vietnamskými skupinami

§ 151 – Porušování průmyslových práv: kopírování prostorového designového řešení například ráfků od kol osobních vozidel, jež mají registrovány světoví renomovaní výrobci a výroba jakýchkoliv patentovaných technických řešení tzv. „malého patentu“ jako je provedení podrážek u sportovní obuvi a podobně. VOS takové výrobky dovážejí z Asie a prodávají jako pravé výrobky bez souhlasu majitele patentu.

§ 152 – Porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi: jde o manufakturní velkovýrobu (technikou vypalování) zvukových a zvukově obrazových záznamů autorských děl, nedovolená výroba bookletů a balení takových napodobenin, které se následně distribuují na vietnamská tržiště a ve velkém prodávají jako originální díla

§ 185 – Nedovolené ozbrojování: jedná se jednak o opatřování zbraní vietnamskými gangy pro svou ochranu, dále je to nedovolená výroba a prodej zábavné pyrotechniky tř. 4

Způsob ukončení zahájených spisů dle konečného rozhodnutí

Odloženo dle § 159a odst. 4 (5) TrŘ – nebyl zjištěn konkrétní pachatel: **15 spisů**

Odevzdáno dle § 159a odst. 1 písm. a) TrŘ – k projednání přestupku: **1 spis**

Odloženo dle § 159a odst. 1 TrŘ – skutek se nestal: **2 spisy**

Předáno dle § 162 odst. 1 TrŘ – do vyšetřování ke sdělení obvinění: **11 spisů**

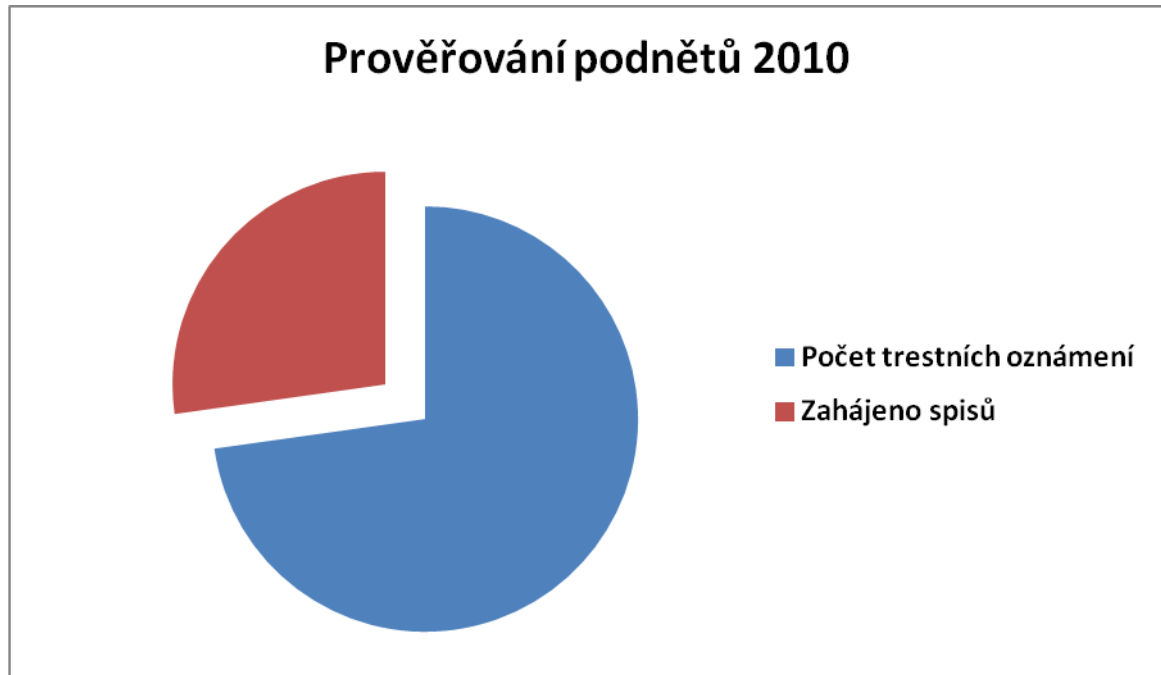
Předáno dle § 179a odst. 1 TrŘ – do zkráceného řízení – návrh na potrestání: **8 spisů**

Do konce roku neukončeno § 159 – prodloužena lhůta k ukončení, dále šetřeno: **29 spisů**

Rok 2010

Počet trestních oznámení na trestnou činnost vietnamských skupin: 270

Zahájeno trestní řízení: 101

Počet spisů dle jednotlivých skutkových podstat včetně souběhů

§ 268 TZ (§ 150 TrZ): 47 spisů

§ 270 TZ (§ 152 TrZ): 28 spisů

§ 268 TZ (§ 150 TrZ) a § 270 TZ (§ 152 TrZ): 6 spisů

§ 240 TZ (§ 148 TrZ): 2 spisy

§ 244 TZ (§ 148a TrZ): 11 spisů

§ 244 TZ (§ 148a TrZ) a § 268 TZ (§ 150 TrZ): 2 spisy

§ 244 TZ (§ 148a TrZ) a § 268 TZ (§ 150 TrZ) a § 270 TZ (§ 152 TrZ): 3 spisy

§ 244 TZ (§ 148a TrZ) a 270 TZ (§ 152 TrZ): 2 spisy

Názvy jednotlivých skutkových podstat dle z. č. 40/2009 Sb.

§ 240 – Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby: jde o případy jakéhokoliv krácení daní a cel, ke kterým dochází například nelegální výrobou tabákových výrobků vietnamskými gangy, nebo výroba nelegálního alkoholu v pokoutných dílnách VOS

§ 244 – Porušení předpisů o nálepkách a jiných předmětech k označení zboží: jedná se o případy skladování a distribuce tzv. nekolikovaných a pašovaných cigaret vietnamskými organizovanými skupinami

§ 268 – Porušení práv k ochranné známce a jiným označením: neoprávněné označování textilního, galanterního zboží a obuvi, nebo dovoz neoprávněně označených výrobků ochrannou známkou světových výrobců z jihovýchodní Asie, který je organizován vietnamskými skupinami

§ 269 – Porušení chráněných průmyslových práv: kopírování prostorového designového řešení například ráfků od kol osobních vozidel, jež mají registrovány světoví renomovaní výrobci a výroba jakýchkoliv patentovaných technických řešení tzv. „malého patentu“ jako je provedení podrážek u sportovní obuvi a podobně. VOS takové výrobky dovážejí z Asie a prodávají jako pravé výrobky bez souhlasu majitele patentu.

§ 270 – Porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi: jde o manufakturní velkovýrobu (technikou vypalování) zvukových a zvukově obrazových záznamů autorských děl, nedovolená výroba bookletů a balení takových napodobenin, které se následně distribuují na vietnamská tržiště a ve velkém prodávají jako originální díla

Způsob ukončení zahájených spisů dle konečného rozhodnutí

Odloženo dle § 159a odst. 5 TrŘ – nebyl zjištěn konkrétní pachatel: **31 spisů**

Odloženo dle § 159a odst. 2 TrŘ – nepřípustnost trestního stíhání: **1 spis**

Odevzdáno dle § 159a odst. 1 písm. a) TrŘ – k projednání přestupku: **3 spisy**

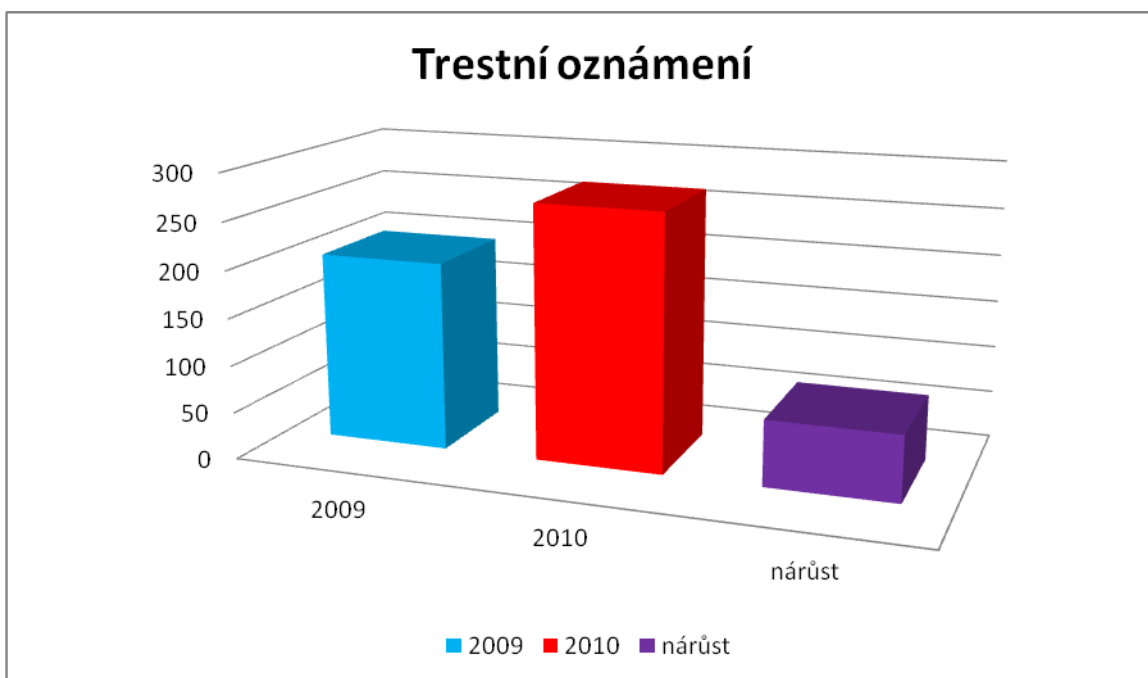
Odloženo dle § 159a odst. 1 TrŘ – skutek se nestal: **4 spisy**

Předáno dle § 162 odst. 1 TrŘ – do vyšetřování ke sdělení obvinění: **9 spisů**

Předáno dle § 179a odst. 1 TrŘ – do zkráceného řízení – návrh na potrestání: **17 spisů**

Do konce roku neukončeno § 159 – prodloužena lhůta k ukončení, dále šetřeno: **36 spisů**

Meziroční nárůst trestních oznámení: 70 případů

Abstrakt

Tato práce se zabývá organizovaným zločinem vietnamských skupin, etablovaných na území České republiky s operačním akčním rádiem po celním území Evropské unie. Práce je koncipována z pohledu Celní správy České republiky a jsou v ní publikovány sledované a skutečné statistické údaje a prezentovány některé konkrétní případy. Účelem práce je provést komparaci stavu boje proti organizovanému zločinu vietnamských kriminálních skupin v Celní správě České republiky ve sledovaných letech 2009 a 2010, tedy v době platnosti zastaralého trestního zákona, který pozbyl účinnosti ke dni 31. 12. 2009 a v době platnosti nového, moderního trestního zákoníku, který je účinný od 1. 1. 2010. Výhodiskem práce je dopad novely nejdůležitější hmotně právní normy trestního práva na kvalitu a počet odhalených a ukončených případů páchaní organizované trestné činnosti vietnamských kriminálních skupin v komparovaných letech 2009 a 2010 a na strukturu jednotlivých druhů trestných činů.

Klíčová slova

policejní orgán, pověřený policejní orgán,
celní orgán, celní správa, orgán činný v trestním řízení,
trestní řízení, organizovaný zločin, kriminální prostředí,
Vietnam, vietnamská skupina

Abstract

This thesis deals with the organised crime of Vietnamese groups, established in the Czech Republic and operating in the entire European Union. The thesis was conceived from the perspective of the Customs Administration of the Czech Republic. It contains monitored and actual statistical data and some specific cases are presented. The objective of the thesis is to compare the status of the fight against organised crime of Vietnamese criminal groups within the Customs Administration of the Czech Republic during the monitored years of 2009 and 2010, which means during the time when the outdated penal law was still in effect and which expired on 31/12/2009 and when the new modern criminal code came into force, i.e. from 1/1/2010. The thesis examines the impact of the amendment to the most important substantive legal standards of criminal law on the quality and number of detected and concluded cases committed by the organised criminal activities of Vietnamese criminal groups during the compared years of 2009 and 2010 and the structure of various types of crimes.

Keywords

police body, entrusted police body,
customs administration body, customs administration, body active in criminal procedure,
criminal procedure, organized crime, crime environment,
Vietnam, Vietnamese group